

D/2 Obywatela Wojewody.

POUFNE

**OGOLNE SPRAWOZDANIE
WOJEWODY SZCZECIŃSKIEGO
ZA III-CY KWARTAL 1948r.**

(ODRACOWANE W WYKONANIU OMBUDSMAN
K.Z.O. Nr. 78/47 Z DNIA 23-X.1947r.)

POUFNE!

OGÓLNE SPRAWOZDANIE

WOJEWODY SZCZECIŃSKIEGO

za III-ci kwartał 1948 roku

1. Sytuacja ogólna i polityczna:

a/ charakterystyka sytuacji terenowej w ogólności:

Obszar województwa wynosi 30.252 km², a podział jego administracyjny jest następujący:

24 powiaty

69 gmin miejskich

2 miasta wydzielone /Szczecin i Słupak/

225 gmin wiejskich zbiorowych

2179 /2183/ gromad wiejskich.

Ilość gromad wiejskich zmniejszyła się o 4, które jako przysiółki włączone zostały do innych gromad wiejskich. W Dzienniku Wojewódzkim Szczecińskim z dnia 5 sierpnia 1948 r. Nr 13 podany został podział administracyjny województwa wraz z nazwami miejscowości wchodzących w granice administracyjne powiatów, gmin i gromad.

Uwaga ogólna:

Dla porównania podaję w nawiasach obok liczb aktualnych, także liczby z poprzedniego okresu sprawozdawczego, t. j. z II-go kwartału 1948 r.

Sektor państwowy: obejmuje 95 zakładów przemysłu kluczowego, zatrudniających razem ok. 14.904 pracowników -

34 zakłady podlegające Dyrekcji Przem. Miejsc. zatrudniające razem 755 robotn.

47 zakładów podlegających Ministerstwu Lasów Państw. zatrudn. razem 3.047 rob.

4 zakłady monopolowe /zapałcz. i spiryt./ zatrudn. razem 873 rob.

18 zakładów /młynów/ należących do Polsk. Zakł. Zboż. zatrudn. razem 445 rob.

Sektor Spółdzielczy - ma czynnych 24 młeczarni zatrudn. razem 473 rob. i 175 czynnych gorzelni.

Sektor prywatny - ma 672 różnych zakł. przem. i zatrudnia razem 5.790 rob.-

Handlowych zakładów /różnych/ jest na terenie województwa 5.269 /5.346/.

Rzemieślniczych warsztatów było w ub. kwartale razem 8.778, a zatrudniały one razem 17.636 rob.

P r a c a.

Zapotrzebowanie rąk do pracy na obszarze województwa - w przemyśle, w portach i na roli, było - podobnie jak w poprzednim /II/ kwartale, bardzo znaczne. Urzędy Zatrudnienia otrzymały zapotrzebować do pracy w mies. lipcu na 7.105 osób, w mies. sierpniu na 9.627 osób. W mies. wrześniu ilość zgłoszonych wolnych miejsc pracy, będzie wynosić również około 9.000.- Zapotrzebowanie ze strony Państw. Nier. Ziemiskich do pracy żniwnej, która zakończyła się 10 sierpnia, została w części zrealizowana przez Urzędy Zatrudnienia, które skierowały do tej pracy 2.131 osób.- Do całkowitego pokrycia zapotrzebowania rąk roboczych zabrakło w mies. lipcu 1.168 robotn., w mies. sierpniu 2.156 robotn. i w mies. wrześniu 1.270 rob.- Poszukujących pracy na dzień 30. IX. r. b. zarejestrowano 1.151 osób /mężczyzn 416, kobiet 735/. Są to przeważnie robotnicy /ce/ niewykwalifikowani, bądź pracownicy umysłowi o niskich kwalifikacjach, którzy nie przyjmują proponowanej im pracy.-

Stan zatrudnienia na dzień 1. IX. 1948 r. na obszarze województwa wynosił łącznie 150.361 pracowników.-

Repatriacja i reemigracja.

W miesiącach lipcu i sierpniu przybyło do Szczecina 13 transportów z Zachodu z repatriantami i reemigrantami w ilości 2.374 osób. Na terenie województwa szczecińskiego pozostało 145 pracowników z rodzinami - /razem 447 osób/, których skierowano do pracy w przemyśle i na roli, a 13 osób starszych umieszczono w Zakładzie Opieki Społecznej. Pozostałych skierowano do różnych województw w/g wyboru u nich odpowiednich miejsc pracy - lub do rodzin.

Opieka Społeczna.

W dniu 30 września na obszarze województwa istniały następujące zakłady pomocy i opieki społecznej.

Kuchnie ludowe	- 48
Punkty Opieki nad Matką i Dzieck. -	115 /98/
Złótki dla dzieci /do lat 3-ich/	- 19
Izby Dworcowe	- 11
Domy Małego Dziecka	- 9 /8/
Domy Matki i Dziecka	- 3
Domy Opieki dla Dorosłych niezdolnych do pracy	- 13
Domy noclegowe	- 4
Warsztaty szkoleniowe	- 4
<u>L e c z n i c t w o.</u>	
Szpitali	- 42
Ośrodków Zdrowia	- 65
Punktów sanitarnych	- 38
Izb porodowych	- 10
Przychodni lekarskich P.C.K.	- 17
Stacyj wiejskich pomocy sanitarnej P.C.K.	- 31
Izb chorych P.C.K.	- 5

I n w a l i d z i.

Stan inwalidów na dzień 30.IX.br.wynosi - 2.153 osób. Zgłoszono roszczeń o zaopatrzenie inwalidzkie do dnia 30.IX.br. - 6.234.

Stan zaopatrzenia w art.i przedmioty 1-szej potrzeby.

W drugiej połowie ub.kwartalu t.j. od 15 sierpnia i prawie do końca września odczuwał się pewien brak mięsa, tłuszczów i nabiału - szczególnie w m.Szczecinie.- Podaż żywności była

znacznie zmniejszona, nabiału również. Wprowadzono ograniczenia konsumpcyjne, które w pewnej mierze przyczyniły się do złagodzenia kryzysu. - Zjawisko braku podaży mięsa i tłuszczów jest uzasadnione głównie względami na absorbujące rolnika prace żniwne i poźniwne, które zwykle o tej porze roku powodują spadek podaży artykułów gospodarstwa wiejskiego. W pewnym stopniu też wpłynął na brak mięsa skup dokonywany w tym okresie przez Centralę Mięsną, która płaci za żywiec ceny wyższe, aniżeli miejscowi rzeźnicy. Poza tym zwiększenie się stanu ludności w okresie letnim /napływ do miejscowych uzdrowisk/ w niemałym stopniu wpłynął na spotęgowanie braku artykułów pierwszej potrzeby. -

Import masła z innych województw /Gdynia, Poznań/ razem około 21 ton, złagodził brak tego artykułu, który zużyto przede wszystkim na potrzeby świata pracy i uzdrowisk. Na rynku jajczarskim podaż była prawie wystarczająca.

Pod koniec kwartału /września/ zaobserwować już można znaczną poprawę, to jest wzrastającą podaż żywności i nabiału. Mimo to istnieje nadal konieczność porcjowania słoniny i innych tłuszczów wobec nie-zupełnie wystarczającej ich ilości w sprzedaży. -

Na rynku zbożowym sytuacja zadawalająca. Zakupy zbóż, czynione przez Polskie Zakłady Zbożowe, wskutek nadmiernej podaży, przekraczającej plany P.Z.Z., stwarzają obawę ewentualnych trudności smagazynowania. -

Stan ilościowy Spółdzielni.

Stan Spółdzielni w ub. kwartale był następujący:

Spółdzielni spożywców miejskich razem	-	123 /116/
" kwięgarskich i wydawniczych	-	23
" mleczarskich i innych przetwórczych	61 /57/	
" Samop. Chłopskiej /pomocniczo-rolnych/	369 /367/	
" oszczędnościowo-pożyczkowych	-	32
" pracy	-	139
	Razem	- 740

Ogólna ilość członków wszystkich Spółdzielni ok. 70.000. -

Port Szczeciński i małe porty: Kołobrzeg, Ustka, Darłowo.

Stan wyposażenia w ub. kwartale /portu Szczecińskiego/

1/ Z ogólnej ilości nabrzeży, znajduje się w eksploatacji 7.708.1 m. b.

- 2/ Magazyny portowe mają powierzchnię wynoszącą - 43.500 m.2
3/ Powierzchnia placów składowych wynosi -500.000 "
4/ Ogólna powierzchnia użytkowa chłodni wynosi - 2.850 "
5/ Pojemność zbiorników paliw płynnych - 40.600 m.3
6/ Urządzeń przeładunkowych czynnych jest - 37
a/ w tej liczbie dźwigów stałych:
od 1 do 3 tonowych - 19
" 3 " 5 " - 6
" 5 " 7,5 " - 4
powyżej 7,5 " - 6
b/ oraz dźwigów kolejowych -2
7/ Dźwigów pływających - 7
8/ Taboru pływającego - jednostek - 20
W tej liczbie:
holowników - 12 o mocy łącznej 2.230 KM
łodołamaczy - 2 " " 3.250 KM
motorówek - 6

9/ Największa głębokość toru wodnego - 8 m.

Rozbudowa portu Szczecińskiego idzie w trzech kierunkach:

- 1/ rozbudowa Dzielnicy Przeładunków Masowych,
- 2/ przygotowanie do rozbudowy Dzielnicy Przeładunków Drobnicy /na wielką skalę/,
- 3/ prace obecnie prowadzone dla zaspokojenia potrzeb w trudnym okresie - przed wybudowaniem nowych magazynów, nabrzeży i dźwigów.

Stan prac.

Przeładunki masowe.

Ukończono odbudowę nabrzeża "Parnica", gdzie ustawiono 2 nowe dźwigi 7,5 tonowe. Nabrzeże to ma być zamienione z Władzami Radzieckimi na nb. Kaszubskie II.-

Pierwszy program przewidujący zdolność przeładunkową 7 mil. ton rocznie, będzie ukończony w 1949 r. Obecnie prace są w pełnym biegu. Wykonano 600 mb. nabrzeża, ustawiono 10 dźwigów czeskich, na Pirsie, wywrotnice wagonowe.

W roku bieżącym ustawionych zostanie 6 nowych dźwigów, których zadaniem będzie podtrzymanie zdolności przeładunkowej w krytycznym ewentualnie r. 1949.-

Przeładunki drobnicy.

Opracowano projekty wstępne rejonu "Ewa" /rejon 33/ przewidujące ogólną zdolność eksploacyjną tego rejonu w wysokości 1 mil. ton rocznie. Rejon ten obejmuje również teren przewidziany

dla Czechosłowacji. W związku z planem magazynowania zbóż największe elewatory w tym rejonie oddane zostały do remontu.
Wykonanie planu inwestycyjnego.

Na r.1948 przebiega zgodnie z harmonogramem prac. Zarysowują się trudności materiałowe - głównie brak stali, której resztki są na wyczerpaniu oraz brak pracowników wykwalifikowanych, których jest tylko ok.1.400 na ogólną ilość 16.000 rob.zatrudnionych przy aktywizacji. Pracowników unysłowych jest ok.4.000.-

Osiągnięcia eksploatacyjne.

Efekty pracy portu widoczne są zarówno w dokonywanych inwestycjach, jak i w wysiłku przystosowania nabrzeży i obiektów blisko położonych dla celów eksploatacji.

Stały wzrost przeładunków uwidacznia następujące zestawienie:

W r.1946 przeładowano ogół.w porcie Szczecińskim 44.651,4 ton
" 1947 " " " " " 733.000 "

W roku 1948:

M-ce	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Razem do 30 VIII.1948	
tony	104,1	109,3	142,7	233,3	271,4	280,0	326,8	342,3	1.799.900	
małe porty:	Ustka :						57,234	33,246,5		
	Darłowo:						22,678	17,961		
	Kołobrzeg:						25,327	19.982		

Podane wyniki przeładunkowe oraz tempo inwestycji i współzawodnictwo pracy gwarantują wypełnienie planu eksploatacyjnego. Do końca r.b.Szczecin przeładuje 3 miliony ton, czyli 15% więcej niż planowano, a małe porty ok. 1 mil.ton.-

Dochody portu, do dnia 31.VII.1948 r. wynoszą 145.390.272 zł. i odpowiadają preliminarzowi. Do dnia 30.IX. przez port Szczeciński przeszło 1.700 statków./Dla porównania nadmienię że port Gdyni przed końcem września - zarejestrował 1900-ny statek/.

W pierwszych dniach sierpnia po uciążliwej pracy wydobyto w kanale Kaszubskim dwa wielkie wraki: stat.tow."Emilly" o pojem 1400 ton i stat."Ariela" również ok.1400 ton. Pierwszy nie nadaje się do remontu i będzie rozebrany, drugi poddany na być remontowi. W Swinoujściu wydobyto pogłębiarkę czerpakową i holownik, które oddano do remontu.

W dniu 20 sierpnia, na zarządzenie Min.Zeglugi Zjednoczenie

Stocznia Polskich przekazała Państwowej Segludze na Odrze Stocznia "Gryf".-

Stan szkolnictwa na dzień 1.X.1948 r.
jest następujący:

Oświata dzieci i młodzieży:

Przedskoli	282 /204/	dzieci 11.436 /8296/
Szkół podstawowych	1.306 /1225/	" 112.685 /107233/
" ogólnokształc. 11 letn.	32 /24/	uczniów 5400 /4781/
" zawodowych /typu gim. i lic/	67 /53/	" 10.600 kl. liceal
Gimnazjów rolnych	-	11
Liceów rolnych	-	1
Szkoła pielęgniarska 2-let.	1 /55/	

Szkół Wyiszzych - 3.

Akademia Handlowa
Akademia Lekarska
Szkoła Inżynierii.

Oświata dorosłych /szkoły i kursy/

Szkół podstawowych	-	9 /10/	uczniów 2094
" średnich	-	13 /12/	" 2597
Kursów dokształcających z zakresu szkoły średniej	-	22 /17/	" 900
Kursów repolonizacyjnych dla autochtonów	-	5 /50/	" 120

Uniwersytety ludowe, powszednie i niedzielne T.U.R. mają słuchaczy ok.10.000, a wykładowców ok.1.000.-

Kursy zawodowe i ogólnokształcące

/nowopowstałe i prowadzone w okresie sprawozdawczym/.

Kurs /12 miesięczny/ Szkolenia Zawodowego w zawodach murarskim i dekarstwo-błacharskim, otwarty z dniem 1.VIII.r.b. przez Dyrekcję Kursów Szkolenia Zawodowego w Szczecinie.
Kurs telefonistek /3 miesięczny/ przy Urzędzie Telefonicznym w Szczecinie zorganizowany z dniem 1 września przez Komendę "Służba Polsce".

Kurs nauczycieli i wykładowców szkół zawodowych /zorganizowany przez Min.Oświaty. Kurs ukończyło w 1-szym turnusie 142 osoby z terenu całej Rzeczypospolitej.- Uroczystość zakończenia kursu odbyła się w Zakładzie Doskonalenia Rzemiosła w Szczecinie w dniu 1 sierpnia r.b.-

Kurs portowo-morski dla pracowników przedsiębiorstw usług

- portowych zorganizowany przez Izbę Przemysłowo-Handlową.
- Kurs stosowania nawozów sztucznych - zorganizowany przez Zjednoczenie Przemysłu Chemicznego.
- Kurs 3-tygodniowy przeszkoleniowy dla inwalidów wojennych i cywilnych w Sianowie pow. Koszalin - otwarty w dn. 25. VIII. r. b.
- Kurs i warsztat krawiecki dla dziewcząt sierót i półsierót w Szczecinie - zorganizowany przez Powiatowy i Miejski Komitet Opieki Społ. w Szczecinie z bezpłatnym internatem i stołówką.
- Kurs dla Zarządów i Rad Nadzorczych Spółdzielni Wojskowych Wojew. Szczecińskiego i Gdańskiego w Szczecinie.
- Kurs /od 1 do 25. VIII/ Programowo-Metodyczny dla Dyrektorów szkół średnich dla dorosłych /w Słiwiniu/ z Okr. Szk. Warszawskiego i Szczecińskiego. Na kurs ten przybyło specjalnie zgłoszonych 50 nauczycieli polskich szkół średnich z Czechosłowacji.
- Kurs gospodarstwa domowego - zorganizowany staraniem Ligi Kobiet w Swierczewie oraz poradnia gosp. domowego w Szczecinie.
- Kurs dla opiekunów spółdzielni uczniowskich - zorganizowany przez Centralę Związku Spółdzielczego w Szczecinie /dla 190 nauczycieli szkół pow. i średnich/.
- Kurs /3-oh mies./ maszynopisania i buchalterii dla kobiet, bezpłatny - zorganizowany staraniem Ligi Kobiet w Szczecinie.
- Kurs /1-no mies./ "Dobrej Matki" w Szczecinie - zorganizowany przy P.C.K. przez Ligę Kobiet.
- Kursy buchalterii, stenografii, kreśleń technicznych, sekretarek, oraz językoznawcze /rosyjski, czeski, szwedzki, angielski/ rozpoczynające się 1. IX. r. b. w ośrodku Szczecińskim Polskiej YMCA.
- Kurs 3 mies. dla dźwigowych - zorganizowany przez Szczeciński Urząd Morski /dla 50 osób/.
- Kurs 3 mies. sieciarski - zorganizowany przez Zakład Doskonał. Rzemiosła przy współdziałaniu Kurat. Okr. Szk. i Szczecińskiego Urzędu Morskiego. Kursanci do egzaminu przedstawią różnego rodzaju sieci przez siebie wykonane. Zostaną oni skierowani na kutry i łodzie rybackie oraz będą organizować spółdzielnie pracy.
- Kurs mechaników samochodowych /4 mies./ zorganizowany przez Miejską Komendę "Służby Polsce" w Szczecinie.
- Kurs 4 mies. administracji morskiej - zorganizowany przez Szcz. Urząd Morski.
- Kurs 2 mies. przy Państwowej Szkole Morskiej w Szczecinie dla szyprów i maszynistów /na statki żeglugi portowej i na wodach osłoniętych/.

Kurs 60-cie godzinny szkoleniowy dla kierowników referatów budżetowo-gospodarczych Starostw Powiatowych - zorganizowany

przez Wojewódzki Urząd Szczeciński w mies. lipcu br.

Kurs dla członków Rad Zakładowych - zorganizowany przez Okr. Kom. Zw. Zawod. -

Kurs przewodników turystycznych /po miastach i na województwie zorganizowany przez Polskie Towarzystwo Krajoznawcze w Szczecinie. -

Kurs 3-ch mies. samorządowy /dla pracown. samorząd. gain. i miejsk/ zorganizowany przez M.Z.O. w Szczecinie. -

Kurs administracyjny dla pracowników państwowych i samorządowych. -

Zespołów muzycznych amatorskich	-	17
" teatralnych "	-	193 /181/
" śpiewaczych /chórów/	-	111
<u>Kultura i sztuka.</u>		
Teatrów	-	13
Muzeów	-	5
Bibliotek powiatowych	-	24
" miejskich	-	8
" śeglarskich	-	1

Stan bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Stan bezpieczeństwa publicznego w okresie sprawozdawczym nie uległ zmianie.

Z ważniejszych wypadków, jakie się zdarzyły w ub. kwartale wymienić należy następujące:

- 1/ Kradzież z włamaniem do biura Zarządu Gminy Węgorzyn pow. Łobez, gdzie skradziono m.in. 2 maszyny drukarskie /Sprawy nie ujęci/.
 - 2/ Przecięcie kabla /w 4 miejscach/ na drodze Trzebiern - Brzoński pow. Szczecin /Sprawy nie wykryci/.
 - 3/ Zamordowanie leśniczego Sobonia w pow. Sławno /Sprawy nie wykryto/.
 - 4/ Napaść rabunkowa na Spółdzielnię w Sciechańowie pow. Myślibórz /Sprawy nie wykryci/.
 - 5/ 3 pożary z podpalenia przez nieznosów /Sprawy nie ujęci/.
 - 6/ 2 pożary lasów /spaliło się 100 ha lasu/ w pow. Wolin.
- Oprócz wymienionych wypadków, miały jeszcze miejsce - we wszystkich powiatach - różnego rodzaju drobne wypadki - kradzieże i kradzieże z włamaniem do mieszkań prywatnych oraz inne. -

Nastroje ludności.

Nastroje ludności zarówno miejskiej jak i wiejskiej były w ub. kwart. bardziej niż zwykle ożywione. Wpłynęły na to - jeśli chodzi o wieś - przede wszystkim lipcowe uchwały plenum KC PPR a następnie - późniejsze - wygłoszone na krajowej naradzie aktywu PPR - przemówienia Obywatela Prezydenta Rzeczypospolitej jako Sekretarza Generalnego PPR i Obywatela Ministra Minca - wskazując drogi i środki prowadzące do socjalistycznej przebudowy wsi.-

Wśród ludności miejskiej tylko nieliczny jej odłam - bezpośrednio zainteresowany - emocjonował się problemem walki klasowej na wsi. Większość natomiast mieszkańców miast bardziej rozstrząsała tą częścią mowy Ob. Min. Minca, która omawia krytykę i samokrytykę na odcinku pracy gospodarczej. Wszelkomy jeszcze odłam ludności miejskiej /przeważnie sektor handlowy prywatny, wolne zawody i t.p./ najwięcej przejęty był dekretem o najmie lokali, wprowadzeniem /w Szczecinie/ od września br. postanowień dekretu o publicznej gospodarce lokalami, przyczynami niedostatecznej czasy podszyci mieszkańców na rynku miejscowym i t.p.-

Pobieżna analiza tych różnorodnych - niejednorodnych nastrojów wykazała, iż nie miały one nigdzie cech wrogiego nastawienia do rzeczywistości a przeciwnie - charakteryzuje je raczej uświadomienie obywatelskie, wyrażające się w należytej ocenie sytuacji gospodarczej i w zrozumieniu zadań i celów Rządu.-

Za objaw życzliwego nastroju uważam liczny udział ludności miejskiej w odgruzowaniu miast, spontaniczny masowy udział mieszkańców miast i wsi w uroczystościach związanych z obchodami: "Święta Odrodzenia", "Manifestu Lipcowego", "Święta Lotniczego", we wszystkich imprezach urządanych na rzecz Odbudowy Warszawy, w powitaniu oddziałów wojska powracającego z obozów letnich do miasta we wrześniu, w żałobnych obchodach ku uczczeniu pamięci Andrzeja Żdanowa i innych obchodach i imprezach.-

b/ Wzajemny stosunek poszczególnych grup ludności /repatriantów, przesiedleńców, tybularców i td./

Wzajemne stosunki pomiędzy poszczególnymi grupami ludności na ogół są zupełnie poprawne. Należy jednak zaznaczyć, że w niektórych miejscowościach, a szczególnie w których są większe skupiska ludności autochtonicznej, jak w s. Słupsku,

w pow. gryfickim, wałeckim, wolińskim - trwa jeszcze uprzedzenie i niechęć ludności przesiedleńczej i repatriowanej w stosunku do autochtonów. Niechęć ta jest przeważnie uzasadniona i słuszna - szczególnie w tych okolicach, gdzie bardziej skupione środowiska i grupy autochtoniczne nadal odseparowują się od napływowej ludności polskiej, unikają z nią kontaktu, z reguły posługują się językiem niemieckim i nie tracą z germanizmem. Zdarzają się, rzadko zresztą wypadki zgłaszania się autochtonów do Starostwa o pozwolenie na wyjazd do Niemiec na wezwanie ich mężów i zrzekanie się przy tym obywatelstwa polskiego. - Wszystko to wzbudza też u reszty ludności polskiej podejrzenie, że ma do czynienia z elementem niepewnym lub nawet wrogiem dla Polaków. -

Wśród przesiedleńców z akcji "W" zdarzyło się również kilka wypadków, że samotne dziewczęta ukraińskie czyniły starania o repatriowanie ich do swych rodzin przebywających w Z.S.R.R. - Poza tym zachowanie się przesiedleńców z akcji "W" w pewnych okolicach /np. w pow. człuchowskim/, a w szczególności niezły ich stosunek do państwowości polskiej, powoduje tam również dużo podejrzeń i niechęci do nich ze strony ludności polskiej - jakkolwiek są to wypadki rzadkie. - Ogół bowiem tej ludności już się przystosował do warunków otoczenia i prowadzi się bez zarzutu. -

Procentowy stosunek poszczególnych grup ludności polskiej, której jest na obszarze województwa 96,5% - jest następujący:

autochtonów	-	2%	ogółu	ludności
repatriantów	-	39,7%	"	"
reemigrantów	-	0,8%	"	"
przesiedleńców	-	54,0%	"	"
niemców	-	3,4%	"	"
innych	-	0,1%	"	"

c/ Stosunek ludności do władz i ich zarządzeń.

Stosunek ogółu ludności do władz i ich zarządzeń jest niezmiernie lojalny. Przekonują o tym - jeśli chodzi o ludność wiejską - przede wszystkim wyniki wielu akcji przeprowadzonych w terenie w ub. kwartale. Np. podatek gruntowy do dnia 1.X. uiszczony został w kwocie 85.222.856 zł. t.j. zrealizowany w 98%, a wpłaty na Fundusz Oszczędn. Rolniczej wynoszą zł. 323.348.221 i zrealizowane są w 89%, co sprawiło, że wojew.

Szczecińskie figuruje na drugim miejscu w szeregu wszystkich województw Rzeczypospolitej. Współzawodnictwo w rolnictwie podobnie jak w zakładach pracy w miastach - co raz bardziej się rozpowszechnia.-

Akcja siewna, pomimo niesprzyjającej pogody przeprowadzona była starannie, a zwózka zbóż odbyła się bez zarsutu. To też urządzone we wszystkich gminach dożynki miały przebieg uroczysty i radosny. Na podkreślenie również zasługuje chętna realizacja zasad dekretu o pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie oraz pełny udział ludności w pracach melioracyjnych i chętnie wykonywanie świadczeń osobistych i robót szarwarkowych. Akcja siewów ozimych odbywa się również ochoczo i z całkowitym zrozumieniem konieczności zlikwidowania odlogów w roku przyszłym. Nie można przy tym pominąć milczeniem faktu, że t.zw. "szeptana propaganda" wrogów klasowych i jednostek reakcyjnych, która przenikła na teren województwa w okresie letnim, gdy przybyło tu ponad 150.000 osób na wczasy, nie zdołała przeprowadzić dywersji i nie dała reakcji oczekiwanego przez nią rezultatu. Za temat do tej propagandy reakcyjnej posłużyły aktualne problemy socjalistycznej przebudowy wsi omówione w lipcowych uchwałach KC PPR, w referacie Ob. Ministra Mince i w Jego przemówieniu, wygłoszonym na krajowej naradzie aktywu gospodarczego P.P.R. - Poprzekęcane i przeinaczone fakty i twierdzenia oraz wypaczone myśli, rzekomo wyjęte z uchwał i referatu, podawane były jednostkom łatwowiernym przez agitatorów reakcji. Zdarzyło się też w kilku powiatach, że niektórzy zamożniejsi osadnicy pod wpływem tej agitacji zamierzali ograniczyć zasiewy oziminy do małych stosunkowo przestrzeni swych gruntów, niektórzy znów mieli się wstrzymać z płaceniem podatku gruntowego, szczerić się części udziałów, inni wreszcie - powysbywać się inwentarza żywego.-

Energiczna kontrakcja podjęta przez administrację Wojewódzką i Powiatowe Komisje Siewne i partie polityczne pod kierownictwem PPR mająca na celu uświadomienie obalamanych jednostek sprawiła, że przełamano opary psychiczne i nastąpiło odprężenie, a w wielu wypadkach osiągnięto nawet całkowite zrozumienie zarówno przez jednostki zaangażowane jak i ogół mieszkańców gminy, istotnej treści uchwał lipcowych.- To też na ogół ludność wiejska rzeczowo i bez uprzedzeń ustosunkowuje się do projektu socjalistycznej przebudowy wsi i do tworzenia ośrodków gospodarki społecznej, wzgl. Spółdzielni produkcyjnych.-

Ludność robotnicza miejska w codziennym trudzie daje również wiele dowodów swej lojalności obywatelskiej. W większości zakładów pracy wprowadzono współzawodnictwo. Wyniki jego często są zdumiewające. Np. w Państw. Fabryce Konfekcyjnej w Szczecinie szereg robotników wykonuje do 400% normy. Niektóre zakłady pracy przekroczyły już roczny plan produkcji. - Szybkość przeładunku statków osiąga rekordowe wyniki. Np. według danych z 1 tygodnia: zamiast przewidzianych na wyładowanie 114 godzin - zużywają robotnicy tylko 70 godzin, zamiast 55 godz. tylko 13; zamiast 42 godz. tylko 11 godz. - Pewien kapitan okrętu szwedzkiego nie-dawno w porcie powiedział: "jeszcze takich robotników nie widziałem, to chyba są sami akrobaci". -

d/ Charakterystyka ruchów politycznych.

Obie partie klasy robotniczej dążąc ku zjednoczeniu, odbywają wspólne szkolenia na kursach w szkole partyjnej, w powiatach i na terenie gmin zbierają się na szóstkach i zapoczątkowały już wspólne zebrania członków obu partyj. Pozostając jeszcze w odrębnych ramach organizacyjnych czują się już jedną partią i głoszą śmiało hasła rewolucyjnego socjalizmu opartego na teorii marksizmu-leninizmu podkreślając, że przechodzimy stopniowo na etap wiodący poprzez demokrację ludową do socjalizmu. Realizując stopniowo te hasła - obie partie najprzód usuwają ze swych szeregów członków o zaszarganej przeszłości, karierowiczów, wyzyskiwaczy, spekulantów i t.p. Jednocześnie podejmują walkę klasową na wsi, eliminując tam bogaczy wiejskich ze stanowisk publicznych, z Rad Narodowych, z kierowniczych stanowisk w Zarządach Gmin, Wydziałach Powiatowych, Spółdzielniach i tp. W niektórych gminach zmieniono wójtów. Weszli na ich miejsce politycznie i klasowo uświadomieni makorolni chłopci. -

W porównaniu z działalnością partyj ludowych na obszarze województwa, partie klasy robotniczej mają olbrzymią przewagę i decydujący wpływ na kształtowanie się życia społeczno-politycznego, kulturalno-oświatowego i gospodarczego. Szczególnie w procesie przeobrażenia wsi i w walce z wyzyskiem i wrogami klasowymi, na wsi partie robotnicze biorą czynny i kierowniczy udział, zyskując przez to co raz więcej zwolenników i sympatyków wśród drobnych i średnich rolników, robotników rolnych i leśnych. -

W życiu poszczególnych partyj polit. w ubiegłym kwartale miały miejsce następujące zdarzenia:

Polska Partia Robotnicza.

W dniu 12. IX. 1948 r. w sali konferencyjnej Wojewódzkiego Komitetu PPR odbyła się narada wojewódzkiego aktywu PPR, z udziałem sekretarzy komitetów powiatowych i gminnych PPR. Referat o sierpniowym plenum KC PPR wygłosił członek KC. Minister Ob. Skrzyszewski, który omówił odchylenia prawicowe jakie miały miejsce w kierunku partii, oraz źródła, przyczyny i istotę tego odchylenia. W dalszej części przemówienia Minister Skrzyszewski omówił wytyczne referatu Ob. Ministra Mince o bieżących zadaniach partii w zakresie polityki gospodarczej i społecznej na wsi, oraz stosunek do Związku Radzieckiego.

Przy Zarządzie Okręgu P.C.K. w Szczecinie powstało Koło PPR - sekretarzem koła został ob. Stanisław Stark p.o. Kierownika Wydziału Propagandy przy Okręgu P.C.K.-

W trosce o właściwy poziom moralny członków partii, Miejski Komitet PPR w Szczecinie postanowił usunąć z szeregów partii dwóch członków za pijalstwo, oraz za zaniedbanie powierzonych im obowiązków.

W pierwszych dniach października odbędzie się w sali konferencyjnej KW PPR w Szczecinie Zjazd Prawników i Pracowników Wymiaru Sprawiedliwości, członków PPR i PPS z województwa Szczecińskiego w celu omówienia roli i zadań stojących przed pracownikami Wymiaru Sprawiedliwości w związku z uchwałami Komitetów Centralnych obu partii.-

Polska Partia Socjalistyczna.

W dniu 30 lipca br. w Szczecinie odbył się zjazd aktywu Polskiej Partii Socjalistycznej województwa Szczecińskiego. Na zjeździe obecny był przedstawiciel CKW PPS poseł Cwik. Poseł Cwik wygłosił referat o zadaniach partii na przyszłość. Następnie mówca zanalizował obzernie sytuację w Jugosławii, oraz wskazał na związkającą się falę terrorku imperialistycznego i faszystowskiego na klasę robotniczą. Omówił sprawę przebudowy ustroju wsi i miast. Na zakończenie zebrania została uchwalona rezolucja, w której zebrani w całej pełni solidaryzują się z uchwałami plenum KC PPR i aktywu krajowego PPS. Podkreślając przy tym słuszność walki z nacjonalizmem i oportunizmem i oświadczając,

te dążyć będą do zjednoczenia partii robotniczych, solidaryzują się z uchwałą Biura Informacyjnego Partii Komunistycznych i Robotniczych w sprawie KPJ.

Stronnictwo Pracy.

W miesiącu lipcu odbyło się posiedzenie Rady Gospodarczej Stronnictw Pracy w Szczecinie, w sprawie planowości gospodarczej i potrzebę kontroli wykonania planów z punktu widzenia administracyjnego i gospodarczego. Stronnictwo Pracy wita z zadowoleniem podniesioną ostatnio akcją oszczędności administracji państwowej. Przedstawiciele instytucji prywatnych ze pośrednictwem swych reprezentantów w Stronnictwie Pracy stawiają postulat potępienia walki z łapownictwem i ograniczenia samowoli administracyjnej.-

e/ Charakterystyka ruchów społecznych /działalność związków zawodowych, organizacji społecznych i stowarzyszeń/.

Z pośród wszystkich związków zawodowych istniejących na terenie Pomorza Zachodniego najaktywniejszą działalność przejawia Związek Pracowników Państwowych czy to na odcinku politycznym, społecznym, zawodowym, czy kulturalno-oświatowym. Związek Zawodowy posiada także klub sportowy "Odra", który wykazuje ożywioną działalność.

Związek Zawodowy Robotników i Pracowników Przemysłu Budowlanego i Ceramicznego.

Dnia 12 września br. odbyła się konferencja Związku Zawodowego i pokrewnych mu zawodów. W konferencji wzięło udział 112 delegatów Okręgu Szczecińskiego oraz Sekretarz Generalny Związku ob. Franciszek Mleczko, przewodniczący C.K.Z.Z. ob. Rakowski i przedstawiciele partii politycznych. Na konferencji omówiono zagadnienia polityczno-gospodarcze, dokonano wyboru delegatów na zjazd krajowy, który odbędzie się dnia 24.X. w Warszawie. Po 3 i pół godzinnych obradach zebrani przyjęli rezolucję, w której wyrażają swą solidarność z ostatnimi uchwałami K8.PPR oraz postanawiają przystąpić gremialnie do współzawodnictwa pracy i przeprowadzić budowę i remont mieszkań dla członków związku.-

Okręgowa Komisja Związków Zawodowych - zorganizowała w dniu 8 września br. zebranie informacyjno-propagandowe, celem rozszerzenia idei ubezpieczeń społecznych, na którym byli obecni przedstawiciele poszczególnych związków zawodowych i partii politycznych.-

Związek Młodzieży Polskiej.

Zarząd Główny Z.M.P. wybrany przez Kongres Wrocławski zatwierdził skład prezydium Zarządu Wojewódzkiego Z.M.P. w Szczecinie. W skład Zarządu wszedł między innymi jako przewodniczący ob. Wacław Dobiszewski.

Zjednoczone organizacje młodzieżowe w województwa szczecińskiego przystąpiły pod kierownictwem nowego zarządu do dalszej pracy. Powołano powiatowe, miejskie i gminne zarządy i rozpoczęto działalność tak organizacyjną jak i wychowawczą według nowego statutu Z.M.P. Siedzibą Zarządu Wojewódzkiego O.M.T.U.R. Z.M.P. jednoczy w swych szeregach ponad 40.000 młodzieży. Zakończenie akcji scaleniowej i propagandowej przewidywane na pierwszą połowę października pozwoli przystąpić do realizacji nowych zadań. W pierwszym rzędzie do zorganizowania młodzieżowego współzawodnictwa pracy na wsi i w poszczególnych zakładach pracy. - Szczególny nacisk Zarząd kładzie na wyrobienie ideowe swych członków przez masowy udział ich w życiu społecznym i politycznym. Związek przystąpił do szerokiej akcji kulturalno-oświatowej zakładając biblioteki, świetlice w środowiskach wiejskich naszego województwa - organizowania kursów dla analfabetów i współpracując z instytucjami oświatowymi, a przede wszystkim z T.U.R-em i T.U.L-em. W najbliższym czasie związek wysła dwustu członków na kursy dla aktywistów do miast Polski Centralnej, oraz przystąpił do uruchomienia w Koszalinie i Szczecinie własnych szkół szkolenia aktywistów młodzieżowych. Z okazji kongresu zjednoczeniowej organizacji młodzieżowych młodzież Pomorza Zachodniego manifestowała swą solidarność z uchwałami kongresu zbiorowym czynem. Prace czynu objęły młodzież wszystkich powiatów i miast. W Szczecinie 300-osobowa grupa młodzieżowa brała udział przy oczyszczaniu miasta z gruzu. W Miastku 50 osób oczyszczało z gruzów ulicę Targową. W Gryfinie porządkowano przyszłą siedzibę Z.M.P. w Dębnie 80 osób przygotowało siedzibę władz powiatowych Z.M.P. oraz porządkowano strzelnicę. - Młodzież Słupska /200 osób/ brała udział w żniwach w majątkach państwowych. Młodzież Kołobrzeska oprócz odgruzowania ulic pracowała przy budowie boiska sportowego, oraz budowie szosy. Z Wałcza młodzież pomagała przy żniwach. Nie pozosta-

ła młodzież w tyle innych miast i powiatów. Wynik tych prac - to wiele metrów sześciennych wywiezionego gruzu, wiele tysięcy oczyszczonych cegieł, wiele zboża zwiezionego do stodoł.
Liga Kobiet.

Wojewódzki Zarząd Ligi Kobiet przejawia żywotną działalność. Zorganizował 3-miesięczny kurs dla 225 kobiet nieposiadających żadnych kwalifikacji zawodowych. W pierwszych dniach września zorganizował w gmachu P.C.K. miesięczny kurs "Dobrej Matki". Należy nadmienić, że Liga Kobiet pracuje aktywnie przy zakładaniu w Szczecinie kobiecych spółdzielni pracy. Obecnie zostały zorganizowane 3 spółdzielnie pracy, a mianowicie: spółdzielnia "Fala" - zajmująca się wyprawą rybich skórek, "Szczecinianka" - spółdzielnia konfekcyjno-krawiecka, "Gwiazda" - spółdzielnia trykotarska, której członkinie szkolą się na kursach organizowanych przez Zarząd Ligi. Obecnie projektuje się uruchomienie dalszych spółdzielni kobiecych, usługowych, które będą się zajmowały praniem bielizny. Prócz tego prowadzony jest kurs introligatorski. - W ramach organizacji powołano do życia radę spółdzielczą kobiet, której zadaniem jest wciągnięcie mas kobiecych do prac w spółdzielniach. -

Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej.

W kwartale sprawozdawczym odbyło się pod moim przewodnictwem zebranie celem ukonstytuowania nowego zarządu Towarzystwa. W wyniku narad na prezesa wybrano Wojewodę. Nowy Zarząd Towarzystwa przygotowuje się do obchodu miesiąca pogłębienia przyjaźni polsko-radzieckiej. W tym celu odbyło się posiedzenie komitetu organizacyjnego, w którym wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, organizacji społecznych, partii politycznych, wojska i kuratorium, "Służby Polsce". Podkreśliłem szczególny charakter tegorocznego miesiąca polsko-radzieckiego wymiany kulturalnej. Program uroczystości obejmuje szereg odczytów, imprez artystycznych, wieczorów wypełnionych radziecką tematyką i festiwalem filmów produkcji radzieckiej. Także w piątą rocznicę bitwy pod Lenino przypadającą na dzień 12 października na cześć polsko-radzieckiego braterstwa broni odbędą się w Szczecinie i na terenie całego województwa w szkołach i większych zakładach pracy - uroczyste akademie. - W celu udostępnienia szerokim rzeszom społeczeństwa obejrzenia filmów radzieckich, 9 kin objazdowych w terenie i 1 objaz-

dowe w Szczecinie będą wyświetlać przez 24 dni radzieckie filmy. Towarzyszący każdej ekipie objazdowego kina prelegenci wybrani przez Wojewódzki Zarząd Samopomocy Chłopskiej, będą wygłaszać krótkie prelekcje. Przewidziano również w programie wystawy ksi.żek i wydawnictw radzieckich w języku rosyjskim i polskim, oraz organizowanie w szkołach konkursów recytatorskich i śpiewaczych. Zarząd Wojewódzki Towarzystwa posiada czytelnię wyposażoną w dzieła naukowe z dziedziny medycyny, ekonomii, techniki, rolnictwa o łącznej ilości 800 tomów. Trzecią część posiadanych książek stanowią książki w języku polskim, reszta w rosyjskim.

Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci - przejawia także żywą działalność na tutejszym terenie. Zorganizowana szkoła R.T.P.D. zapewnia wychowanie w duchu postępowym, oraz wzorową opiekę pedagogiczną i higieniczną. Delegatura Towarzystwa w Szczecinie organizuje 5-cio miesięczny kurs wychowawców dla domów dziecka i przedszkoli. Oddział R.T.P.D. pragnąc przyjść z pomocą wszystkim pracującym rodzicom, którym wychowanie dzieci sprawia trudność - otworzył przechodnią świetlicę dla dzieci w wieku szkolnym.

Na koloniach R.T.P.D. w województwie szczecińskim przebywało około 2.000 dzieci w miejscowościach położonych nad morzem - Mielno, Brzózka, Dobrzany i inne. Oprócz kolonij Towarzystwo zorganizowało półkolonie dla dzieci od lat 4 - 14-tu w Szczecinie, Koszalinie, Wałczu. - Dnia 12 września br. w Szczecinie została otwarta wystawa prac dzieci, które spędziły wakacje na koloniach R.T.P.D. - Wystawa odzwierciedla zajęcia wczasowiczów. -

Spółeczny Komitet Odbudowy Warszawy.

Dnia 12 września br. miejscowy Komitet urządził zebranie informacyjno-propagandowe poświęcone sprawie odbudowy Warszawy. Na terenie całego województwa zostały przeprowadzone w mies. wrześniu zbiórki uliczne. We wszystkich urzędach i instytucjach sprzedawane były znaczki wartościowe. Zorganizowano cały szereg imprez artystycznych i sportowych, z których dochód przeznaczono na cele odbudowy Warszawy. -

f/ Sprawy wyznaniowe.

Kościół rzymsko-katolicki.

W ostatnim czasie zwierzchnie władze kościelne dokonały szeregu zmian na stanowiskach proboszczów. Księża, którzy nie

wykazali większej aktywności przesunięci zostali jako element słaby, na tereny bardziej opanowane pod względem religijnym. Na ich miejsce wyznaczeni zostali księża doświadczeni i wypróbowani. Dzięki dokonany przesunięciom wzmożona została akcja w kierunku ściślejszego zespalania społeczeństwa z kościołem. Zasnaczyć należy, że prowadzona w tym kierunku akcja dała poważne wyniki.-

W walce z czynnikami społecznymi i prądem demokratycznym księża posługują się wypróbowanymi środkami - jak akcją charytatywną - za pośrednictwem "Caritasu" i innymi. Udział księży i zakonnic w akcji rozdawnictwa rzeczy i ofiar, ułatwia im również szerzenie propagandy antydemokratycznej.- Niemniej ważnym czynnikiem dla celów propagandowych kościoła są zakonnice często zatrudnione w szpitalach, szkołkach i domach opiekuńczych. Poza tym różnego rodzaju stowarzyszenia kościelne jak żywy różaniec, bractwa różańcowe, kółka ministrantów, sodalicja mariańska, katolickie stowarzyszenie pań, krucjata eucharystyczna i inne mają na celu odciążenie młodzieży i starszych z szeregów partyj i stowarzyszeń. Młodzież skupiona w wymienionych wyżej stowarzyszeniach kościelnych jest niejednokrotnie wykorzystywana przez kler katolicki do oficjalnych wystąpień przeciwko innym wyznaniom.-

W ostatnim tygodniu w Szczecinie odbyły się misje, które zgromadziły kilkutyśięczną rzeszę wiernych. Na pamiątkę misji wierni na wezwanie misjonarza ufundowali krzyż konstrukcji metalowej wagi około 350 kg., który umieszczony będzie na zewnętrznej ścianie kościoła nad wejściem.

Nie ma dowodów zainteresowania ze strony duchowieństwa podjętą przez czynniki społeczne akcją ostatecznej likwidacji niemieckich na terenie województwa szczecińskiego. Do zagadnienia tego kler odnosi się z rezerwą, co tłumaczyć by można było chyba listem papieskim do biskupów niemieckich.-

Polski Katolicki Kościół Narodowy - mimo dużych szans nie zyskuje na popularności. Silna agitacja ze strony kleru rzym.kat., jak również brak współpracy i spójności wśród duchowieństwa ó.K.K.N. zahamowały rozwój tego kościoła na terenie województwa szczecińskiego.

W obecnej chwili P.K.K.N. liczy na terenie całego województwa szczecińskiego zaledwie 5 słabo rozwijających się placówek. Trudności finansowe oraz brak duchownych o wybitniejszych zdolnościach organizacyjnych powoduje upadek i zamieranie istniejących placówek.

Wyznania protestanckie jak:

Polaki Kościół Ewangelicko-Augsburski,
" " " -Reformowany,
" " Metodystyczny oraz

Kościół Ewangelicznych Chrześcijan Baptystów, nie wykazują większej aktywności a to z braku duchownych i znikomej frekwencji wiernych.-

Pomadto na obszarze województwa szczecińskiego wśród repatriantów ze wschodu jest pewna liczba wyznawców różnych sekt jak szundayści, zielonoświątkowcy, kwakrzy i inni, którzy jednak nie ujawnili do obecnej chwili swej działalności religijnej i dlatego nie można określić ich liczby.-

Wyznanie Świadków Jehowy.

Jedną z bardziej ruchliwych sekt jest wyznanie Świadków Jehowy. Na początku bieżącego roku zrzeszenie Świadków Jehowy zwróciło się do Ministerstwa Administracji Publicznej o uznanie zrzeszenia jako związku religijnego. Jednocześnie sekta ta zmieniła dotychczasową swą nazwę. O zmianie tej powiadomiono wszystkie podległe placówki - polecając nazwę używania "Wyznanie" a nie jak dotychczas "Zrzeszenie". Równocześnie wybrano Radę Główną - jako najwyższy organ tegoż wyznania dla terenu całej Polski z siedzibą w Łodzi.

Liczebność członków wyznania Świadków Jehowy za ostatni okres sprawozdawczy wzrosła do 2.000 osób, zaś zgłoszonych placówek jest ponad 50.- Nadmienić przy tym należy, że członkowie wspomnianego zrzeszenia rekrutują się przeważnie z ludności najuboższej, której wymienione wyznanie udziela wsparcia w naturze i pieniądzu.-

g/ Zagadnienia repolonizacyjne /usuwanie śladów niemieczyny, wysiedlanie niemoów, wprowadzanie w życie ustalonych urzędowo nazw miejscowości/.

We wszystkich miejscowościach na obszarze województwa

usunięte zostały wszelkie napisy, szyldy, tablice i tp. ślady niemożny. Pozostały jeszcze cmentarze niemieckie z dużą ilością pomników kamiennych i metalowych, płyt kamiennych, ogrodzeń kamiennych, metalowych i inn. W wielu miejscowościach cmentarze zostały już usunięte i zamienione na ogrody, lecz większość m. jeszcze je posiada. Usuwanie większych cmentarzy wymaga większej ilości robotników i nakładu - kosztów, na które nie wszystkie związki samorządowe mogą się zdobyć. W ubiegłym kwartale wysiedlono na teren strefy radzieckiej w Niemczech 6.088 Niemców, w tym: 1439 mężczyzn, 2989 kobiet i 1740 dzieci. Pozostało jeszcze do wysiedlenia ok. 39.000 Niemców, którzy są zatrudnieni przeważnie w majątkach radzieckich. - Nazwy wszystkich miejscowości na terenie całego województwa posiadają już ustalone nazwy polskie. W Dzienniku Wojewódzkim Nr 13 z sierpnia r. b., który do niniejszego sprawozdania dołączam, zamieszczony jest podział administracyjny województwa wraz ze spisem nazw wszystkich miejscowości zatwierdzonych już przez Min. Ziem Odsypanych. Akcja zmiany nazwisk w większości powiatów przybrała większe rozmiary, w niektórych jednak powiatach - dotychczas nikt z autochtonów nie wniósł podania o zmianę nazwiska. Powodem takiego ociągania się często bywa germanofilizm przejawiający się u niektórych autochtonów, o czym już wspominałem powyżej pod punktem b/ sprawozdania. Również germanofilskie usposobienia są przyczyną, że jeszcze nie wszyscy staraj autochtoni umieją mówić po polsku. Walka z tymi zjawiskami intensywnie jest prowadzona przez władze, partie polityczne, organizacje społeczne i całą ludność polską. W wyniku tej walki już tylko znikoma ilość autochtonów posługuje się niemieckim językiem.

b/ Spraw pogranicza i ruchu granicznego.

W ubiegłym kwartale na odcinku granicznym województwa miały miejsce następujące zdarzenia:

W pow. Chojna: Wysiedlono ze strefy nadgranicznej 2 osoby skazane prawomocnym wyrokiem Sądu za rozpowszechnienie nieprawdziwych wiadomości, mogących wyrządzić szkodę interesowi Państwa: 1/ Cegielskiego Józefa i 2/ Diewidka Leona.

W pow. Kamień: Wieszanych 5 osób uciekło przez morze na łodzi. Ujawniono 1 wypadek nielegalnego przebywania w strefie nadgranicznej.

W pow. Kołobrzeg: Zatrzymano ob. Kwatkowskiego Antoniego z Sieradza za usiłowanie nielegalnego przekroczenia granicy na statku duńskim.

W pow. Sławno: Odmówiono w 1 wypadku zezwolenia na zamieszkanie w strefie nadgranicznej. Komendant portu w Darłowie kpt. marynarki Juszcakiewicz wraz z żoną, dzieckiem i innymi osobami oraz 4-oh rybaków przekroczyli nielegalnie granicę, uciekając pierwszy na pilotówce, a rybacy na motorówce polskiej z portu Darłowskiego. Rybacy zostali ujęci.--

W pow. Słupsk: Zatrzymano 3-oh obywateli polskich za usiłowanie przedostania się na statek szwedzki, celem nielegalnego przekroczenia granicy państwowej. Miejscowy Sąd Grodzki ukarał wym. aresztem po 3 miesiące.

Sąd Grodzki w Szczecinie ukarał 25 Niemców przybyłych tu z Centralnej Polski za usiłowanie nielegalnego przekroczenia granicy państwowej do Niemiec. Wymienieni starali się o wyjazd transportami legalnymi wraz z wysiedleńcami niemieckimi, a wobec braku transportów usiłowali przedostać się nielegalnie.--

1/ Przeszłość w zakresie spraw karno-administracyjnych.

Ilość wykroczeń karno-administracyjnych, za które władze administracji ogólnej I instancji wymierzyły kary orzeczeniami i nakazami karnymi zwiększyła się w porównaniu z II kwartałem o 2025 kar. W szczególności nakazów karnych wydano w III-cim kwartale 9.250, a w II-gim 8.215, orzeczeń karnych skazujących w III-cim kwart. wydano 3.725 a w II-gim 2.835. Nie wszystkie doniesienia karne - na podstawie których wymierzono kary - wpłynęły do władz karzących w kwartale sprawozdawczym, niektóre pozostały do rozpoznania jeszcze z II kwartału. Stąd statystyka ilości wykroczeń popełnionych w okresie sprawozdawczym, może być nie zupełnie ścisła. Zawsze bowiem 10-20% wykroczeń zaliczyć należy na poprzedni okres sprawozdawczy.

Na zwiększenie się ilości kar wpłynął jak zwykle okres letni - wzmożonej kontroli sanitarnej, wzmożonego nadzoru lasów i pól, większej częstotliwości patrolowania, objaw i t.p. działań ułatwiających wykrywanie przestępstw i wykroczeń. Z drugiej strony największe nasilenie wykroczeń przypada zwykle również na mies. letnie.

W ubiegłym kwartale najwięcej stosunkowo wymierzono kar za przekroczenie art. 28 prawa o wykry./zakłócenie spokoju/ za wykroczenia sanitarne, drogowe, opilstwo, szkodnictwo leśne i polne, - Stosowanie prewencji, zamiast represji karnej jest nadal w szerokim zakresie stosowane. Równolegle prowadzone jest szkolenie i uświadamianie ludności o istniejących przepisach i o obowiązku stosowania się w życiu codziennym do wymogów i zasad prawa. -

i/ Inne sprawy.

Na zlecenie Naczelnej Dyrekcji Muzeów i Ochrony Zabytków przybył do Szczecina inż. Podlewski z Państwowej Pracowni Konserwatorskiej Architektury dla zapoznania się z zagadnieniem odbudowy miast zabytkowych na terenie województwa. Przy współpracy Regionalnej Dyrekcji Planowania Przestrzennego w Szczecinie wytypowano 73 miasta zabytkowe. Następnie przeprowadzono klasyfikację tych miast na trzy grupy według procentu ich zniszczenia oraz ustalono hierarchię potrzeb w zakresie opracowania planu zagospodarowania, biorąc pod uwagę w pierwszym rzędzie te miasta zabytkowe, w których warunki gospodarcze, komunikacyjne i t.p. wymagają szybkiego załatwienia. Inż. Podlewski przybędzie w najbliższym czasie ponownie, aby opracować już definitywny projekt zagospodarowania przestrzennego wyżej wymienionych miast z punktu widzenia ich charakteru zabytkowego. -

W lipcu br. bawiła w Szczecinie, a poprzednio w miastach powiatowych wojewódzka wystawa objazdowa Muzeum Narodowego w Warszawie zatytułowana: "Malarstwo polskie poł. XIX wieku". - Na skutek starań Konserwatora Wojewódzkiego Naczelna Dyrekcja Muzeów i Ochrony Zabytków wydelegowała rzeczoznawcę dla spraw konserwacji metali prof. Piętkowskiego z Krakowa, który opracował kosztorys odnowienia sarkofagów książąt pomorskich z krypty zamku szczecińskiego

Ustalono zostało zarządem, że sarkofagi te będą dla celów konserwacji, która wymaga specjalnych pomieszczeń i urządzeń, przewiezione do Krakowa do pracowni prof. Piedkowskiego.-

W dniu 5 lipca 1948 r. odbyło się w Szczecinie uroczyste posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej w związku z 3 rocznicą objęcia miasta przez polskie władze. Przemówienia wygłosili: Przewodniczący M.R.N. i Prezydent miasta.-

W dniu 8 lipca 1948 r. odbyła się w Szczecinie akademia ku uczczeniu 3-letniej działalności Państwowego Urzędu Repatriacyjnego. Dyrektor Wojew. Oddz. P.U.R. mgr Sowiński w przemówieniu swym podał, że od początku istnienia P.U.R. do dnia 1.VII.1948 r. przez Szczeciński punkt etapowy przeszło 764.690 rapatr. ze Wschodu i przesiedleńców, 284.305 rapatr. z Zachodu i reemigr. oraz przez punkty zbiorcze wysłano do Niemiec 528.387 obyw. niemieckich.-

W dniu 15 lipca br. utworzył się w Szczecinie pod przewodnictwem Wojewódzki Komitet Akcji Zniwnej. W skład Komitetu weszli przedst. W.R.N., O.K.Z.Z., S.P., Kurator., Zw. Os. W. i Z.S. Chł.-

W dniu 16.VII.1948 r. przybył do Szczecina na zaproszenie Min. Kultury i Sztuki zespół chóralny "Cesky Pesecky Sbor" z Pragi, liczący 85 śpiewaków.

W dniu 19.VII. przybyła do Szczecina z Pragi Czeskosłowacka Brygada Robotnicza w składzie 150 osób, dla wzięcia udziału w odbudowie portu Szczecińskiego.

W dniu 21.VII. przybyła na świętowanie Szczecina wycieczka dzieci polskich z zagranicy: 241 dzieci z Belgii, 22 z Holandii i 10 z Luxemburga.

W dniu 22 lipca na zaproszenie MK PPR w Szczecinie przybyła na zwiedzenie Szczecina młodzież czeska w ilości 50 osób, bawiąca na kolonii w Brzósłkach. Czesi wzięli udział w zawodach sportowych.-

W dniu 25 lipca przybyła do Szczecina czeska ekipa filmowa złożona z 4 osób: szef produkcji Iwan Kobista, reżyser Vaclaw Svare, operator Jerzy Sekerka i jego asystent Jan Jaros.- Zadaniem ekipy jest nakręcenie filmu na temat "Polski port Szczecin - portem narodów słowiańskich".-

Na zaproszenie Min. Kult. i Sztuki bawił w Szczecinie w lipcu Dyrektor muzyczny Radia Francuskiego p. L. Barraud z małżonką. -

W dniu 25 lipca przybyła do Szczecina wycieczka rolników czeskich w ilości 110 osób - celem zapoznania się z organizacją rolnictwa i warunkami pracy na wsi polskiej.

W dniu 27 lipca przybyła do Szczecina "Ekipa Svaz Ceske Wladere" z Pragi składająca się z 38 dziewcząt i 174 chłopców, która zostanie zatrudniona w porcie.

W dniu 29 lipca przybyła na zwiedzenie Szczecina 11-osobowa wycieczka Rady Narodowej z Francji, zaproszona przez KC Zw. Zaw. -

Dnia 15 sierpnia r. b. Okr. Kom. Zw. Zaw. obchodziła 2 letnią rocznicę swej działalności. W okresie tym OKZZ przeprowadziła 20 rocznych kursów, 350 odczytów, udzieliła 250.000 zniżkowych biletów teatralnych, rozprowadziła w terenie 158.644 egz. "Związkowca" i 38.423 egz. Przeglądu Gospodarczego.

17 sierpnia r. b. Izba Przemysłowo-Handlowa w Szczecinie obchodziła rocznicę swej dwuletniej działalności. Z danych o działalności Izby wynika m. inn., iż w tym okresie zorganizowała 15 jednostek szkoleniowych dla 600 osób. przygotowujących się na fachowców w dziedzinie przemysłowej i handlowej oraz portowo-usługowej.

W dniu 2 sierpnia przybył na zwiedzenie Szczecina i okolic Viceminister rolnictwa Czechosłowacji Dr Kreizler z żoną. -

W dniu 17 sierpnia przybyła do Szczecina na zwiedzenie miasta i Międzyzdrojów wycieczka rolników czeskich z Pragi w ilości 92 osób.

W dniu 29 sierpnia przybyła do Szczecina dla zwiedzenia miasta i portu grupa spółdzielców zagranicznych /Albańczyków, Bułgarów, Czechów, Jugosłowian, Rumunów i Węgrów/. -

W dniu 3 września przybyła do Szczecina grupa uczestników Kongresu Intelktualistów w liczbie 20 osób.

W dniu 1 września rozpoczęła się na terenie województwa akcja "Miesiąca Odbudowy Warszawy". Uczczono ten dzień uroczystym capstrzykiem orkiestr i pochodem ich ulicami miast oraz szeregiem imprez sportowych i rozrywkowych

widowiskowych w których ludność wzięła masowy udział. W dniu 7 września przybyła do Szczecina 8 osobowa delegacja Towarzystwa Przyjaźni Francusko-Polskiej w Paryżu. Na czele delegacji stoi Viceprzewodniczący T-wa Maxime Herman - dziekan Wydz. Literatury Uniw. w Lille wykładowca języka i literatury polskiej. -

W ostatnich dniach września bawiła w Szczecina z wizytą delegacja wybitnych architektów radzieckich w składzie: Wacławszawa Szkwarikowa - Z-cy Przewodn. Komisji do spraw architektury ZSRR, Viceministra i czł. Akad. Archit. 2/ Wiktora Baburowa, nacz. wydz. urbanistyki i planowania miast w Kom. Architekt. ZSRR 3/ Michała Osmołowskiego Przew. Kom. do spraw architekt. przy Radzie Min. Białoruskiej ZSRR i 4/ Włodzimierza Oriechowa - głównego architekta wojew. charkowskiego. Goście zwiedzili miasto, tereny budowy, doświadczalne gospodarstwo wiejskie w pow. stargardzkim. Następnie w Biurze Planowan. m. Szczecina odbyła się konferencja z udziałem archit. szczecińskich, na której archit. radzieccy poddali życzliwej ocenie krytycznej projekty i plany odbudowy Szczecina. -

Hufce "Służby Polsce" zbierały wielkie ilości złomu metalowego na terenie województwa. Uzyskane ze sprzedaży tego złomu ok. 250 mil. złotych Hufce szkolne S.P. przekazać mają na St. Fund. Odb. Stol. w podarunku imieninowym dla Marszałka Polski Michała Żymierskiego. -

2. Sytuacja gospodarcza.

a/ Akcja osiedleńcza i uwłaszczeniowa.

1/ Akcja osiedleńcza.

W okresie sprawozdawczym przybyło na teren województwa ca 34.000 osób. Wyjechało ca 1.500. Miesięczny napływ wynosi około 12.000. -

Ruch emigracyjny na terenie województwa zmniejszył się. Przesunięcie następuje przeważnie u osób zamieszkałych czasowo, które szukają lepszych warunków egzystencji. -

2/ Akcja uwłaszczeniowa.

Uwłaszczenie rolne.

Przyjmowanie wniosków o przyznanie prawa własności jest na ukończeniu. W 9-ciu powiatach: Człuchowie, Kamieniu, Koszalinie, Fyrzycach, Nowogardzie, Sławnie, Słupsku i Wałczu

pozostało do przyjęcia około 2.250 wniosków - przeciętnie po 250 na powiat. Zakończenie akcji wnioskowej utrudniają ostatnio jesienne prace w polu jak również niechętnie ustosunkowanie się niektórych osadników /np. rybaków/ do tej akcji.

W terenie pracowało 4 komisarzy wnioskowych, prócz tego wnioski przyjmowały Referaty Osiedleńcze Starostw za pośrednictwem Zarządów Gminnych. Wydawanie orzeczeń o wykonaniu aktów nadania napotyka na trudności z powodu niedostatecznej ilości mierniczych. W okresie sprawozdawczym zahipotekowano ca. 3.300 gospodarstw, co stanowi zaledwie 3,4% w stosunku do osiedlonych rodzin. Spłacanie rat postępuje bardzo wolno i w stosunku do wydanych aktów nadania jest uregulowane zaledwie w 5%. Wpływają na to w pewnym stopniu obciążenia podatkowe i pożyczkowe. Osadnicy wojskowi, osiedleńcy z akcji "W" i repatrianci zaburzańscy wnoszą liczne odwołania - powołując się na przysługujące im prawa lub na to, że w miejscu wysiedlenia pozostawili gospodarstwa, za które należą się im rekompensata. - Zdarzają się przy tym wypadki zrzekania się gospodarstw /pow. Białogard, Słupsk, Drawsko, Szczecinek/. - Osadnictwo spółdzielczo-parcelacyjne.

W okresie sprawozdawczym przybyło na teren województwa 35 grup parcelacyjnych - łącznie 1650 osób. Osadnicy przywieźli ze sobą 230 koni, 500 krów, 230 owiec i kóz. Następnie przybyło 64 delegacji świadkowych rezerwując 64 majątki: największa ich ilość /44/ przybyła z województwa kieleckiego. -

27 majątków uprzednio zarezerwowanych przez województwa sąsiednie - nie zostały objęte w terminie.

Akcja kredytowa.

Kredyty na inwentarz żywy i martwy uruchomione przez MZO na II kw. zostały szybko rozprowadzone. Kredyt dla grup parc. w wysokości 6 mil. został rozprowadzony do dnia 1.IX.48 w kwocie 5.700.000 zł., dla osadników indyw. w wysokości 80.000.000 na zakup inwentarza został rozprowadzony bez reszty. -

Kredyty indywidualne /95.000.000/ w III kw. /na zakup inwentarza/ zostały rozprowadzone w połowie. Akcja kredytowa dla grup osadn. na III kw. w sumie 19.000.000 została wstrzymana ze względu na zmiany w przeznaczeniu kredytów. Mia-

nowicie wyłączeni zostali jako pożyczkobiorcy członkowie grup parcelacyjnych i spółdzielcy jako pożyczkobiorcy indywidualni. Prezydium Woj. Rady Społ. O. S. B. ustatuliło nowy rozdziałnik i akcję rozpoczęto na nowo. Sprawa ta wywołała pewne niepokoje w terenie. Niektórzy osadnicy nie chcą z niej korzystać bojąc się odpowiedzialności zbiorowej.

Na kredyt w III kw. przeznaczony na akcję siewną - jest stosunkowo mało chętnych. Osadnicy odnosią się na ogół z rezerwą i podejrzliwie do tej akcji: momentem ujemnym który powoduje słabe zapotrzebowanie na kredyt jest to, że pomocy udziela się osadnikom przybyłym w 48 r. których jest mało. -

Poza tym hamująco wpływała na rozprawienie kredytów akcja siewna oraz sam proces udzielania pożyczki np. konieczność znalezienia poręczyciela, lub skomplikowany system udzielania pożyczki spółdzielni jako osobie prawnej. System ten został zmieniony i obecnie należy się spodziewać, że kredyt będzie mógł łatwiej się rozjeść między osadników. -

Uwłaszczenie nierolnicze.

Do dnia 1.X.48 na ogólną liczbę 100.000 nieruchomości spisano ca 90.000, z czego w okresie sprawozdawczym ca 4.300. Spis nieruchomości na terenie województwa z wyjątkiem miast Resko, Płot, Darłowo oraz dzielnicy portowej Szczecina - ukończono. Nieobjęte są tylko obiekty nierolnicze, położone w granicach administracyjnych wsi.

Wyniki prac powiatowych inspektorów P.Z.U.W. nie są efektowne. W okresie sprawozdawczym dostarczyli ca 4.500 szacunków nieruchomości na ogólną liczbę spisanych 30.000. Operaty szacunkowe są sporządzone wadliwie, zawierają fałszywe kwalifikacje, a nawet błędy rachunkowe, co w następstwie powoduje ponowne szacowanie. -

W powiecie łobeskim uległy przymusowej rewizji 100% szacunków, w gryfickim 50%. -

Referaty Pomiarów dostarczyły ogółem 40.000 odrysów, a w okresie sprawozdawczym ca 15.000. W powiecie Bytów, Dębno, Gryfice i Kamień prace posuwają się stosunkowo bardzo wolno. -

Liczba wniosków notyfikacyjnych w stosunku do ilości dostarczonych szacunków i odrysów map jest b. duża. Notyfikowane nieruchomości - to w 80% pomieszczenia przeznaczone na urzędy, magazyny, garaże, ośrodki szkoleniowe, leśne, w 20% mieszkania dla pracowników.- Autochtoni i obcokrajowcy złożyli tylko w okresie sprawozdawczym 97 wniosków o uznanie prawa własności, liczba ich w stosunku do okresu poprzedniego wyraźnie spada. Największe zainteresowanie akcją własnościową wykazują świat pracy, a także osoby którym przysługuje prawo odliczenia i zaliczenia. Zainteresowanie to ciągle wzrasta szczególnie w miastach, gdzie odbyły się posiedzenia K.O.W. Ilość obiektów oszacowanych i ogłoszonych w Woj. Dzienniku Urzędowym wynosiła ca 4.000, z czego w kw. sprawozdawczym ca 3.000, w druku w Woj. Dz. Urzęd. znajduje się ponadto ca 5.000 oszacowanych obiektów. Obiekty te to jedno lub dwurodzinne domy mieszkalne, przekazanych na warunkach ulgowych zostało ca 140 obiektów. Hamując na przebieg akcji osiedleńczej wpływają nieprawidłowe szacunki dokonywane przez P.Z.U.W., zmiany numeracji domów, brak wykwalifikowanego personelu w referatach osiedleńczych, nadmierna ilość notyfikacji, oraz duża ilość parcel niepodzielonych.-

b/Akcje specjalne /siewna, żniwna i t.p./

1/ Akcja żniwna,

Żniwa tegoroczne miały na ogół przebieg spokojny. Pomoc g. Kufców organizacji młodzieży "Służba Polsce", związków zawodowych i organizacji społecznych umożliwiła majątkom państwowym całkowite ujęcie zbiorów.-

Jedynie sierpniowe deszcze pod koniec żniw /119,6 mm opadów w mies. sierpniu/ sprawiły, iż dużo zboża sprzątnięto w stanie wilgotnym, co dało się stwierdzić przy wczesnych młockach siewnych. Brak dostatecznej ilości spichlerzy wyposażonych w odpowiednie urządzenia utrudnił należyte wysuszenie i doczyszczanie materiału siewnego, w wyniku czego napłynęło dużo skarg na jakość tegoż.-

Po zakończeniu akcji żniwnej okazało się, że nie wszystkie powiaty dokładnie młdowały o faktycznych obszarach obszarów. W pow. chojeńskim i kossalińskim obszary żniwne były

mniejsze niż wykazane na wiosnę obszary obsiewów.
Ogółem zeźniewano w woj. szczecińskim z powierzchni
793.657 ha.-

Składa się na to 660.365 ha u osadników

124.274 ha w majątkach P.N.Z.

9.018 ha u innych użytkowników gruntów,
/wyłączając obszary gospodaro-
wane przez Armię Radziecką/.

Dla usprawnienia i skoordynowania akcji żniwnej we wszyst-
kich sektorach, powołany został Komitet Żniwno-Omiotowy,
złożony z przedstawicieli urzędów, zainteresowanych insty-
tucji, partii politycznych i organizacji społecznych.-

2/ Akcja siewna.

Likwidacja aparatu Pełnomocników Akcji Siewnej spowodowa-
ła przeniesienie prac związanych z jesienną akcją siewną
na Urząd Wojewódzki oraz Związek Samopomocy Chłopskiej.
W związku z tym Komitet Żniwno-Omiotowy został przekształ-
cony na Komitet Siewno-Żniwny, zachowując swój poprzedni
skład osobowy. Odpowiednikami Komitetu Wojewódzkiego są
analogiczne Komitety w powiatach i gminach, mające na
celu bezpośrednią kontrolę nad pracami w terenie i uspraw-
nienie akcji na szczeblach najniższych.-

Współdziałając z Woj.Zarz.Z.SąChł. Urząd Wojewódzki wy-
toczył orientacyjny plan jesienną akcją siewną. Plan
Urzędu Wojewódzkiego /Działu Rolnictwa/ sporządzony zo-
stał na podstawie planu Ministerstwa Rolnictwa, wyzna-
czającego obszar zasiewów dla wszystkich sektorów rol-
niczych w woj. szczecińskim na 406.500 ha.-

Obliczywszy jednak faktyczne możliwości potencjalne wo-
jewództwa /biorąc za podstawę ilość siły pociągowej/
oraz dążąc do wykonania planu likwidacji odłogów - Urząd
Wojewódzki opracował swój plan wyższy o 68.075 ha, wy-
noszący zatem 474.575 ha.-

Przyjmując plan majątków państwowych wynoszący 97.167 ha,
na osadników wypadło 369.151 ha., a na innych użytkowni-
ków gruntów 8.257 ha.-

Traktując plan ten jako orientacyjny Urząd Wojewódzki
zażądał korekty ze strony powiatów. Korekta ta napływa
nie zmieniając jednak zasadniczo liczby ogólnego obszaru
zasiewów.-

Dla usprawnienia akcji siewnej u osadników, zagrożonej nieco w swych początkach szkodliwą psychozą spowodowaną t.zw. szepetaną propagandą reakcyjną o mających powstać kołchozach, o czym już wspomniałem w rozdziale 1-szym sprawozdania w poz. c/ został zmobilizowany i wysłany do powiatów cały aparat fachowy, partyjny i społeczny. Na czele akcji stanął Delegat Ministerstwa Rolnictwa Ob. Rzepka.

Urząd Wojewódzki /Dział Rolnictwa/ delegował swych pracowników do wszystkich powiatów polecając im zgodnie z zarządzeniem Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, składanie codziennych meldunków telefonicznych o postępach w pracach siewnych.

Meldunki te są codziennie przekazywane również telefonicznie do Ministerstwa Rolnictwa.-

Podkreślić należy szczególnie duży wkład pracy w tegoroczną akcję siewną ze strony PPR, tak Komitetu Wojewódzkiego, jak i Komitetów Powiatowych.-

Akcja propagandowa i kontrolna dała na odcinku osadniczym niewątpliwe wyniki, gdyż pobudziła ludzi do pracy i zwiększenia tempa prac siewnych, a przede wszystkim wezwania powstałych, na skutek szkodliwej działalności pewnych obcych na tym terenie jednostek, wątpliwości.-

Ostatnie dni września przyniosły znaczną poprawę w nastrojach na wsi i w postępach prac siewnych.-

Mimo niesprzyjającej wybitnie pogody /dużych opadów w północno-wschodniej i środkowej części województwa/ siewy postępują naprzód w tempie pozwalającym przypuszczać że wytyczony plan zostanie wykonany do końca b. miesiąca.

Do dnia 6.X.48 r. zasiano ogółem w województwie szczecińskim 246.094 ha, co stanowi 51.8% planu Działu Rolnictwa. W tej liczbie osadnicy obsiali 170.701 ha /47% pl/
P.N.Z. - 75.493 ha /77.5% planu/

O zasiewach w gospodarstwach innych użytkowników gruntów, brak jest na razie danych. Uzyska się je dopiero pod koniec trwania akcji siewnej.-

c/ Sytuacja sprowizacyjna.

1/ Rynek zbożowy. W okresie poprzedzającym żniwa podaż uległa wzrostowi wskutek wyzbywania się przez rolnika zbóża sześciu-letniego. Spowodowało to obniżkę cen oraz różnicę między zakupami wolnorynkowymi a transakcjami zawieranymi przez Polskie Zakłady Zbożowe - na korzyść P.Z.Z. Stan ten trwał przez cały okres sprawozdawczy i w chwili obecnej rynek zbożowy prawie wyłącznie oprowadzony jest przez P.Z.Z. Obniżka cen zboża była znaczna bowiem w mies. maju cena żyta w transakcjach wolnorynkowych wynosiła ca 3.000 zł. pszenicy 4.500 zł. a w mies. wrześniu ceny nie przekraczały cen P.Z.Z. /2.050 zł. żyto, 3.300 zł. pszenica/ Obniżka cen zboża z dnia 1.8. br. nie miała wpływu na spadek podaży, a przeciwnie po zakończeniu żniw obroty zbożem wzrosły. Moment ten usiłowano wykorzystać płacąc rolnikowi ceny niższe od cen P.Z.Z. - Przeciwdziałano temu przez organizowanie akcji interwencyjnej z udziałem osynnika społecznego. W sierpniu wynikły w niektórych ośrodkach trudności z magazynowaniem zakupionych przez P.Z.Z. zbóż /Myślibórz, Pyrzyce/. W związku z tym przeprowadzono akcję ujawniania pomieszczeń nadających się na magazynowanie. Zakupy na terenie województwa mają przebieg pomyślny i realizowane są ze znaczną nadwyżką. Obecnie województwo dysponuje poważnymi nadwyżkami, a mianowicie:

żyto	-	155.213 t.
pszenica	-	57.758 "
owies	-	26.163 "
jęczmień	-	24.744 "

2/ Rynek mięsny - W mies. maju, czerwcu, lipcu podaż była normalna. Z początkiem sierpnia nastąpiło nagłe pogorszenie się sytuacji. Trudności te wystąpiły przede wszystkim na wybrzeżu w związku z masowym napływem na wczasy oraz w powiatach granicznych województwa, które były penetrowane przez rzeźników z sąsiednich województw a to wobec wcześniejszego pogorszenia się sytuacji w województwach: gdańskim, bydgoskim i pomorskim. Niedostateczną podaż mięsa w sierpniu i wrześniu należy tłumaczyć brakiem odpowiedniej nierogacizny nadającej się

do uboju. Stan pogłowa /nierogaczna ca 228.000 szt. rogaczna 195.000 szt. inne 100.000 szt./ przy racjonalnej gospodarce hodowlanej może dać rocznie 25.000.000 kg. wieprzowiny oraz 4.500.000 kg. wołowiny co pozwoliłoby na pokrycie zapotrzebowania własnymi zasobami - /500.000 kg. niedoboru/. Obecne trudności jak zaznaczone spowodowane są brakiem odpowiednich sztuk słoninowych i mięsnych. Niedostateczna podaż spowodowała wzrost ceny żywca ca 25% /z 160 zł. do 210 zł./.- Maksymalne ceny detaliczne zostały jednakowoż utrzymane. Wzrost podaży przewiduje się w mies. październiku.-

3/ Rynek ziemniaczany : Nadwyżka ziemniaków wynosić będzie ca 400.000 ton. Nadmierna podaż ziemniaków spowodowała obniżkę ceny.

4/ Rynek tłuszczowy: Podaż tłuszczów zwierzęcych pozostaje w zależności od podaży żywca i dlatego trudności rynku mięsnego wywołały też braki na rynku tłuszczowym. W połowie sierpnia wprowadzono porcjowanie słoniny przy niezmiennych cenach tego artykułu. Brak masła odczuwał się z chwilą powstania braku tłuszczów zwierzęcych. Sytuacja pogorszyła się z powodu wzrostu zapotrzebowania w związku z napływem wczasowiczów. Uwidacznia to poniższe zestawienie spożycia masła przez mieszkańców Szczecina oraz Wybrzeża. W kwietniu ca 18 ton, w maju ca 27 ton, w czerwcu ca 40 ton, w lipcu 65 ton, w sierpniu 55 ton. Produkcja masła wynosi ca 90 ton. Ze względu, że 30% produkcji przeznaczona jest na zaopatrzenia lokalne powiatów, pozostała ilość 60 ton winna wystarczyć na pokrycie zapotrzebowania rynku szczecińskiego.-

d/ Kształtowanie się cen.

Obniżka cen zboża dla skupu przez Państw. Zakł. Zboż. z dniem 1 sierpnia r.b. nie wpłynęła na spadek podaży, a po zakończeniu żniw obroty zbożem w znacznym stopniu wzrosły. Moment ten usiłowały wykorzystać elementy spekulacyjne na wsi i w mieście, płacąc rolnikowi ceny niższe od cen P.Z.Z.- Wypadki takie na terenie województwa miały charakter sporadyczny i dzięki zorganizowanej akcji z udziałem czynnika społecznego - w zupełności ustały.- Zbiory poszczególnych zbóż oraz ich zasoby w porównaniu

do zapotrzebowania przedstawiają się następująco:

<u>żyto</u>	zbiory netto	ca 400.000 ton
	spożycie	" 197.000 "
	spasanie i zasiew	" 90.00 "
	nadwyżka	" 112.500 "

pszenica

	zbiory netto	ca 126.500 ton
	spożycie	" 43.000 "
	spasanie i zasiew	" 26.000 "
	nadwyżka	" 57.000 "

jęczmień

	zbiory netto	ca 156.500 ton
	spożycie	" 26.000 "
	spasanie i zasiew	" 108.500 "
	nadwyżka	" 22.000 "

owies

	zbiory netto	ca 202.000 ton
	spożycie	" 2.000 "
	spasanie i zasiew	" 171.500 "
	nadwyżka	" 28.500 "

Z uwagi na przykre doświadczenia rolników z lat ubiegłych /wyczekiwanie na wyżkę gdy następowała obniżka/ obecnie rolnik wypuszcza cały zapas zbóż na rynek, bezpośrednio po omlotach i przersuca w ten sposób całkowitą wyuszkę ziarna na Skarb Państwa.

Rynek ziemniaczany

Zasoby ziemniaczane przedstawiają się następująco:

	zbiory netto	ca 1.900.000 ton
	spożycie	" 268.000 "
	zasiew i spasanie	" 982.000 "
	przerób	" 300.000 "
	nadwyżka	" 400.000 "

Cena dla producenta za 100 kg, 500 zł.-

Prezydium Komisji Cennikowej, opierając się na doświadczeniu zeszłorocznym, nie ogłaszało cen maksymalnych ziemniaków ze względu na obserwowaną zniżkę.-

Niedostateczna podaż zwierząt rzeźnych spowodowała wzrost ceny żywca o ca 25% /z 160 na 210 zł./ przy utrzymaniu normalnych cen detalicznych.-

Całkowitą poprawę na rynku mięsnym na podstawie meldunków z terenu i orzeczeń fachowców przewiduje się w drugiej połowie października.

Podaż tłuszczów zwierzęcych w okresie sprawozdawczym była również niedostateczna. Od połowy sierpnia wprowadzono porcjonoowanie słoniny i smalcu przy niezmiennych cenach tych artykułów. Sytuacja na rynku maslanym pogorszyła się w okresie wczasów. Wzrost w tym czasie zapotrzebowania i konsumpcji wykazują niżej podane cyfry.

Spożycie Szczecina i Wybrzeża:

kwiecień	ca 17 ton
maj	" 27 "
czerwiec	" 40 "
lipiec	" 60 "
sierpień	" 55 "
wrzesień	" 40 "

Produkcja masła w skali wojewódzkiej wynosi miesięcznie ca 90 ton, 30% produkcji pozostaje na zaopatrzenie lokalne powiatów, a przeciętnie 60 ton może być oddanych na pokrycie zapotrzebowania rynku szczecińskiego.-

Cena masła mleczarskiego wzrosła od 15 września o ca 15% /na zarządzenie Władz Centralnych/.

Na rynku jajczarskim od początku września ze względu na słabnąc, nośność kur podaż jaj wykazuje spadek. W związku z tym ceny zwyżkują. W mies. wrześniu na odcinku jajczarskim zanotowano brak podaży i wzrost cen z 13-15 zł. do 23-25 zł. za sztukę.-

e/ Sprawy rolne.

Zaopatrzenie w zboża siewne.

Pierwszy raz w tegorocznej jesiennej akcji siewnej szerszy ogół osadników mógł zaopatrzyć się w zboża siewne kwalifikowane.

Dostarczono P.Z.C.S. do rozprowadzenia pomiędzy drobnych i średnich osadników:

1470.5 ton żyta w tym 728.5 ton oryginałów
i 742.0 " I odsiewów

oraz 570.33 ton pszenicy w tym 299.955 ton oryginałów
i 270.375 " I odsiewów.

Ilości te wystarczają dla obsiewu 1/40 pól planowanych pod obsiew żyta u osadników i 1/10 pól planowanych pod obsiew pszenicy.-

Mimo dogodnych warunków nabycia zbóż siewnych 1:110 kg. zboża konsumpcyjnego za 100 kg. zboża siewnego/, rozprowadzenie dysponowanych ilości pomiędzy osadników idzie opornie. Po wielu trudach i pod presją wywieraną przez Centralę Rolniczą na P.Z.G.S., a Z.S.Chł. na swych członków udało się rozprowadzić całą ilość żyta. Cała ilość pszenicy nie została prawdopodobnie rozprowadzona. Dużą przeszkodą w rozprowadzeniu jest niska jakość zbóż dostarczanych przez P.M.Z., na co składa się zanieczyszczenie i nadmierna wilgotność zbóż.-

Nawozy sztuczne.

Zastrzążyć należy pewien postęp w dziedzinie zużycia nawozów sztucznych przez osadników w porównaniu do ubiegłego roku.

Jesienią 47 roku wysiali	Jesienią 48 roku wysiali osad- osadnicy nawozów sztucznych:	nicy nawozów sztucznych:
azotowych - 568.284 ton		1.198.735 ton
fosforowych - 692.842 "		1.124.380 "
potasowych - 139.640 "		426.333 "

Jest to postęp duży, gdyż obliczając ilość wysianych przez osadników nawozów na hektar przeznaczony pod zasiew okaże się, że w roku 1947 wypadło 3.6 kg/ha

" 1948 " 7.7 kg/ha.-

Remanent nierozprowadzonych jesienią b.r. nawozów sztucznych wynosił na dzień 20.IX.1948 r.

azotowych -	823 ton
fosforowych -	1478 "
potasowych -	696 "

Należy się liczyć z możliwością rozprowadzenia jeszcze pewnych ilości nawozów ze względu na opóźnione siewy.-

Kredyty.

Jesienią r.b. nastąpił u osadników zasadniczy zwrot w polityce kredytowej. O ile w latach ubiegłych przyznane przez Władze Centralne ilości kredytów nie pokrywały

często zapotrzebował terenu, o tyle w roku bieżącym daje się zaobserwować niechęć do korzystania z kredytów, tak krótko - jak i średnioterminowych. Tłumaczył to można z jednej strony podniesieniem zasobności gospodarstw, i spowodowanym dobrymi urodzajami, z drugiej strony - niechęcią popadania w zależność finansową i zadłużania się w stosunku do Państwa.-

Kredyt na nawozy sztuczne przyznany w wysokości 25 mil. zł. wykorzystany został jedynie w sumie 10.635.400 zł. Kredyt na orkę i siew wynoszący 51 mil. zł. wykorzystany został tylko w sumie 9.817.000 zł.-

Najgorzej zaś jest z kredytem średnioterminowym na pomoc w zasiewach jesiennych przyznany w wysokości 135 mil. zł. który został wykorzystany jedynie w sumie 12.175.000 zł. Dane o wykorzystaniu kredytów odnoszą się do końca mies. września, a poza tym mogą zawierać pewne luki tak, że należy się spodziewać, że pod koniec akcji siewnej cyfry wykorzystanych kredytów będą wyższe od obecnie podanych.

Produkcja zwierzęca w III kwart. 48.

1/ Dłże zadłużenie rolników spowodowało wzmożone wyprzedawanie się ich z inwentarza żywego - szczególnie trzody chlewnej. Wskutek tego zaś, że nie byli w stanie jednocześnie zwiększyć swojej zdolności produkcyjnej, na rynek zaczęto odstawić co-raz gorszy materiał rzeźny z trzody chlewnej i w coraz mniejszej ilości, co spowodowało zwiększenie się podaży na bydło. Ponieważ sytuacja ta zagraża poważnie pracom nad podniesieniem stanu hodowli, Urząd Wojewódzki /Wydział Rolnictwa w porozumieniu z Wydziałem Weterynarii/ opracował na podstawie dekretu z dnia 22. XII. 1946 r. o ochronie hodowli zwierząt gospodarskich oraz w myśl wytycznych zawartych w następujących pismach Ministerstwa Rol. i Ref. Rol. z dnia 6. II. 48 PR 2/III-1353/48, z dnia 13. IX. 1948 Nr W.H. II 14/26, z dnia 23. X. 47 Nr W.H. II. 14/26 specjalną instrukcję normującą działalność komisji kontrolnych przy dopuszczaniu zwierząt do uboju.

2/ Ostatnie notowanie cen na inwentarz rzeźny i produkty zwierzęce przedstawia się następująco:

Trzcoda chlewna I i II klasa	170 - 210 zł. za kg. żyw.
" " III klasa	160 - 190 zł. " " "
Bydło /zwykowało/ do	100 " " " "
" sztuki chude	70 - 90 " " " "
Gęsi	400 - 700 " za szt.
Kury	500 - 800 " " "
Kaczki	200 - 350 " " "
Masło	580 za kg.

Cen na inwentarz hodowlany nie da się ustalić z uwagi na brak materiału hodowlanego, a w związku z tymi i braku transakcji tym inwentarzem.

3/ Stan pogłowia koni obecnie zwiększył się o 4.000 sztuk z importu duńskiego oraz o 20 kuców z Islandii. Transporty z końmi zaczęły nadchodzić od dnia 27.VIII.1948 r. do 1.X. 1948 r. Z Islandii przybył dnia 4.X.48 r.-

W skład komisji klasyfikacyjnej koni z importu duńskiego wchodził delegat Urzędu Wojewódzkiego.-

Akcja Przerzutowa inwentarza żywego z województw centralnych na okres rozproszczenia koni z importu duńskiego została wstrzymana.-

Obecny stan pogłowia: koni - 108.750, bydła - 215.533, trzcoda chlewna 227.793, owce - 71.405, kozy - 31.686.

4/ Na sezon kopulacyjny 1949 roku zostało uznane:

buhajów	- 931	ze świadectwami	"B"
"	- 439	"	"Z"
knurów	- 241	"	"B"
"	- 220	"	"Z"

Przebudowa Ustroju Rolnego.

Regulacja i parcelacja.

Wykonanie planu prac regulacyjnych wyniosło w kwartale sprawozdawczym około 85%.

Na spadek wydajności złożyło się wiele przyczyn, a przede wszystkim niedostateczne opanowanie przez mierniczych i komisarzy ziemskich otrzymanych z dużym opóźnieniem przepisów zawartych w instrukcjach z dnia 10 maja 1948, o sposobie opracowania miejscowych planów zagospodarowania terenowego i z dnia 12 maja o regulacji gruntów. Drugą część instrukcji regulacyjnej otrzymano dopiero w końcu sierpnia br.-

Trudności jakie powstawały w związku z opracowywaniem programów zagospodarowania terenowego i ustaleniem wielkości typowanego gospodarstwa usunięte zostały drogą wydania odpowiednich zarządzeń i wyjaśnień oraz przez wzmocnienie nadzoru nad pracami w terenie.-

W końcu kwartału sprawozdawczego można było stwierdzić, że z małymi wyjątkami, sierniczowie oraz komisarze ziemscy opanowali obowiązujące przepisy. Wielce pomocnym w tym było wydawnictwo "Postępowanie regulacyjne na Ziemiach Odzyskanych".-

Także hamująco wpływa na przebieg prac parcelacyjno-regulacyjnych, niezgłaszanie przez zainteresowane władze wniosków o wyłączenia z art. 7 dekretu z dnia 6.IX.46, oraz sprawy regulacji granic i znieszenia szachownicy z majątkami przeznaczonymi do trwałej administracji P.N.Z. Wobec braku zainteresowania ze strony władz i instytucji uprawnionych do składania wniosków o wyłączenia, opracowanie programów zagospodarowania terenowego zajmuje zbyt wiele czasu komisarzom ziemskim.- Szczególnie na to miejsce w przypadkach istnienia na obszarach regulacyjnych obiektów przemysłowych oo do których zachodzą wątpliwości w kwestii ich uruchomienia.-

Regulacja granic z majątkami przeznaczonymi do trwałej administracji P.N.Z. i włączenie części gruntów z tych majątków do obszarów regulacyjnych w wypadkach upełnolenia gospodarstw czy też znieszenia szachownicy, jest utrudniona przez zbyt powściągliwe ustosunkowanie się do tych prac Zarządów Okręgowych P.N.Z. - szczególnie Zarządu Okręgowego Koszalińskiego - z którymi współpraca nie układa się tak harmonijnie, jak to jest potrzebne. Szczegółowe omówienie tej sprawy zawiera pismo Urzędu Wojewódzkiego /Dział Rolnictwa/ do Ministerstwa Rolnictwa i Ref.Rol. z dnia 7.IX.48 r. będące rozwiązaniem wniosku z dnia 1.VI.48 r. Nr U.Rol./P.R./4-1/48.-

W okresie sprawozdawczym miały miejsce dalsze żrekania się przez osadników przydzielonych im gospodarstw, motywowane nieudolnością do pracy na roli, brakiem członków rodziny zdolnych do tej pracy itp.-

Tryb postępowania w tych sprawach został ustalony w piś-

nie Ministerstwa Rolnictwa i Ref. Rol. z dnia 27 sierpnia 1948 Nr UR/2.X.O/6/48, wydanym w porozumieniu z Ministerstwami Sprawiedliwości i Ziemi Odzyskanych.-

Ponadto zaobserwowano też wypadki zrzekania się gospodarstw motywowane nadmiernym obciążeniem podatkowym. Zrzeczenia te niekiedy poprzedzają żądania osadników wysuwane przy dokonywanych regulacjach gospodarstw chłopskich, aby wydzielać im gospodarstwa o obszarze nieprzekraczającym 7 względnie 10 ha.-

Za główną przyczynę tej tendencji osadników do zmniejszania gospodarstw do obszaru 7 względnie 10 ha należy uważać ustalone w przepisach rozporządzenia z dnia 28.VII.1948 r. stawki oszczędnościowe na rok 1948.- Sprawę stosowania norm obszarowych przedstawiono Ministerstwu Roln. i Ref. Rol. pismem z dnia 11.IX.48 r. Ldz. U. Rol. P. R. /4-0/48.-

Akcja procesowa przeciwko Skarbowi Państwa jest w dalszy ciągu prowadzona przez ludność rodzimą na terenie powiatu złotowskiego o unieważnienie licytacji gospodarstw dokonanych przez Niemców.-

Sąd Okręgowy w Chojnicach, do którego terytorialnej właściwości należy powiat złotowski idzie na ręce ludności rodzimej i w większości spraw uchyla dokonane licytacje.

Bolączką Urzędu Wojewódzkiego /Dział Rol. i R. R./ są nadal sprawy projektów obiektów parcelacyjnych i regulacyjnych sporządzonych w latach 1946 i 1947, w których przekroczone zostały normy obszarowe.-

Projektów tych przedłożono do aprobaty do Min. Rol. i R. R. 69, z których w 10 przypadkach projekty te zostały zatwierdzone, w 16 otrzymano polecenie przeróbki całkowitej lub częściowej, co zaś do pozostałych 43 obiektów decyzja Ministerstwa jeszcze nie nastąpiła.-

Wdrożenia.

Akcją wdrożeniową objęto obszar 1/3 całego województwa i dotychczas opracowano już wnioski na ok. 400 obiektów.

Wyłączenia z art. 7.

Opracowane 36 wniosków Nadleśnictw o wydzielenie gruntów pod zalesienie skierowano do Ministerstwa Roln. i R. R. -

dalsze wnioski są w opracowaniu. - Prace wyłączeniowe nie są prowadzone w należytych tempie z przyczyn omówionych wyżej.

Szacowanie gospodarki.

Nieprowadzenie jeszcze w ubiegłym kwartale prac regulacyjnych do II fazy czynności władz powiatowych powoduje opóźnienie w akcji szacunkowej i dla przyspieszenia tej akcji w wielu obiektach dokonano tylko częściowego oszacowania budynków, inwentary, by po otrzymaniu rejestru pomiarowo-klasyfikacyjnego i ustaleniu należności wydać orzeczenie z art. 30.

Na tle sporządzania rejestrów pomiarowo-klasyfikacyjnych /rozbicie na klasy gleboznawcze/ po ukazaniu się części II instrukcji z dnia 12 maja 1948 r. wynikły nieporozumienia z wykonawcami, przedstawione do Ministerstwa w pismach z dnia 1 i 11 września 1948 r. Nr U. Rol. PR/4-3/48 oraz U. Rol. /2087/PR/4-0/48. -

W niektórych powiatach personel płatny z § 2 wobec niedojrzałości obiektów do oszacowania zatrudniony został z pożytkiem przy akcji wdrożeniowej, jednak w IV kwartale oczekuje się dużego namilenia prac szacunkowych. -

Regulacja hipotek.

W kwartale sprawozdawczym akcja hipoteczna nie została zapoczątkowana, gdyż nie wpłynęły jeszcze do Wydziału Pomiarów Rolnych plany pomiarowe i opisy nieruchomości /rejestry pomiarowe/ do zatwierdzenia. -

Dział Rolnictwa i Reform Rolnych zaopatrzył wszystkie starostwa powiatowe w odpowiedniej ilości ksiąg hipotecznych i druków, nakazując prowadzenie prac przygotowawczych i poprzedzających zgłoszenie wniosków do Sądu, by po otrzymaniu zatwierdzonych dowodów pomiarowych, wnioski te były niezwłocznie doręczone Sądowi.

Pozytywnych wyników prac należy oczekiwać w ostatnich dwóch miesiącach roku. -

Prace pomiarowe.

Brak dostatecznej ilości sił technicznych spowodował duże przeciążenie pracami poszczególnych mierniczych i Spółdzielni Pracy. -

Stąd powstaje nienależyte i nieterminowe wywiązanie się z prac, ze strony niektórych mierniczych i Spółdzielni.

Podkreślić również należy niepodjęcie prac przez Główny Urząd Pomiarów Kraju w 6 obiektach na obszarze 2938 ha. W tej sprawie Urząd Wojewódzki zwrócił się do Ministerstwa Rolnictwa pismem z dnia 12 sierpnia 1948 r. Ldz.1515/P. Eol./48.-

Znaczniejszych zmian w stanie personelu techniczno-wykonawczego w kwartale III nie było. Stan narzędzi mierniczych uległ znacznej poprawie, zawdzięczając przydzielonej przez Ministerstwo ilości arytmometrów i narzędzi pomiarowych.-

Finanse rolne.

Finansowanie prac.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono następujące manipulacje finansowe:

W zakresie Przebudowy Ustroju Rolnego
/Wydziały: Urzędzeń i Pomiarów Rolnych/
za III kwartał 1948 r. - przejęto uruchomione kredyty z P.P.Inw.i ze środków własnych Fund.Ziemi zł. 63.156.000
Uruchomione i wydatkowane kredyty z PPI z kredytów skarbowych i środków własnych F.Z. zł. 64.057.291
W zakresie prac Wydziału Wodno-Melioracyjnego na III kw.48 r. przejęto uruchomione kredyty z P.P.I.i skarbowe zł. 66.167.000
uruchomiono i wydatkowano. zł. 37.514.606
W zakresie prac Wydziału Oświaty Rolniczej za kwartał III. 48 r. przejęto uruchomione kredyty. zł. 14.580.000
wydatkowano. zł. 2.678.613
Razem przejęto uruchomionych kredytów z P.P.I., skarbowych i ze środków własnych F.Z.. zł.143.903.000
Razem wydatkowano. zł.104.250.510

Rozliczenia za inwentarz UNRRA.

W kwartale III udzielono szereg odroczeń płatności w Państwowym Banku Rolnym osadnikom nieposiadającym możliwości zapłaty za przydzielone inwentarze żywe z dostaw UNRRA.-

Wydano szereg umorzeń tym osadnikom, którzy należycie uzasadnili swoją stratę w inwentarzu żywym z dostaw UNRRA. Przeprowadzono ostateczne obliczenie i uzgodnienie tak z Komisją Rozdzielczą za przydział koni i bydła, jak z Państwowym Bankiem Rolnym za złożone skrypty dłużne.-

Przygotowano skrypty dłużne UNRRA do komisyjnego umorzenia w myśl zlecenia Ministerstwa Rolnictwa i Ref. Rol. z dnia 10 lipca 1948 r. Ldz. EK/III-7/F/229.-

Zaliczki na gospodarstwa.

W okresie sprawozdawczym przyjęto od Wydziału Urzędów Rolnych do sprawdzenia i przekazania Państw. Banku Rolnemu w Szczecinie i Koszalinie wykazy szacunkowe na przydzielone grunty osadnikom - 282 szt. na sumę 71.222.65 q żyta.

Wymiar zaliczek na rok 1947/48 winien przynieść wpłaty na Państw. Fundusz Ziemi. W myśl planu ustalonego na rok 1948 przez Min. Rol. i Ref. Rol. do 31. XII. 48 r. kwotę zł. 300.000.000 a to w I półroczu 48 r. 44.000.000, w III kw. 1948 r. kwotę 86.000.000 zł. Razem za trzy kwartały 130.000.000 zł.-

Plan finansowy wyznaczony przez Min. Rol. i Ref. Rol. na III kwartały 1948 r. został ogólnie wypełniony. Zamiast zł. 130.000.000 - uzyskano wpływów wg danych posiadanych z Państw. Banków Rolnych 167.000.000 zł. co wynosi 37.000.000 zł. nadwyżki, a ~~xxx~~ stanowi 28% ponad plan.-

Inne wpływy.

Wpływy z gospodarstw wdzierzawionych napływają w śladu wykonania umów dzierzawnych za użytkowane gospodarstwa. Ponieważ użytkownicy gospodarstw poniżej 100 ha nie respektują nakazów zapłaty za użytkowanie, zostanie wprowadzony rygor, a w razie nie zastosowania się do zarządzenia nastąpi usunięcie z obiektu dzierżawnego oraz zawiadomienie Komisji Specjalnej.-

W związku z likwidacją resztek należności za żywy inwentarz ponemiecki objęty "Akcją K", wpływają niewielkie kwoty - szczególnie z gmin miejskich.-

Z punktów szypu zboża wpłynęły niewielkie ilości ze

względu na wydane zarządzenie ministerialne o sugerowaniu rolnikom wpiąt w gotówce. Wg posiadanych danych w okresie sprawozdawczym wpłynęło do punktów zsyłu - żyta: 302 q, pszenicy: 4 q na sumę około 615.000 zł.-

Administracja przejściowa.

Opracowano szczegółową ewidencję 2.183 państwowych obiektów rolnych ponad 100 ha na terenie województwa, oraz zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Roln. i R.R. sporządzono wykaz imienny wraz z zestawieniem i rozbi-
ciem na klasy.

Dokonano obliczeń czynszów za użytkowanie na rok 1948 dla 102 obiektów rolnych na terenie województwa - w zbożu i przeliczeniu na gotówkę - oraz rozesłano wezwania.-

Stosownie do zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa i R.R. w toku załatwienia opracowanie jest ewidencji obiektów państwowych na terenie województwa o charakterze uzdro-
wiskowym.-

Dokonano rozliczeń, sprawdzenia i kontroli obiektów rolnych, będących w Administracji Przejściowej /włas-
nej/ i przeprowadzono rozrachunki zaległe obiektów rolnych b. Admin. Przejściowej poniżej 100 ha celem dostarczenia i ustalenia materiałów do księgowania.-

Stosunki rolnicze z Armią Radziecką.

Zlikwidowano 43 zatargi wynikłe w terenie oraz prze-
jęto 32 obiekty rolne od Jednostek Armii Radzieckiej. Ponadto wyznaczono komisyjnie do przekazania przez Armię Radziecką Admin. Polskiej 62 majątki.-

Przygotowano zboże dla zwrotu Armii Radz. na ogólną sumę 2.772 q różnych zbóż. Od Niemców pracujących w majątkach użytkowanych przez Armię Radziecką prze-
jęto 381 krów mlecznych I kondycji.-

Przemysł Rolny.

Użytkownikom młynów, które na podstawie mojego okólnika Nr 9 przeszły na rzecz Funduszu Ziemi, doręczyły Sta-
rostwa Powiatowe wezwania płatnicze, obliczone zgodnie z uchwałą Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 10.X.1947 r. za czas ubiegły aż do grudnia 1948 r.-
Na powyższe wezwania wpłynęły odwołania wszystkich użytkowników. W lipcu i sierpniu br. pracowały Komisje,

które nam miejscu rozpatrywały odwołania i stawiały propozycje odnośnie wysokości opłaty za użytkowanie młynów. W skład Komisji wchodziłi:

- 1/ Wojewódzki Inspektor Przem. Roln.
- 2/ Przedstawiciel Starostwa Powiatowego
- 3/ Przedstawiciel Rady Narodowej
- 4/ Użytkownik młyna.-

Komisje ukończyły pracę w 7-u powiatach. Na podstawie złożonych odwołań oraz protokołów Komisji Urząd Wojewódzki wydaje ostateczne decyzje.-

Wydano 89 ostatecznych decyzji - reszta w trakcie opracowania. W miesiącu wrześniu Komisje nie były czynne, gdyż wojewódzki personel Przemysłu Rolnego zajęty był sporządzeniem wykazów w myśl zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa i R.R. Nr RK.I-1-51 z dnia 25.VIII.1948 r. oraz Akcją Siewną zarządzoną uchwałą Rady Ministrów. Ponadto typowano komisyjnie obiekty rolne użytkowane przez Zw. Sam. Chłopskiej oraz przeprowadzono komisyjną lustrację i typowanie 140 górszeln rolniczych w 7-miu powiatach.-

Rachunkowość Funduszu Ziemi.

Księgowość Rachunkowości Funduszu Ziemi prowadzona jest na 3-ch blatach przebitkowych. Otwarto ogółem 2.050 kont oraz zaksięgowano zaległości od 1.I.1948 r.-

Obrót ogólny wynosił w okresie sprawozdawczym około 108.000.000 zł.-

Załatwiono ponadto ogółem 250 podań od osadników - nabywców gospodarstw w sprawach odroczenia, umorzenia lub zmniejszenia wymiaru.-

Przewidziane prace na IV kwartał 1948 r.

Głównym zadaniem będzie ściąganie z różnych źródeł wyznaczonej przez Ministerstwo Rolnictwa i Ref. Rol. na IV-y kwartał kwoty, a mianowicie 170.000.000 zł. z zaliczek na ziemię z tytułu tenuty dzierżawnej za użytkowanie gospodarstw i młynów oraz innych źródeł. Przeprowadzone i zakończone będzie obliczenie maszyn, znajdujących się u osadników, w ilości nadmiernej i niepodlegających nadaniu.-

Oświata Rolnicza.

W okresie sprawozdawczym ogólnie przeprowadzono 6 kursów

na terenie województwa dla instruktorów. Wiele czasu poświęcono również sprawie uświadomienia społecznego i politycznego pracowników w terenie.-

Inspektorzy i instruktorzy w swej pracy terenowej kładą duży nacisk na uświadomienie młodzieży zgrupowanej w powszechnej oświacie rolniczej jak i ludności wiejskiej, aby tym sposobem podnieść poziom kulturalny i gospodarczy wsi. Praca na tym odcinku z dnia na dzień układa się powymyślniej wobec wysiłków pracowników oświaty rolniczej jak również i zrozumienia większości ludności wiejskiej, która wszelkie zarządzenia wykonuje a odczyty urządzone przez jednostki podległe Wydziałowi Oświaty Rolniczej są chętnie słuchane przez ludność.-

Odnosi się do współpracy z partiami politycznymi jak również z instytucjami samorządowymi i miejscowymi praca układa się jak najwymyślniej na przyczynienie wzajemnego zrozumienia.-

Szkoły rolnicze licealne.

W związku z reorganizacją szkolnictwa wogóle, a szkolnictwa zawodowego w szczególności na podstawie zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa i R.R.o ustroju szkolnictwa rolniczego, w okresie sprawozdawczym zlikwidowano następujące gimnazja rolnicze: w Piastowie pow.Kołobrzeg i w Rublicach pow.Słupsk.-

Przekazano Ministerstwu Przemysłu i Handlu gimnazjum rolnicze-młynarskie w Krajence pow.Złotów; przeniesiono wszystkie dotychczasowe gimnazja na lica I-go stopnia dwa lub trzyletnie, utworzono nowe lica czteroletnie o różnych specjalnościach, a to:

1. czteroletnie liceum rolnicze w Złotowie,
2. " " rolniczo-administracyjne w Szczecinku
3. " " wiejsk.gosp.kobiecego w Mieszkowicach
4. " " rachunkowości rolniczej w Stargardzie
5. trzyletnie liceum I-go stopnia wiejskiego gospodarstwa kobiecego w Płotach
6. " " I-go stopnia ogrodnicze w Zdrojach
7. " " I-go " " w Drawsku
8. dwuletnie liceum I-go " rolnicze w Wałczu
9. sześciomiesięczne kursy rolniczo-administracyjne w Róśnowie.

Departament Nauki i Oświaty Rolniczej wspólnie z wybitniejszym personelem nauczycielskim - terenowym opracował nowe programy dla wszystkich specjalności, a Wydział Oświaty Rolniczej dostarczył szkołom nową riatkę godzin dla poszczególnych dziedzin specjalizacji.-

Frekwencja w bieżącym roku szkolnym zwiększa się wyraźnie i mimo tego, że szkoły jeszcze nie są na pełnym ruchu /wpisy trwają/, ilość uczniów jest większa jak w roku ubiegłym. Trudność spraw organizacyjnych liceów wiejskiego gospodarstwa kobiecego ze względu na brak zrozumienia u dziewcząt potrzeby istnienia takiej szkoły, a z drugiej strony szkoła tego typu wysoko kwalifikowanego personelu, którego brakuje, jak również urządzeń technicznych.-

Stan uczniów na 15.IX.br. przedstawia się jak niżej:

1. Liceum rolnicze w Złotowie 4 kl. z 7-ma oddz. uczni	181
2. " roln. adm. w Szczecinku 2 kl.	" 47
3. " wiejsk. gosp. kobiecego w Mieszkowicach 1 k.	14
4. " rach. rolnej w Stargardzie 2 kl.	" 28
5. " wiejsk. gosp. kob. w Płotach 3 kl.	" 59
6. " ogrodnicze w Drawsku 3 kl.	" 42
7. " ogrodnicze w Zdrojach 2 kl.	" 34
8. " rolnicze w Wałczu 2 kl.	" 30

Razem uczni: 455.

Kursy rolniczo-administracyjne w Rośnowie nie objęte zestawieniem, ponieważ początek nauki rozpocznie się w październiku tj. w następnym kwartale sprawozdawczym. Przeciętnie na jeden zakład wypada 56 uczniów.

W okresie sprawozdawczym wydano szereg instrukcji o organizacji nowego roku szkolnego 1948/49. Położono nacisk na nauczanie języka rosyjskiego, co następuje pewne trudności z powodu braku nauczycieli.

Poświęcono dużo uwagi obsadzie personalnej szkół licealnych szczególnie jeżeli chodzi o dobór grona nauczycielskiego celem oczyszczenia atmosfery wewnątrz uczelni.

Z punktu widzenia ogólnych założeń grona skompletowano tak, że każda szkoła nowy rok szkolny spokojnie rozpocznie bowiem minimum personelu zostało uwzględnione.

Obecnie w szkolnictwie licealnym pracuje 42 nauczycieli i 16 nauczycieli zawodu /instruktorów/.

Brakuje nauczycieli rolników 2,
" humanistów 2,
" przyrodników 2,
" gosp.kobiet. 3,
" saop.rodz.w odzież 2.

W związku z mechanizacją w rolnictwie przykłada się uwagę do uruchomienia zakładu o typie rolniczo-mechanicznym. Fundusz stypendialny tak się przewiduje, że zapewni w bieżącym roku szkolnym całkowicie bezpłatną naukę łącznie z utrzymaniem w internacie około 40 uczniom.

Młodzież do liceów w większości wypadków została skierowana przez partie polityczne i Związki Zawodowe, co dało gwarancję, że odpowiedni element otrzyma bezpłatną naukę. Pochodzenie społeczne przesunęło się w roku bież. na korzyść drobnej rolnych, a więc klasy biedniejszej.

Dyrekcje i grono nauczycielskie z coraz większym zrozumieniem wiąże swoje prace z czynnikami społecznymi, partiami politycznymi i t.d. co daje gwarancję lepszego i właściwego kierunku rozwojowego szkół rolniczych.

Ośrodki rolne.

Urząd Wojewódzki posiada zagospodarowanych 71 ośrodków - o ogólnej powierzchni 2.919 ha, w tym ziemi ornej 2.141 ha. Urząd Wojewódzki przeprowadza regulację ośrodków i w myśl planu sieci szkół rolniczych zostały przejęte już 3 ośrodki /Trzebięszów, pow.Kamień. Trzebięsz pow.Szczecin oraz Ptusza pow.Wałcz./ Ośrodki nie nadające się i przeznaczone do likwidacji zostały oddane tego roku Funduszowi Ziemi. W miesiącu sierpniu i wrześniu opracowano plan inwestycyjny na rok 1949 z przeznaczonych na odbudowę szkół rolniczych 11 mil. oraz na zagospodarowanie, z rozbiorem na poszczególne pozycje:

1. Zakup koni roboczych	4.000.000
2. " inwentarza martwego	6.000.000
3. " do produkcji roślinnej	2.000.000
4. " inwentarza zarodowego	3.000.000
5. drobne remonty	2.000.000
6. zakup traktorów	2.000.000

Razem..... 19.000.000

Na sprzęt szkolny.	3.000.000
na przetwórnice.	1.000.000
	<hr/>
Razem	4.000.000

Jednocześnie opracowano i wysłano do Ministerstwa Roln. i Ref. Rol. plan gospodarczy na rok 1949 wg przesłanych wykazów.-

Na uruchomienie w Zdrojach pow. Szczecin przetwórnicy owoców Ministerstwo Rol. przyznało w roku 1948 - 2.000.000 zł. Za te pieniądze zakupiono 400 beczek na kiszorki, oraz sprowadzono z Warszawy komplet maszyn do przetwórstwa.

Akcja żniwna została przeprowadzona w całości.

Akcja siewna jesienna będzie przeprowadzona w całości z dzieł siewnym opóźnieniem z powodu niepomysłnej pogody.

Nadal odczuwa się brak siły pociągowej.

W dalszym planowaniu ośrodki szkół rolniczych z gospodarki zbożowej - przejdą na gospodarke hodowlano-zbożową.

Powszechna Świata Rolnicza.

W okresie letnim młodzież zrzeszona w P.O.R. w ilości 29.177 osób na terenie województwa, przerabiała wyłącznie program praktycznych zajęć na polatkach i w gospodarstwach rodzicielskich. Z rozpoczęciem nowego roku szkolnego przystąpiono do przekształcenia punktów szkoleniowych na trzyletnie szkoły oraz do organizowania dwuletnich średnich szkół rolniczych.

Stosunek młodzieży do średnich szkół rolniczych jest w 50% pozytywny, a zwłaszcza młodzieży w wieku od 14 do 17 lat. Również starsze społeczeństwo wyraźnie nabiera zaufania do FOR i przyzwyczajają się do tego rodzaju nauki.-

Dużym utrudnieniem w realizowaniu programu naukowego jest z jednej strony brak instruktorów dla 80 gmin, z drugiej strony słabe pedagogiczne i fachowe przygotowanie 50% instruktorów. Obsada personalna inspektorów przedstawia się lepiej. Na wyróżnienie z racji dobrej organizacji zasługuje 8 inspektorów z powiatów: Drawsko, Gryflice, Gryfino, Kamień, Łobez, Miastko, Słupsk, i Szczecinek.

Celem podciągnięcia poziomu instruktorów gminnych zorganizowano w kwartale sprawozdawczym szereg kursów, na których przeszkolono 164 instruktorów.

Poza tymi kursami odbyłymi pomiędzy 1 a 24. IX. zorganizowano

wano w dniach 27 i 28. IX. kursa-konferencja dla inspektorów powiatowych P.O.R. i Instruktorów Młodzieżowych Z.S. Ch. Na kursach i konferencjach położono duży nacisk na organizację pracy O.R. w roku szkolnym 48/49. W wyniku dyskusji ustalono formy i metody pracy, oraz sposób urzędowania Gminnych Instruktorów i Powiatowych Inspektorów. W związku z organizacją średnich szkół rolniczych Wojewódzki Inspektorat zaprojektował uruchomienie 10 szkół w następujących miejscowościach:

1. Powiat Białogard miejscowość Sadkowo
2. " Choszczno " Zembuzino
3. " Kołobrzeg " Kędziesko
4. " Myślibórz " Janowo
5. " Słupsk " Kobylnica
6. " Nowogard " Golonów
7. " Bytów " Ugoszcz
8. " Szczecinek " Baluje
9. " Gryfice " Gorszyce
10. " Miastko " Redusz.

Ponadto powiatowi inspektorzy zgłosili jeszcze trzy miejscowości prosząc jedynie o etaty nauczycielskie z tym, że sprawy gospodarcze w roku 1948/49 we własnym zakresie i własnymi środkami zrealizują:

11. Powiat Szczecinek miejscowość Barwice
12. " Koszalin " Dobrzyca
13. " Drawsko " Swierczyno.

Celem szerszego uświadomienia ludności województwa o celach i zasadach Powszechnej Oświaty Rolniczej, o aktualnych zagadnieniach i pracy Inspektoratu P.O.R. wydawane są biuletyny prasowe dwa razy miesięcznie do miejscowych codziennych pism.

Zaprowadzono album Inspektoratu, w którym zamieszczane są fotografie z prac uczniów jak też wycinki z gazet omawiających sprawy P.O.R.-

Uzgodniono z Kuratorium Okręgu Szkolnego ścisłą współpracę z nauczycielstwem szkół podstawowych w akcji P.O.R. Omawiano szczegółowe zaangażowanie nauczycieli i ich wynagrodzenie przez zawieranie kontraktów na okres 6-mies. Do zagadnienia spółdzielni produkcyjnych Wojewódzki

Inspektorat P.O.R. ustosunkował się rzeczowo - wyjaśniając konieczność tej formy pracy na roli na kursach gainnych instruktorów jak i na konferencji Powiatowych Inspektorów P.O.R. i Instruktorów Młodzieżowych Z.S.Chł. Poleceno im by sami dobrze zapoznali się z działaniami Rządu, z tą wyższą formą pracy w spółdzielniach i takową propagowali wśród ludności wsi.-

Wojewódzki Inspektorat nawiązał ścisłą współpracę z Wojewódzkim Urzędem Z.M.P. prace te będzie kontynuował Ob.Gorski - wizytator. Odpowiednie wytyczne współpracy i pracy zostały przepracowane na kursach instruktorów gainnych i na konferencji Inspektorów Powiatowych. Wojewódzki Inspektorat P.O.R. kładzie nacisk, by urzędy kół gainnych były żywotne i ogarniały wszystką młodzież. Współpraca z Komendą S.P. z każdym dniem jest ściślejsza dzięki czemu będzie można usunąć pewne braki tej współpracy na szczeblu powiatu i gminy.

Sprawy Wodno-Melioracyjne.

Wojewódzkie jak i Rejonowe Kierownictwa Robót Wodno-Melioracyjnych odczuwają brak personelu technicznego, a Kierownictwa-brak wykwalifikowanego personelu rachunkowego.

Utrudnieniem w pracy jest niedostateczny stan taboru samochodowego na skutek zużycia, co powoduje trudności w dostarczeniu materiałów pędnych do stacji pomp, oraz utrzymaniu nadzoru nad robotami w terenie.

W okresie sprawozdawczym główna działalność Wydziału ześrodkowana była na zorganizowaniu robót odwadniających na wyspie Wolin.

W drodze przetargów ograniczonych i nieograniczonych oddano kilku firmom szczecińskim roboty przy naprawie stacji pomp. Firma "Hydrotrest" otrzymała na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i R.R. prowadzenie robót ziemnych na wyspie Wolin.

Trzeci turnus Organizacji "Służba Polsce" w ilości pół Brygady /500 ludzi/ pracował w dalszym ciągu przy renowacji kanału Ulgi w pow. Chojna.-

W ramach zatwierdzonego przez Departament Wodno-Melioracyjny Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych programu robót na rok 1948 Rejonowe Kierownictwa Robót Wodno-

Melioracyjnych wykonanych:

konservacji rowów	40,9 km
regulacji rzek	19,7 km
osuszenia	815 ha
obwałowań rzek /renowacja/	10,7 km
nowych obwałowań	1,5 km
drainaż	5,1 km
pomiarów	173,5 km
remontów st. pomp.	4
remontów pogłęb.	1

Przy konserwacji urządzeń melioracyjnych sposobem szarwarkowym wykonano 12,329 km.

W okresie sprawozdawczym wykonano w ramach trzydniówek młodzieży wiejskiej organizacji "Służba Polsce" :

m.b.	37.915
m.obl.	10.494
zmyto	5.339 junakodniówek

Firma "Hydrotrest" zakończyła roboty przy renowacji polderów szczecińskich w pow. Kamień.

W dalszej realizacji trzyletniego planu Wydział Wodno-Melioracyjny Urzędu Wojewódzkiego zamierza przeprowadzić prace osuszające na wyspie Wolin, remont stacji pomp na terenie całego województwa co przyczyni się do odwadniania terenów dotychczas jeszcze zalanych, oraz prowadzić normalne prace przy konserwacji urządzeń wodno-melioracyjnych.

Roboty wodno-melioracyjne prowadzone były przez Rejonowe Kierownictwa Robót Wodno-Melioracyjnych sposobem gospodarczym oraz szarwarkowym i przy pomocy organizacji "Służba Polsce" /17 Brygada i trzydniówki młodzieży wiejskiej/.- Roboty instalacyjne-remontowe przy stacjach pomp oddawane były do wykonania małym warsztatom mechanicznym, zaś roboty większe firmom inżynieryjno-budowlanym w drodze przetargów.-

f/ Sprawy przemysłu, handlu i rzemiosła.

Sprawy przemysłu i rzemiosła.

Na podstawie danych o działalności Dyrekcji Przemysłu Miejscowego w Szczecinie, oraz współpracy z Izłą Rzemieślniczą i Izłą Przemysłowo-Handlową należy stwierdzić, że w okresie sprawozdawczym przemysł miejscowy przechodzi pewien kryzys i nierównomierność pod względem zapotrzebowania

surowcowego i zdobywania rynków zbytu. Korzystnym objawem jest większa współpraca sektora prywatnego z sektorem państwowym. Jako dowód tego należy zanotować fakt, że prawie całkowita wysokość obrotów przedsiębiorstw budowlanych i tartaków wynika z robót wykonywanych dla zleceniodawców państwowych. Prawie połowa obrotów przemysłu metalowego i chemicznego wykazuje tę samą cechę charakterystyczną. Wychodząc z założeń współpracy, powołana została Komisja Porozumiewawcza dla spraw osadnictwa nierolniczego. Teoretyczne i praktyczne ujęcie tego zagadnienia stworzy zdrowe podstawy dla dalszej współpracy pomiędzy sektorami gospodarczymi.

W sferze aktywizacji województwa, w którym rozwój gospodarczy ma być podniesiony do właściwego poziomu, stwierdzenie trzeba objawy pewnych braków a przede wszystkim w zakresie udostępnienia kredytów inwestycyjnych, obrotowych i w zakresie zaopatrzenia surowcowego.

Największe braki na odcinku zaopatrzenia surowcowego występują w przemyśle metalowym /brak tygli grafitowych i metali kolorowych/, w przemyśle chemicznym /gliceryna, fenol i kalafonia/. Przemysł drzewny uzyskuje od Dyrekcji Lasów Państwowych minimalne ilości drzewa, które nie pokrywają zdolności produkcyjnej poszczególnych zakładów.-

W okresie sprawozdawczym sytuacja w poszczególnych branżach przedstawia się następująco:

Przemysł metalowy nie wykorzystał jeszcze swych możliwości zwiększenia ilości drobnych wytwórni tego przemysłu.

Młynarstwo nadal narzeka na wadliwe urządzenia i brak kredytów na większe inwestycje. Nadto nieunormowana sytuacja prawna użytkowania młynów hamuje rozwój racjonalnego młynarstwa. Cbok tego nie została jeszcze ustalona przez Władze Centralne siatka rozmieszczenia poszczególnych kategorii młynów.-

Przemysł budowlany w okresie sprawozdawczym wykazuje zwiększone obroty, a zleceniodawcą był sektor państwowy, spółdzielczy i samorządowy. Mimo to, przedsiębiorstwa

budowlane nie wykorzystwały pełnych możliwości produkcyjnych. Wpłaty należności za wykonane roboty następują z dużym opóźnieniem, co przyczynia się do zmniejszenia ośrodków obrotowych przedsiębiorstw. W konsekwencji wzrasta pobyt na kredyty krótkoterminowe w takim stopniu, że banki nie są w możności go zaspokoić. Wprawdzie przedsiębiorstwa korzystają z kredytów bankowych, ale wysokość ich nie jest wystarczająca. W przemyśle tym odczuwa się nadal brak fachowców, a przede wszystkim murarzy, cieśli i monterów.-

Podobnie jak w przemyśle budowlanym tak i w innych drobnych przemysłach rzemieślniczych kredyty są udzielane do wysokości 45% sumy środków obrotowych przedsiębiorstw korzystających z kredytów.

W poszczególnych wypadkach, stosunek procentowy uzyskanego kredytu do środków obrotowych przedsiębiorstwa jest za niski i należałoby go podnieść na korzyść przedsiębiorstwa, ponieważ przedsiębiorcy dają dla banku pełną gwarancję w formie zabezpieczenia towarowego. Z kredytów inwestycyjnych natomiast korzystał miejscowy przemysł państwowy, ponieważ Dyrekcja Przemysłu Miejsowego po okresie zastojów zaczyna rozwijać bardziej racjonalną i celową gospodarkę, zaczyna zdobywać większe zaufanie wśród innych sektorów gospodarczych. Na objaw ten wpłynęła reorganizacja Dyrekcji Przemysłu Miejsowego przeprowadzona przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu. Cechą charakterystyczną w okresie sprawozdawczym było rozgraniczenie charakteru rzemieślniczego od charakteru fabrycznego w niektórych branżach przemysłowych a przede wszystkim w branży metalowej, budowlanej i młynarskiej. W młynarstwie zanotowano 178 obiektów spornych, o które ubiega się Izba Przemysłowo-Handlowa jak również Izba Rzemieślnicza. Decyzja w tych sprawach została ostatecznie wydana i kwestia przynależności do przemysłu albo rzemiosła - ostatecznie rozstrzygnięta.-

Dyrekcja Przemysłu Miejsowego w okresie sprawozdawczym posiada 39 zakładów, w których zatrudnia 755 robotników. Planowana produkcja 72.206.800 zł. - wykonana produkcja 65.673.100 zł.

Zakładów przemysłowych, spółdzielczych, różnych jest 49, zatrudniają łącznie 1715 robotników. Wartość produkcji

w III kwartale br. wynosi 183.298.700 zł.-

Sprawy handlu.

a/ Sektor uspołeczniony.

P.C.H.

Obroty P.C.H. wzrastają o 20% większe w lipcu, aniżeli w czerwcu/. Działalność Biur Rolnych uczestniczących w skupie sboża jest dość ożywiona. Zachodziły wypadki sztucznego podniecenia podaży zbóż przez poszczególnych agentów P.C.H., co spowodowało interwencję w Delegaturze Szczecińskiej P.C.H.-

Centrala Spółdzielni Spożywczych "Społem".

Działalność Centrali Społywców pozostawia nadal dużo do życzenia, szczególnie po dokonanych badaniach zapasów cukru. Stwierdzono, że w okresie wzmożenia popytu "Społem" dysponowało wyłącznie 2-dniowym zapasem. Nie pokrywający się z podziałem administracyjnym zasięg działania Centrali powoduje trudności we współpracy z innymi centralami nie mającymi siedziby w Szczecinie, a działającymi na terenie województwa.

Na odcinku asortymentów towarowych w Spółdzielniach Społywców zauważono dalszą poprawę w stosunku do okresu ubiegłego, chociaż pozostało jeszcze wiele braków.

Podkreślenia należy przejęcie przez Spółdzielnię Społywców w Koszalinie i Stargardzie sprzedaży mięsa, wobec częściowego wstrzymania się rzeźników prywatnych od zakupów żywcem Centrala Spółdzielczo-Państwowa Mięsa.

W okresie sprawozdawczym wzmożoną była działalność Centrali Mięsnej, która w mies. sierpniu przekroczyła plan zakupu o 23%. Wychodząc jednak z założenia, że Centrala powinna jest raczej do przejmowania nadwyżek skupionych przez Spółdzielnie Obrotu Zwierzętami Rzeźnymi, a nie do samodzielnych zakupów, konieczność bezpośrednich zakupów kontynuowanych przez Centralę należy uznać za środek tymczasowy. Kwestia odpowiedniego opanowania rynku na odcinku obrotu żywcem przez placówki Centrali, t.j. Spółdzielnie Obrotu Zwierzętami Rzeźnymi jest palącą. Zauważyć należy, że zagadnienie koncentruje się na braku fachowców. Akcja szkoleniowa w toku. Stworzenie odpowiedniej organizacji tych spółdzielni oraz zapowiedziana akcja koncesjonowania hurtu, może jedynie uporządkować radykalnie rynek mięsny. Spędy w okresie sprawozdawczym miały minimalne znaczenie

z uwagi na małą podaż żywoa oraz nasilenie robót rolnych. Centrala Rolnicza Samopomocy Chłopskiej.

W okresie sprawozdawczym przed aparatem Samopomocy Chłopskiej stanęło poważne zadanie zdjęcia podaży zbóż.-

Aparat spółdzielczy w około 70% zdejmuje podaż ziarna z województwa szczecińskiego.

Działalność Gminnych Spółdzielni Samopomocy Chłopskiej uległa nieznacznej poprawie przynajmniej na odcinku sbo-sowym. Radykalną zmianę w działalności spowodować może jedynie oczyszczenie tych placówek z elementów bogatego chłopstwa. Po takim oczyszczeniu aparatu spółdzielczego należałoby dopiero zwiększyć kredyty obrotowe, w przeciwnym bowiem razie grozi obrócenie kredytów obrotowych wyłącznie na wyroby monopoli państwowych.-

Polskie Zakłady Zbożowe.

Olbryzia podaż zbóż bezpośrednio po omłotach postawiła Polskie Zakłady Zbożowe przed trudnym zadaniem. Nowoim-nowana dyrekcja nie obeznana z terenem dokonywała w mies. czerwcu nieracjonalne przerzuty. Przeprowadzona akcja ewidencji magazynów przy współudziale pracowników Wydziału niedociągnięcia te usunęła.-

Współpraca P.Z.Z. z Samopomocą Chłopską układa się na ogół dobrze, współpraca zaś P.Z.Z. z P.C.H. wymaga ciągłych interwencji.

W dystrybucji maki nie stwierdzono żadnych zakłóceń. wobec zapowiedzianego zniesienia reglamentacji chleba i przetworów sbożowo-mącznych, P.Z.Z. przez dystrybutorów przechodzi do sprzedaży.-

b/ Sektor prywatny.

Znaczenie sektora prywatnego w obrocie hurtowym przy istnieniu 23 placówek na terenie całego województwa jest nieznaczne. Należy jednak zaznaczyć, że obroty hurtowni-ków prywatnych w stosunku do ich ilości są dość wysokie. Sektor drobnotowarowy.

Sektor drobnotowarowy na odcinku handlu detalicznego w mieście zaznacza się ożywioną działalnością. Zmiana branż, już nierentownych, przed wyznaczeniem norm zarobko-wych brutto, w dalszym ciągu się zdarza. W miesiącu sierpniu ilość zlikwidowanych i nowopowstałych przedsię-biorstw na ogół się pokrywa.

Zmniejszenie sektora przez likwidację przedsiębiorstw obserwuje się dopiero we wrześniu. Powodem likwidacji jest między innymi dekret o zwiększonych czynszach. Ścisła statystyka za mies. wrzesień jest w opracowaniu. Odnosnie zakładów rzemieślniczych należy zaznaczyć wstrzymanie się od handlu częścią zakładów w Koszalinie, Stargardzie i Wałczu. Interwencja nastąpiła przez sklepy Spółdzielni Spożywców.-

g/ Działalność organizacji spółdzielczych.

Po reorganizacji placówek spółdzielczych i stworzeniu Centrali Rolniczej obejmującej wszystkie spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej, uwidacznia się znaczna poprawa zarówno pod względem przestrzegania przez zakłady spółdzielcze przepisów prawa o przemiale zbóż, jak i w odniesieniu do obowiązków nałożonych przepisami sanitarnymi, przemysłowymi, humanitarnymi i inn.

W okresie sprawozdawczym zwiększyła się likwidacja drobnych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych prywatnych i ustępowanie ich na rzecz spółdzielczości, a zwłaszcza na rzecz Samopomocy Chłopskiej. Czasem właściciele tych zakładów przystępują do tworzenia spółdzielni branżowych, szczególnie w rzemiosłach przemysłu spożywczego. Spółdzielnie Samopomocy Chłopskiej rozwijają energiczną działalność w kierunku rozszerzania swych agend i ogarniania coraz innych dziedzin życia gospodarczego - piekarni, młynów, wędliniarni i t.p.

Dobrze się rozwijają w ostatnich miesiącach Zakłady "Centralnej Spółdzielni Wytwórców", "Spółdzielni Spożywców "ROBOTNIK", "Centralnej Spółdzielni Pracy".-
Inne dane dotyczące spółdzielczości podane już są powyżej w rozdziale pierwszym sprawozdania.-

h/ Stan zatrudnienia.

Stan zatrudnienia na dzień 1.IX.1948 r. wynosił 150.361 osób. W porównaniu z okresem poprzednim zwiększyła się ilość zatrudnionych o 10.153 osób.-

Dane o zatrudnieniu w niektórych gałęziach przemysłu i w porcie podane już są powyżej w rozdz.1-szym sprawozdania.

Ogólna ilość poszukujących pracy wynosi 1016 mężczyzn i 983 kobiet. Są to przeważnie osoby bez kwalifikacji zawodowych, którzy proponowanych im prac nie przyjęli.

Wolnych miejsc pracy pozostaje 3.615 dla mężczyzn i 956 dla kobiet, a ponadto odczuwa się wciąż brak ludzi do pracy w Państw. Nier. Ziem.-

1/ Sprawy mieszkaniowe.

Według danych posiadanych przez Wydział Osiedleńczy Urzędu Wojewódzkiego, wolnych izb nadających się do zamieszkania jest w miast ca 2600, a do zamieszkania dopiero po gruntownym remoncie ca 23.500.-

W dwóch największych miastach na terenie województwa w Szczecinie i Słupsku sytuacja mieszkaniowa, według sprawozdań Prezydentów tych miast przedstawia się jak następuje:

M. Szczecin:

Powiększona partia mieszkaniowa przez oddanie wyremontowanych mieszkań w ubiegłym kwartale nie pokrywa zapotrzebowania. W okresie sprawozdawczym zgłoszono zapotrzebowanie na mieszkania w ilości 4.298 - zaakceptowano pozytywnie 3.952 - odmownie 938. Do wojewódzkiej i miejskiej Komisji Lokalowej przesłano 323 sprawy sporne.

Ludność Szczecina wzrastała w ubiegłym kwartale o 2.000 - 2.500 osób miesięcznie, to też zdobycie mieszkania połączone jest ze znacznymi trudnościami, można więc mówić w dalszym ciągu o kryzysie mieszkaniowym. Na tym żerują elementy spekulacyjne.

Zarząd Nieruchomości miasta Szczecina dokonał w okresie sprawozdawczym 35 remontów mieszkań oddając do dyspozycji 5 mieszkań o 4 izbach i 30 mieszkań o 2 izbach - razem 80 izb.-

M. Słupsk:

W zasadzie braku mieszkań na terenie miasta nie ma i istnieją jeszcze duże możliwości osiedleńcze z tym jednak zastrzeżeniem, że gotowych mieszkań do których by można natychmiast się sprowadzić nie ma, gdyż konieczny jest remont w większym lub mniejszym stopniu. Remontów tych mieszkań nie przeprowadza się z powodu braku funduszy, natomiast Zarząd Miejski zabezpiecza nadające się do remontu budynki przed dalszą dewastacją przeprowadzając naprawę dachów, rynien, kominów, otworów, instalacji centralnego ogrzewania, wodociągów i kanalizacji. Na terenie miasta nie ma w ogólności rodzin bez mieszkań, a osoby samotne są dokwaterowywane do osób, które zajmują kilka pokojowe mieszkania i są

bez rodzin. Obecnie w związku z podwyższeniem czynszu mieszkaniowego osoby zajmujące większe mieszkania starają się zamienić na mniejsze. Przy Zarządzie Miejskim istnieje Komisja Mieszkaniowa, która w zasadzie nie ma dużo pracy, gdyż odwołan od decyzji władzy kwaterekowej jest stosunkowo mało.

1/ Komunikacja /drogi kołowe i wodne, koleje, linie autobusowe, połączenia telegr. i telefon./

W porównaniu z okresem ubiegłym stan dróg i mostów w terenie ulega dalszej poprawie, co widoczne jest w szczególności na szlakach drogowych o znaczeniu ogólnopństwowych, objętych robotami 3-letniego planu inwestycyjnego.

Ilość i jakość dróg w okresie sprawozdawczym nie uległa żadnej zmianie, jak również nie uległy zmianie drogi wodne, kolejowe, linie autobusowe, ani połączenia telegr. i telefoniczne.

Z odcinka motoryzacji na podkreślenie zasługuje wprowadzenie w życie postanowień okólnika Prezesa Rady Min. w sprawie używania urzędowych samochodów osobowych tylko do wyjazdów służbowych. Po przeprowadzonej kontroli tych samochodów dało się zauważyć w terenie poważne zmniejszenie zużycia materiałów pędnych, jak również ilości nielegalnych wyjazdów samochodami urzędowymi.

Na odcinku lotnictwa cywilnego w okresie sprawozdawczym w dalszym ciągu prowadzono szkolenie szybowcowe junaków Powszechnej Organizacji "Służba Polsce" oraz treningi członków Aeroklubu, znajdujących się na terenie tut. województwa.

W okresie sprawozdawczym prowadzono roboty drogowe opłacone tak z kredytów Państwowego Planu Inwestycyjnego jak i z normalnego budżetu administracyjnego na utrzymanie dróg, kontynuując prace rozpoczęte w II-gim kwartale br. W szczególności z kredytów Państw. Planu Inwestycyjnego prowadzono kapitalny remont nawierzchni następujących szlaków drogowych:

1. Szczecin-Gdański w rejonach Plotów, Korlino, Koszalin, Słupsk i Sławno
2. Szczecin-Poznań na odcinkach pomiędzy Pyrzycami a Myśliborzem
3. Perłówek - Kamień

4. Kołobrzeg - Koszalin.

Niezależnie od tego w okresie sprawozdawczym prowadzono w dalszym ciągu większe roboty opłacane z kredytów normalnego budżetu administracyjnego, posiadający jednakże charakter robót inwestycyjnych na następujących odcinkach:

1. Goleniów - Kamień
2. Sławno - Szupsk - Lembork
3. Koszalin - Kołobrzeg
4. Drawsko - Żłociniec
5. Bobolice - Koszalin
6. Szupsk - Ustka

Ogółem wykonano kapitałowego remontu:

nawierzchni tłuczniowej	14 km
" brukowanej	11.532 m.2
" bitumicznej	90.127 m.2

Poza wymienionymi robotami wszystkie Powiatowe Zarządy Drogowe prowadziły normalne roboty konserwacyjne. W dziale robót mostowych kontynuowano roboty rozpoczęte w II-gim kwartale ub. przy 18 mostach na terenie województwa.

Ukończono całkowitą budowę mostu prowizorycznego przy elektrowni w porcie Centralnym w Szczecinie i otwarto ruch przez ten most. Most ten przystosowany jest do ruchu kołowego i tramwajowego, skutkiem czego Zarząd Miejski m. Szczecina uruchomi w najbliższym czasie linię tramwajową łączącą centrum miasta z rejonem portowym, aż do mostu na rzece Regalicy /Odra Wschodnia/.

W dziale motoryzacji wydano 22 koncesje na prowadzenie warsztatów napraw pojazdów mechanicznych, 5 koncesji na przewóz osób i towarów oraz 131 ton mat. pędnych po cenach ulgowych dla koncesjonowanych przedsiębiorstw przewozowych.

k/ Ważniejsze osiągnięcia w okresie wykonania 3-letniego planu gospodarczego.

Realizuje się odbudowę dróg:

1. Szczecin - Gdańsk
2. Szczecin - Poznań
3. Goleniów - Koszalin

oraz odbudowę mostów na autostradzie i w rejonie portu m. Szczecina. W dziedzinie odbudowy dróg osiągnięto około 85% planu.

W ramach zatwierdzonego przez Departament Wodno-Melioracyjny Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych programu robót na rok 1948 Rejonowe Kierownictwa Robót Wodno-Melioracyjnych wykonały:

konserwacji rowów	40,9 km
regulacji rzek	19,7 km
osuszenia	815 ha
obwałowań rzek /renowacja/	10,7 km
nowych obwałowań	1,5 km
drenowań	5,1 km
pomiarów	173,5 km.
remontów st. pomp.	4
remontów pogłęb.	1

Przy konserwacji urządzeń melioracyjnych sposobem szarwarkowym wykonano 12.329 km.

W okresie sprawozdawczym wykonano w ramach trzydniówek młodzieży wiejskiej organizacji "Służba Polsce" :

m.b.	37.915
m.obl.	10.494
zmyto	5.339 junakodniówek.

Firma "Hydrotrest" zakończyła roboty przy renowacji polderów szczecińskich w pow. Kamień.

W dalszej realizacji trzyletniego planu Wydział zamierza przeprowadzić prace osuszające na wyspie Wolin, remont stacji pomp na terenie całego województwa co przyczyni się do odwadniania terenów dotychczas jeszcze zalanych, oraz prowadzić normalne prace przy konserwacji urządzeń wodno-melioracyjnych.-

W zakresie przebudowy ustroju rolnego Wydział Pomiarów Urzędu Wojewódzkiego wykonał powyżej 100% zapotrzebowane roczne przygotowanie podkładu katastralnego dla akcji osiedleńczej rolnej. W zakresie aktywizacji portu szczecińskiego i portów II-giej klasy wykonano pomiary i dostarczono w terminie plany sytuacyjno-wysokościowe, umożliwiające realizację projektów inwestycyjnych.-

Określając procentowo z pewną dozą dokładności, ogólne wyniki osiągnięć w najważniejszych dziedzinach życia gospodarczego zaznaczyć należy, że w dziedzinie zasiedlania obszaru osiągnięto ok.75% planu, w dziedzinie likwi-

dacji odlogów i ugorów ok. 80%, w dziedzinie wydajności ziemi ok. 85% - w pszenicy i ok. 90% w żytcie, w odbudowie wsi przeciętnie ok. 65-70%, w odbudowie szkół ok. 60%. -

1/ Inne sprawy.

Sprawy Zdrowia publicznego.

Sprawy lecznictwa.

Otwarto oddział gruźlicy kostnej w Szpitalu Powiatowym w Bytowie. Otwarcie tego oddziału było konieczne ze względu na długotrwałą zajmowanie łóżek szpitalnych przez chorych w/w typu. W Szpitalu Powiatowym w Bytowie oprócz warunków klimatycznych chorzy mają odpowiednie warunki w dobrze urządzonej i rozplanowanym budynku.

Sprawy stomatologiczne.

Uruchomiono ambulans dentystyczny ruchomy "Lin", który pracując na trasie obozów letnich Międzyzdroje-Wisielka, Dziwnów obsługiwał obozy szkolne, harcerskie oraz obozy dzieci czeskich i zaolzian, ciesząc się wszędzie dużym powodzeniem i uznaniem. -

Kierownik ambulansu lek.dent. Sałek Anna wypełniła swoje zadanie dwukrotnie wypełniając zamiast 360 pkt ponad 700 punktów miesięcznie. -

Zorganizowano przychodnie lek.-dentyst. międzyszkolne w Złotowie i Bytowie. -

W stadium organizacji przychodnie lek.dent. w Łobesie Szczecińskim i Stargardzie.

W Szczecinie w organizacji "Centralna przychodnia międzyszkolna lek.dentystyczna". -

Sprawy Zdrowia Matki i Dziecka.

W związku z akcją kolonijno-leczniczą uruchomiono w okresie sprawozdawczym Wojewódzką Kolonię Leczniczą typu prewentyjnego na 40 dzieci zagrożonych gruźlicą płuc w Dębnicy Kaszubskiej pow. Słupsk. Kolonia czynna była w ciągu miesiąca lipca i sierpnia. Na kolonię w Dębnicy Kaszubskiej skierowane zostały dzieci z południowo-wschodnich powiatów województwa. Specjalistyczne kwalifikacje dzieci powierzone zostały lekarzom specjalistom chorób płucnych w Ośrodkach Zdrowia lub szpitalach. W kwalifikowa-

niu dzieci uwzględniono stan zdrowotny i warunki socjalne. Kolonia została zorganizowana i prowadzona w myśl wytycznych Ministerstwa Zdrowia dla Kolonii Lecznicznych, pod kierunkiem zaangażowanego w tym celu lekarza.-
W miesiącu sierpniu i wrześniu czynna była Wojewódzka Kolonia Lecznicza dla dzieci zagrożonych gruźlicą płuc w Tucznie w gmachu sanatorium "Caritas" w myśl umowy ze Stowarzyszeniem "Caritas" w Gorzowie, któremu Urząd Wojewódzki zlecił zorganizowanie i prowadzenie Wojewódzkiej Kolonii Lecznicznej w Tucznie, dostarczając jedynie dodatkowego sprzętu kwaterunkowego oraz personelu wychowawczego w liczbie 1 nauczycielki szkoły powszechnej, która objęła kierownictwo wychowawcze oraz 3 wychowawczyń. Do Tucznia kierowane były dzieci zagrożone gruźlicą płuc z reszty powiatów województwa szczecińskiego. Opieka lekarska nad dziećmi w Tucznie powierzona została lekarzowi z Angielskiej Misji Pomocy Dzieciom w Tucznie. Na kolonię leczniczą w Tucznie skierowana została poza tym absolwentka medycyny, która stale przebywała na kolonii, oraz przeprowadzała systematyczne badania dzieci.-
W związku z akcją wczasów letnich na terenie województwa Szczecińskiego, roztoczono opiekę lekarską nad koloniami, na których przebywały dzieci z terenu województwa Szczecińskiego oraz dzieci czeskie, jak również dzieci polskie z Westfalii, Austrii i Czech, przydzielając na nie 1 lekarza oraz 6 absolwentów medycyny, pracujących pod kierunkiem lekarzy powiatowych odpowiedzialnych za stan zdrowotny i sanitarny kolonii na terenie powiatu.-
W okresie sprawozdawczym sprawowano nadzór, zlecony przez Ministerstwo Zdrowia, nad placówkami kolonijnymi Ministerstwa Zdrowia w Dziwnowie, gdzie przebywało 200 dzieci czeskich i Wiślice nad morzem.
W początku lipca rozprowadzono przy współudziale P.C.K. na punkty kolonijne apteczką.-
W okresie sprawozdawczym skierowano 20 dzieci, zagrożonych gruźlicą płuc z województwa szczecińskiego na kolonię leczniczą w Rabce, 20 dzieci po przybyłym ostrym reumatyzmie stawowym na kolonię leczniczą w Ciechocinku, 10 dzieci słabych na kolonię nadmorską w Wiślice oraz 10 dzieci na kolonię w Czechosłowacji.-

Akcja angażowania położnych gminnych trwa nadal.

Akcja U.N.I.C.E.F. trwa nadal. W mies. wrześniu rozproszono na powiaty 2.880 kg. mleka pełnego w proszku, 360 kg. mleka chudego w proszku, 90 kg. tłuszczu, 225 kg. mięsa i 395 kg. kakao. Zarządzono nie przerywanie dożywiania dzieci mlekiem pełnotłustym.

Sprawy wenerologiczne.

W dalszym ciągu zwiększa się ilość badań dla każdego powiatu do 1000 miesięcznie minimum. Dla m. Szczecina do 3000 mies. Bada się w Szczecinie zakłady pracy /we wrześniu przebadano około 2500 osób, w październiku przystąpi się do badania szkół/. Stwierdza się bardzo znaczny wzrost osób zakwalifikowanych na leczenie penicyliną. Zjawisko to tłumaczyć należy przede wszystkim rewalcycyjnnością samego leczenia penicyliną i towarzyszącą propagandą, co skłania do ujawniania się dużej ilości chorych /którzy leczyli się dotychczas prywatnie lub nie leczyli się wcale/. - Według zgodnej opinii lekarzy /przy równoległym spadku ilości leczonych prywatnie, na co zresztą nie mamy dowodów cyfrowych/, świadczyłoby to o wzroście zaufania do leczenia w publicznych instytucjach zdrowia i jest zjawiskiem bardzo korzystnym dla sprawy zwalczania chorób wenerycznych. -

Rozdzielono w III kwartale 3.613.800.000j. penicyliny z czego na miasto Szczecin przypada 1.000.000.000j. Przeleczono w II-m kwartale 1008 osób. Dotychczas są doniesienia za III kwartał - 710 osób i zakwalifikowano 354 osoby. Razem 1003 osoby nie licząc zakwalifikowanych we wrześniu. -

Przydzielono z Ministerstwa Zdrowia na akcję "W":

w miesiącu lipcu br. - 2.130.000. zł.

" sierpniu i wrześniu br. 7.920.000 "

Razem. .. 10.050.000 zł.

Sprawy San-epidemiologiczne.

Zapadalność na choroby zakaźne
w roku 1948

w roku 1947

	VI	VII	VIII	VI	VII	VIII
Dur brzuszny	28	48	46	78	63	44
Dur plamisty	1	-	1	-	-	-

	VI	VII	VIII	VI	VII	VIII
Czerwonka	4	4	17	9	6	15
Płonnica	22	50	26	-	-	-
Krzusiec	55	61	76	-	-	-
Odra	77	109	62	-	-	-
Zimnica	33	41	14	115	105	43
Gruźlica	100	13	77	-	-	-
Włośnica	-	23	-	-	-	-

Dur brzuszny.

Liczba zachorowań na dur brzuszny w porównaniu z okresami poprzednimi wykazała do miesiąca sierpnia dalszy spadek, Od miesiąca sierpnia natomiast daje się zauważyć wzrost zachorowań na dur brzuszny. Dotyczy to zwłaszcza powiatów Koszalin, Kołobrzeg.

W pow. kołobrzesckim do pomocy niniejszym władzom sanitarnym była wysłana wojew. kolumna sanitarna, która w mies. wrześniu przeprowadziła dezynfekcję we wszystkich ogniskach zachorowań.

Dur płamisty.

Dur płamisty dotyczył 2 przypadków jednego w m. Szczecinie zachorował pracownik Tramwajów Miejskich i drugiego w pow. Koszalin w obu wypadkach przyczyn choroby ustalić nie udało się.-

Czerwonka.

Zachorowania na czerwonkę wykazały większe nasilenie jedynie w miesiącu sierpniu br. Większość wypadków dotyczy pow. złotowskiego.

Celem zwalczania ostrych chorób zakaźnych przewodu pokarmowego jak dur brzuszny i czerwonka Wojewódzki Wydział Zdrowia w mies. lipcu zaopatrzył wszystkie powiaty w dostateczną ilość wapna chlorowego,+

Zimnica.

Zachorowania na zimnicę nadal zmniejszają się i nie przedstawiają specjalnej groźby na naszym terenie.-

Włośnica.

Wszystkie wypadki zachorowania na włośnicę dotyczyły m. Szczecina. Przechorowały 23 osoby. Powyższy fakt potwierdził niedostateczną kontrolę sanitarną środków żywnościowych w mieście. Wojewódzki Wydział Zdrowia

wystarał się w Min. Zdrowia o niezbędne leki do leczenia na włośnicę i zaspatrił w nie w dostatecznej ilości Szpital P.C.K., Miejski-zał. Any. Wypadków śmiertelnych nie było.-

Zachorowania na choroby wieku dziecięcego w porównaniu z innymi chorobami ostro zakaźnymi wykazują znaczne nasilenie zwłaszcza odra i koklusz. Największą ilość zachorowań na te choroby jest notowane w powiatach graniczących z Wojewódstwem Poznańskim.-

Akcja szczepień ochronnych.

Szczepienia ochronne przeciw durowi brzusznemu zostały prawie we wszystkich powiatach skończone. Ogółem zaszczepiono, względnie zwolniono ze szczepień ochronnych 529.681 osób.-

Akcja deratyzacyjna.

Odszczarzenie było przeprowadzone w mies. wrześniu br. przez Zrzeszenie Gospodarcze Samorządu Terytorialnego. Akcja objęła 12 pow. nadmorskich i m. Szczecin. Sprawozdania z przeprowadzonej akcji winny być nadesłane do dnia 31.X.br. Według dotychczas otrzymanych danych akcję należy uznać za udaną. W niektóre powiaty jak Kołobrzeg, Sławno, Miastko nierosprosiły trutek na czas, w związku z czym w tych powiatach zostały zmienione terminy wykładek. Akcja odszczarzenia została poprzedzona akcją odmiecania, trwająca w powiatach dwa tygodnie i w m. Szczecinie dwa miesiące.-

Doгляд sanitarny.

W związku z okólnikiem Ministerstwa Zdrowia Nr 41-48 polecającym powołanie Wojewódzkiej Komisji Sanitarnej. Trzeciego sierpnia br. została powołana powyższa komisja na terenie Województwa w składzie Dr. Markowicza Józefa, przedstawiciela Woj. Wydziału Zdrowia, Ob. Wronki Jana przedstawiciela Woj. Wydziału Samorządowego i Ob. chor. Malickiego Franciszka, przedst. Woj. Komendy M.O.-

Sprawy aptek i drogerii.

1/ Przystąpiono do wydawania zaświadczeń na prawo wykonywania zawodu aptekarskiego i drogistowskiego.

2. Dokonano otwarcia apteki /zamkniętej/ P.K.P. w Szczecinie, w czasie której pobrano szereg próbek specyfików i przesłano do P.Z.H. w Warszawie do zbadania z powodu podejrzanego wyglądu leków.
3. Zamknięto Laboratorium Analityczne Dr Kokoszko w Szczecinie wyrabiające catgut, z powodu obecności zarazków tężca.
4. Wycofano z obiegu szereg specyfików jako nieodpowiadające wymogom farmakopei polskiej.
5. Przeprowadzono kontrolę rozchodu narkotyków w aptekach i Pogotziu Ratunkowym w Szczecinie.
6. Na prośbę Min. Przemysłu i Handlu Insp. Farmac. przeprowadził kontrolę środków leczniczych zakupywanych przez Centralę Handlową Przemysłu Chemicznego od Firmy "Farma" i sp. w Szczecinie, w wyniku czego zakwestionowano towarów na około pięć mil. zł.-
7. Przygotowano do ostatecznego rozrachunku z O.U.L. za leki poniemieckie zabezpieczone przez Insp. Farmac.-

3. Działalność Wojewody i Starostów jako przedstawicieli Rządu.

a/ Ważniejsze wystąpienia reprezentacyjne Wojewody:

W dniu 15 sierpnia br. odbyła się uroczystość otwarcia obozu szkoleniowego Szczecińskiego Okręgu Wojskowego. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele społeczeństwa, partii politycznych i władz państwowych i samorządowych z Wojewodą na czele.-

Z inicjatywy T-wa Przyjaśni Polsko-Radzieckiej odbyła się uroczysta akademie żałobna, poświęcona pamięci Andrzeja Zdanowa, sekretarza K.W.W.K.P.- Wojewoda wygłosił przemówienie, w którym uzmysłowił zebranym światowe znaczenie dziejów rewolucji październikowej i Związku Radzieckiego oraz rolę, jaką w tych historycznych wydarzeniach odegrała postać Zdanowa.

W końcu sierpnia odbyła się w Kołobrzegu Krajowa Narada Rybacka, urządzona z inicjatywy Morskiego Instytutu Rybackiego. Uczestników Narady powitali Minister Zeglugi Ob. Rapacki oraz Wojewoda. Wygłoszono szereg referatów, między innymi "O planowaniu w rybołówstwie morskim" - Viceprezes C.U.P. Ob. Jędrzychowski, "O rybołówstwie

morskim w programie aktywizacji Wybrzeża Morskiego" - Viceminister Ob. Gluck, "Ryba w bilansie handlowym i płatniczym Polski" - Viceminister Ob. Iwaszkiewicz i "O polityce socjalnej w rybołówstwie morskim - Viceminister Ob. Widy-Wirski. W namadzie wzięło udział około 1500 delegatów z całego Wybrzeża oraz Morska Komisja Poselska do spraw Wybrzeża. W ramach inspekcji Wybrzeża, rozpoczętej w Gdańsku, przybyły do Szczecina w dniu 28 sierpnia Komisje Sejmowe - Morska i Planowania Gospodarczego. Po zwiedzeniu portu szczecińskiego, miasta Szczecina oraz fabryki sztucznego jedwabiu w Żydowicach, członkowie komisji w godzinach rannych dnia 30 sierpnia udali się w towarzystwie Wojewody i przedstawicieli wojskowych władz radzieckich na cmentarz w Szczecinie, gdzie złożyli wieniec na grobach poległych w walce o wyzwolenie Szczecina żołnierzy Armii Radzieckiej. Tegoż dnia odbyła się konferencja, w której wzięli udział: Minister Żeglugi Ob. Rapacki, Viceministrowie Ob. Ob. Petruszewicz, Widy-Wirski, Gluck, Iwaszkiewicz, Zakowski, Prezes C.U.P. dr. Dietrich, Wojewoda oraz przedstawiciele zainteresowanych resortów administracji państwowej, samorządowej sfer gospodarczych i portowych. -

Na wstępie Wojewoda powitał zebranych, podkreślając wagę mających się odbyć obrad dla planowego rozwoju gospodarczego Pomorza Zachodniego, po czym Prezes C.U.P. szczegółowo omówił szereg najistotniejszych zagadnień lokalnych regionu szczecińskiego, jako głównego ośrodka handlu morskiego - widzianych w perspektywie najbliższych czasów. Mówca podkreślił, że ogrom projektów i spraw stojących przed regionem szczecińskim w r. 1949 szczególnie wymaga oddzielnego planowania i dyskusowania zamierzeń, by mogły one być w pełni realizowane. Następnie dyrektor Biura Reg. C.U.P. w Szczecinie Ob. Hełliński wygłosił referat o "Kierunkach inwestycyjnych na Pomorzu Szczecińskim", a Pełnomocnik do zagospodarowania portu inż. Szedrowicz referat o "Inwestycjach na Pomorzu Szczecińskim na rok 1948/49", po czym przeprowadzona

została dyskusja nad poszczególnymi zagadnieniami.

W czasie odbywającej się w Kołobrzegu Krajowej Rady Rybackiej zwrócił wybrzeże i m. Szczecin Marszałek Sejmu Władysław Kowalski, któremu towarzyszyli Wojewoda i Vicewojewoda Szczeciński.-

W dniu 2 września br. odbyła się w sali Muzeum Pomorza Zachodniego w Szczecinie uroczystość wręczenia nagród Laureatom I Szczecińskiej Społecznej Nagrody Artystycznej: literackiej prof. Dr. St. Helaszyńskiemu i plastycznej prof. Marianowi Tomaszewskiemu i Janowi Fowickiemu. Po zapoznaniu zebranych przez członka jury z decyzjami jury konkursowego Wojewoda Szczeciński wygłosił okolicznościowe przemówienie, po czym wręczył laureatom nagrody.-

Ważniejsze wystąpienia reprezentacyjne Starostów.

Wszyscy Starostowie występowali jako przedstawiciele Rządu w uroczystościach obchodów:

"Święta Odrodzenia"!

"Manifestu Lipcowego",

"Dnia Lotniczego",

"Dnia Spółdzielczości".

W dożynkach - przeważnie we wszystkich gminach powiatu,
W obchodach szlōbnych ku uczczeniu pamięci Andrzeja Zdanowa,

W różnych lokalnych obchodach - jako to: w uroczystościach otwarcia roku szkolnego, w otwieraniu kolonij i półkolonij letnich, w zakończeniu i rozpoczęciu turnusów Brygad "S.P.", w powiataniach wojska powracającego z obozów letnich i w wielu innych okolicznościach. W każdym wypadku wystąpienia reprezentacyjnego Starostowie wygłaszali przemówienia okolicznościowe.

b/ Współdziałanie władz administracji ogólnej z radami narodowymi, kontrola rad narodowych nad działalnością władz administracji ogólnej.

Współdziałanie władz administracji ogólnej z radami narodowymi tek na szczeblu powiatowym jak i wojewódzkim układa się w sposób zadawalający i nie stwierdzono w żadnym powiecie istnienia nieporozumień lub odchylen

od normalnego stanu stosunków służbowych. Na ogół prawie we wszystkich powiatach - przewodniczący i członkowie rad narodowych współpracują ze Starostami. Na odbywające się zebrania, konferencje, odprawy i posiedzenia zwoływane przez Starostów zapraszani są przewodniczący rad narodowych i odwrotnie - na zwoływanych przez przew. rad zebraniach - udział biorą na zaproszenie - Starostowie lub ich zastępcy.-

Również wyjazdy w teren powiatów w różnych sprawach, np. podatku grunt., FOR, odbud. szkół i t.p. odbywają się przeważnie wspólnie Starostów i przewodniczących rad narodowych.- Kontrola Starostw i Urzędu Wojewódzkiego ze strony rad narodowych, w ubiegłym kwartale nigdzie nie była przeprowadzana.-

c/ Wojewódzkie i powiatowe zebrania periodyczne naczelników władz i urzędów niezespólnych.

W okresie sprawozdawczym zebrania periodyczne naczelników władz i urzędów niezespólnych na szczeblu wojewódzkim nie zwołano.-

Natomiast odbyły się konferencje naczelników władz i urzędów niezespólnych I inst. w Starostwach Powiatowych w Choszcznie, Myślibórze, Drawsku, Złotowie, Białogardzie.-

d/ Wykonywanie innych uprawnień, wynikających z uzgadniania działalności administracji rządowej i zwierzchniego kierownictwa nad działalnością zarządu państwowego /art.7 dekretu o zarządzie Z.O./

Uprawnienia wynikające z art.7 dekretu o zarządzie Z.O. zarówno w kierunku uzgadniania działalności jak i w kierunku nadzoru stale są wykonywane tak przez Starostów Powiatowych jak i przez Wojewodę. W szczególności często zachodzi potrzeba wnikania w sferę działalności np. Dyrekcji Państw.Nier.Ziem. Dyrekcji Urzędu Telekomunikacyjnego, Urzędów Likwidacyjnych, Urzędów Rewizyjnych, władz szkolnych i inn.władz. Nie zdarzyło się w ub. kwartale napotkać na jakiegokolwiek trudności lub uchylanie się władz niezespólnych od uzgadniania działalności lub niestosowania się do wymagań i wskazówek udzielonych przez władze adm.ogólnej z tytułu

nadzoru.-

e/ Stosunek władz i urzędów niezespolonych /urzędów bezpieczeństwa publicznego, organów M.O. i t.d./ do władz administracji ogólnej.

W ub. kwartale stosunek władz i urzędów niezespolonych do władz administracji ogólnej był poprawny.-

4. Wewnętrzna organizacja oraz organizacja pracy i jej metody /zmiany/.

a/ W Urzędzie Wojewódzkim:

W okresie sprawozdawczym nastąpiły następujące zmiany w strukturze Urzędu Wojewódzkiego.

1/ Stacja Ochrony Roślin weszła w skład Wydziału Rolnictwa w Dziale Rolnictwa i Reform Rolnych jako 5 oddział.- W związku z tym na szczeblu powiatowym zakres czynności b. powiatowych instruktorów ochrony roślin przy Związkach Samopomocy Chłopskiej, zwłaszcza sprawy zwalczania chorób roślin oraz tępienia chwastów i szkodników roślin przejęły referaty rolnictwa i reform roln. w Starostwach Powiatowych.

2/ W związku ze zniesieniem okręgowych i obwodowych urzędów inwalidzkich, Okręgowy Urząd Inwalidzki w Szczecinie wraz z urzędującą przy nim komisją inw.-odwoławczą wcielony został do Urzędu Wojewódzkiego jako Wydział Spraw Inwalidzkich, a obwodowe urzędy inwalidzkie w Szczecinie i Koszalinie wraz z urzędującymi przy nich inwalidzkimi komisjami rewizyjno-inwalidzkimi do Starostw Powiatowych w Szczecinie i Koszalinie z dotychczasowym zakresem terytorialnym.-

3/ Zgodnie z okólnikiem Ministerstwa Ziemi Odzyskanych Nr 37/48 z dnia 15.VII.br. Ldz.II.5.b-7/27/48 o przekazywaniu opracowywania wszelkich spraw związanych z inwestycjami i planami gospodarczymi związków samorządowych Wydziałowi Samorządowemu Urzędu Woj. została utworzona nowa grupa spraw w Oddziale Spraw Społecznych i Gospodarczych Wydziału Samorządowego p.n. "Sprawy inwestycji i planów gospodarczych związków samorządowych" i w związku z tym dokonano odpowiednich uzupełnień w statucie organizacyjnym i szczegółowym podziale czynności.-

b/ W Starostwach Powiatowych:

Oprócz podanych powyżej w p.a/ rozdziału 4-go zmian, zaszyły jeszcze w Starostwach następujące zmiany organizacyjne:

Stosownie do zarządzenia Ministerstwa Rolnictwa i R.R. powiatowe inspektoraty przysposobienia rolniczego i wojkowego w Starostwach Powiatowych przyjęły z powrotem dawną nazwę powiatowych inspektoratów oświaty rolniczej. W związku z rozporządzeniem Ministrów: Komunikacji, Administracji Publicznej, Ziem Odzyskanych i Obrony Narodowej z dnia 15.IV.1948 /Dz.U.R.P.Nr 27 poz.186/ nakładającym na powiatowe władze administracji ogólnej obowiązek wydawania pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych, powierzono czynności wynikające z postanowień powołanego rozporządzenia referatom wojskowym w Starostwach Powiatowych i referatom samochodowym w Zarządach Miejskich w Szczecinie i Słupsku.-

c/ W zarządach miast stanowiących powiaty miejskie:

1. m. Szczecin:

Wprowadzone książki kontroli, kontrolę uprawnionych do otrzymania kart odzieżowych, kontrolę pojazdów mechanicznych,-

Przekształcono Samodzielny Referat Osiedleńczy na Samodzielny Oddział Osiedleńczy, utworzono przy Wydziale Technicznym Oddział Odgruzowania Miasta, poczyniono przygotowania do reorganizacji Wydziału Inspekcji Miejskiej.-

Dokonano zmiany na stanowisku dyrektora Z.O.M.-u. Dokonano dalszego przygotowania centralizacji zakupów całego zarządu miejskiego i przedsiębiorstw.-

2. m. Słupsk:

Wewnętrzna organizacja oraz organizacja pracy w Zarządzie Miejskim nie jest jeszcze ukończona. Wobec braku odpowiednich sił biurowych tworzenia poszczególnych jednostek organizacyjnych jest na razie niemożliwe

5. Sprawozdanie z działalności
/ważniejsze prace/.

a/ Wszystkich Wydziałów Urzędu Wojewódzkiego:

1/ Wydział Ogólny.

Opracowano tymczasowy podział administracyjny Województwa Szczecińskiego na powiaty, gminy oraz gromady z przynależnymi do nich przysiółkami i wydano w związku z tym zarządzenie, ogłoszone w Szczecińskim Dzienniku Wojewódzkim Nr 13/48.-

Opracowano plan roków urzędowych we wszystkich powiatach tut. województwa. Odnośne zarządzenie wraz z wykazem roków urzędowych opublikowano w Szczecińskim Dzienniku Wojewódzkim Nr 12/48.-

Opracowano również statut organizacyjny Urzędu Wojewódzkiego, szczegółowy podział czynności i rzeczowy podział akt z uwzględnieniem zaszytych w ostatnim okresie zmian w strukturze Urzędu Wojewódzkiego.-

Statut organizacyjny ukazał się w jednym z najbliższych numerów Dziennika Wojewódzkiego.

Przeprowadzono szczegółową inspekcję pod względem organizacyjno-kancelaryjnym wydziałów: Ogólnego, Osobowego, Administracyjno-Prawnego, Wojskowego, Osiedleńczego, Odbudowy, Pomiarów oraz Kultury i Sztuki i wydano odpowiednie zarządzenia polustracyjne.-

Fonadto z ważniejszych zarządzeń wystosowano do Starostw Powiatowych i Prezydentów miast Szczecina i Słupska pisma ekólne, dotyczące uporządkowania drogowasków i najmu lokali.

Nadzorowano w terenie przeprowadzanie spisów rolnych dla Gr. Urz. Stat./powierzchni użytków i zasiewów i ilości zwierząt gospodarskich/.-

2/ Wydział Osobowy.

W okresie sprawozdawczym wytypowano na III turnus Wyższego Kursu Samorządowego 15 kandydatów z pośród pracowników samorządu terytorialnego, na I turnus kursu samorządowego w Chorzowie-Batorym wytypowano 25 kandydatów również z pośród pracowników samorządu terytorialnego.-

Z pośród zgłoszonych kandydatów na kurs samorządowy w Chorzowie-Batorym w liczbie 62 - zakwalifikowano 7-mi

na Wyższy Kurs Samorządowy i 12 na kurs samorządowy w Szczecinie.-

Odnosnie Wyższego Studium Prawno-Administracyjnego wykonywano czynności związane z utrzymaniem w działaniu 26 ośrodków terenowych.- Czynności te dotyczyły przeprowadzania zmian w liczbowym stanie uczestników, podawaniu wytycznych w sprawie form nauki w poszczególnych ośrodkach, rozdziału podręczników /rozprowadzono 700 egzemplarzy/ i sprawozdawczości.-

W sprawie konferencji szkoleniowych w Starostwach podano ogólne wytyczne dot.organizacji i tematyki.-

Ogólna ilość przyjętych do służby w resorcie MZO - 77

Ogólny ruch służbowy w resorcie M.Z.O. ^{zwolnionych z resortu MZO} - 144

Ogólna ilość pracowników przyjętych w innych resor. 72

Ogólna ilość pracowników zwolnionych ze służby w innych resortach - 60

Ogólny ruch służbowy w innych resortach - 132

3/ Wydział Budżetowo-Gospodarczy:

Przeprowadzono kurs szkoleniowy w dniach od 9 do 16 lipca dla referentów budżetowo gospodarczych ze Starostw Powiatowych, zakończony egzaminem i rozdaniem świadectw w obecności przedstawicieli M.Z.O. i Najwyższej Izby Kontroli Państwa.-

Przeprowadzono 10 odpraw szkoleniowych dla pracowników Wydziału, na których omawiano aktualne zarządzenia i sposoby usprawnienia pracy w poszczególnych referatach.-

Sporządzono dwukrotnie wykazy niewyliczonych zaliczek imiennych i starościńskich dla M.Z.O. Rozprowadzono subwencje przyznane związkom i organizacjom społecznym. Załatwiano korespondencję z Wydziałami resortowymi MZO i zaliczkobiorcami.-

Przeprowadzono kontrolę wypłat zasiłków rodzinnych i sporządzono miesięczne wykazy dla wszystkich resortów dot.wypłat zasiłków rodzinnych i wykazy sum wypłacanych.-

Dokonano naprawy powielaczy, maszyn do pisania i liczenia. -prócz tego przeprowadzone drobne naprawy zanków, ro-

werów, krat do okien, oraz dorobiono 263 klucze.
Przeprowadzono inspekcję w 6-ciu Starostwach Powiatowych.

4/ Wydział Inspekcji:

W III kwartale - odbyły się trzy inspekcje organizacyjno-merytoryczne, a to w Koszalinie, Kamieniu Pomorskim i Człuchowie oraz 60 inspekcji doraźnych.-

Wysłano zarządzenia poinpekcyjne do Zarządu miasta Szczecina, do Starostwa Powiatowego Wałeckiego oraz do Starostwa Powiatowego w Lipianach.-

Wydział Inspekcji zorganizował w III kwartale kursy samorządowe dla kandydatów na sekretarzy gminnych wraz z końcowym egzaminem, który to kurs wydał korzystne rezultaty.-

5/ Wydział Administracyjno-Prawny.

Wydano zarządzenia polustracyjne dla 25 Urzędów Stanu Cywilnego.-

Zorganizowano wzorowe Urzędy Stanu Cywilnego na szczeblu powiatowym w pięciu powiatach.

Utworzono 6 nowych Urzędów Stanu Cywilnego.

Sporządzono wykazy poniemieckich ksiąg stanu cywilnego w woj. szczecińskim.

Przeprowadzono odprawę referentów Starostw Ochrony przed Pożarami.

Uruchomiono wojewódzki ośrodek wyszkolenia pożarniczego w Milenku pow. Drawsko.

Przeprowadzono przez komisje przeciwpożarowe kontrole w zakładach przemysłowych.

Zaopatrzone straże p. pożarowe w sprzęt przeciwpożarowy:

1/ 56 motopomp z demobilu angielskiego,

2/ 3.500 m. węża tłocznego.

Przeprowadzono "Tydzień Obrony Przeciwpożarowej".-

6/ Wydział Samorządowy.

Okres sprawozdawczy był okresem opracowywania wniosków inwestycyjnych związków samorządowych na rok 1949. Praca ta trwała z górą 2 miesiące. Bardzo poważną trudnością w załatwieniu tych prac był fakt wadliwego opracowania wniosków inwestycyjnych przez poszczególne powiaty. Wnioski te po dokładnym przepracowaniu przesłano

Wydziałowi Wojewódzkiemu oraz po zatwierdzeniu przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej do Min. Ziem. Odzyskanych, Min. Odbudowy, Kancelarii Rady Państwa oraz do C.U.P i innych.-

Drugą taką pracą Wydziału Samorządowego w okresie sprawozdawczym było zatwierdzanie budżetów na rok 1949. Zgodnie z zarządzeniami Rady Państwa wszystkie gminy wiejskie i miejskie miast niewydzielonych w ciągu mies. lipca br. uchwalały budżety na rok 1949, które z kolei w miesiącu sierpniu zostały zatwierdzone przez Prezydium P.R.N.-

W miesiącu tym opracowywano również budżety powiatowych związków samorządowych, które znowu w miesiącu wrześniu rozpatrywane były przez Wydział Wojewódzki i Prezydium W.R.N. Ogólna suma budżetów na rok 1949 powiatowych związków samorządowych wynosi 1.701.671.748 zł. zaś miasta Szczecina 1.504.133.000 zł. oraz miasta Słupska 152.960.000 zł.-

Oprócz budżetów na rok 1949 w okresie sprawozdawczym opracowano i przedłożono Prezydium W.R.N. do zatwierdzenia 12 budżetów dodatk. pow. zw. samorządowych za rok 1948 na ogólną sumę 71.370.893 zł. oraz 2 budżety dodatkowe pow. zw. sam. za rok 1947 na kwotę 3.699.000 zł.+

Niezależnie od załatwienia tych spraw opracowano i wysłano w teren pismo okólne w sprawie preliminarzy budżetowych oraz opracowano schemat budżetu administracyjnego.

W związku z opracowywaniem budżetów powiatowych zw. samorządowych przeprowadzono szereg konferencji z resortowymi Wydziałami Urzędu Wojewódzkiego jak również i Kuratorium Okręgu Szkolnego Szczecińskiego.-

W okresie sprawozdawczym wysłano do Prezydium W.R.N. 21 wniosków związków samorządowych o zapomogi z Samorządowego Funduszu Wyrównawczego. Ministerstwo Ziem Odzyskanych przynależało kwotę 41.700.000 zł. tytułem dotacji na remont i zabezpieczenie gazowni, rzeźni, wodociągów, szpitali i Ośrodków Zdrowia, zgodnie z przedłożonymi wnioskami przez Wydział Samorządowy.-

Opracowano 10 wniosków na Prezydium W.R.N. w sprawie zatwierdzenia statutów K.K.O. oraz otwarcia oddziałów K.K.O.-

W terenie przeprowadzono również akcję poboru podatku gruntowego oraz składek na Społeczny Fundusz Oszczędności.-

W III kwartale 1948 r. Wydział Wojewódzki odbył 9 posiedzeń na których zaopiniował budżety wszystkich pow. zw. samorządowych na rok 1949 jak również zaprojektował budżet Wojewódzkiego Związku Samorządowego na rok 1949. Budżet ten po stronie wydatków i dochodów zwyczajnych zamyka się kwotą 80.616.700 zł. zaś w wydatkach, dochodach nadzwyczajnych kwotą 4.000.000 zł.-

Budżet dodatkowy wojew. zw. samorządowego na rok 1948 zaprojektowano na kwotę 21.670.000 zł.-

7/ Wydział Wojskowy:

Sprawy poborowe.

W kwartale sprawozdawczym sporządzono ewidencje mężczyzn urodzonych w latach 1930, 1931, 1932, i 1933 oraz kobiet urodzonych w latach 1930, 1931 i 1932. Sporządzoną ewidencję przesłano do powiatowych Komend "S.P." w myśl pisma M.Z.O. Ldz. 6/22/48 z dnia 4.IV.1948 r. Liczbowy wykaz wyżej wymienionych roczników przesłany został do M.Z.O. i M. Adm. Publ.

Wydano zarządzenia:

- w sprawie wcielenia rocznika 1927 i ochotników r. 1928-1930.

- w sprawie poboru roczników 1930-1931-1932 "S.P".-

Rozminowanie terenu.

W ubiegłym kwartale rozminowanie odbywało się w czasie od 1 lipca do 15 lipca i od 15 września r. b. trwa nadal. W przerwie Urząd Wojewódzki sporządził wykazy porzuconej amunicji nieujawnionej wiosną r. b. - Wykazy porzuconej amunicji zostały przesłane do D.O.W. II w Bydgoszczy.

Sprawy ogólne.

W dniu 29 lipca odbyła się w ~~razem~~ gmachu wojewódzkim odprawa powiatowych referentów wojskowych.

Odprawa miała charakter informacyjno-szkoleniowy.

Wydział Wojskowy przeprowadził lustrację: w Koszalinie, Stargardzie, Szczecinie, Miastku, Kołobrzegu, Szczecinku i Wałczu.

Na podstawie przeprowadzonych lustracji wydano zarządzenia polustracyjne.-

Sprawy W.F.i P.W.

Na podstawie pisma M.Z.O.L.dz.II.Wojsk.6/27/48 z dnia 26.IV.1948 r. zarządzono, by Starostowie przyczynili się do zorganizowania Komitetów akcji Masowej Nauki Pływania.-

W sierpniu br. Wydział zorganizował komplety wśród urzędników Województwa, celem wzięcia udziału w nauce pływania.-

W miesiącu sprawozdawczym wydano także zarządzenia w sprawie Masowych Marszów Jesiennych, które odbędą się w dniu 17 października 1948 r.-

8/ Wydział Osiedleńczy.

Prowadził akcję osiedleńczą w ramach planu regionalnego oraz przyjmował reemigrantów, prowadził akcję uwłaszczenia rolnego, dokonał rewizji obszarów gospodarstw rolnych w myśl instrukcji M.R. i R.R. z dnia 12.V.1948. Nadto Wydział prowadził rozdział kredytu inwestycyjnego, prowadził akcję uwłaszczenia nierolniczego, typował zabudowania zarówno w majątkach jak i na osadach indywidualnych - do remontu. Remontował spółdzielnie osadnicze i prowadził szkolenie pracowników Wydziału.-

9/ Wydział Aproprowizacji.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono miesięczne odprawy Kierowników Powiatowych Referatów Aproprowizacji. Odbyły się one w dniach 6 lipca, 6 sierpnia i 7 września 1948 r.-

Wydział dokonał rozdziału artykułów spożywczych zgodnie ze zwolnieniami Ministerstwa Aproprowizacji.

Zakończono akcję zaopatrzenia na karty "ROL" i wprowadzono przydział jaj świeżych na karty dzieciinne. Przystąpiono do zaopatrzenia 8-u miast powiatowych w mięso świeże.-

Uregulowano ostatecznie sprawę nasion poniemieckich, nas pochodzących ze zwrotów na skrypty dłużne i przyjmowania zbóż z tej akcji.- Przeprowadzono również lustrację

wszystkich piekarń wypiekających chleb reglamentowany. Wydział rozprosił artykuły przemysłowe zgodnie ze zwolnieniami Ministerstwa Aproprowizacji. Nie rozprowadzono dotychczas wełny za III-ci kwartał 1948 r. ze względu na przeciętnie zakładów przemysłowych. Na szeroką skalę przeprowadzono na terenie całego województwa weryfikację kart odzieżowych. Weryfikacja ujawniła cały szereg nadużyć. Winnych skierowano do Komisji Specjalnej względnie ukarano w trybie karno-administracyjnym. Zgodnie z zarządzeniem Ministerstwa Aproprowizacji ogłoszono ostateczny termin dodatkowej rejestracji kart odzieżowych /1-30 października/ oraz wstrzymano wydawanie nowych kart odzieżowych z dniem 15.X.1948 r.-

Wydział sporządził rozliczenia z rozdziału artykułów włókienniczych i obuwi za I i II kwartał 1948 r. Kartoteki zasobów Ministerstwa Aproprowizacji i Wydziału prowadzone są na bieżąco. Sporządzono i przesłano do Ministerstwa Aproprowizacji rozliczenie z rozdziału węgla za II kwartał 1948 r. i zlikwidowano pozostałości węgla reglamentowanego przekazując je Centrali Zbytu Produktów Przemysłu Węglowego.-

W okresie sprawozdawczym Wydział przeprowadzał weryfikację kart żywnościowych i odzieżowych. Wynikiem przeprowadzonej weryfikacji było wycofanie większej ilości kart żywnościowych różnych kategorii.-

Poza weryfikacją kart inspektorzy przeprowadzili kontrolę stosowania w terenie przepisów dotyczących restrykcji spożycia.-

W okresie sprawozdawczym przekazano Komisji Specjalnej 6 spraw, do postępowania karno-administracyjnego i sprawę.-

10/ Wydział Przemysłu i Handlu.

Wydział przeprowadził w okresie sprawozdawczym akcję inwentaryzacyjną zakładów przemysłowych, będących w użytkowaniu Władz Radzieckich. W związku z tą akcją delegowano 2-krotnie przedstawiciela Wydziału do łącznika przy Sztabie Armii Czerwonej w Lignicy, jak również zwołano odprawę kierowników Powiatowych Referatów Przemysłu i Handlu, na której wręczono im przygotowane in-

strukcje i wzory inwentur, oraz omówiono plan działania w tym kierunku.- W momencie sporządzania sprawozdania, akcja w terenie trwa.-

W planie pracy na IV kwartał przewiduje się między innymi przeprowadzenie w 15 powiatowych Referatach Przemysłu i Handlu - założenie kartoteki zakładów przemysłowych, uzgodnionej i zatwierdzonej przez Departament Ogólny Ministerstwa Przemysłu i Handlu oraz dokończenie akcji inwentaryzacyjnej.-

Poza tym Wydział zaangażowany był w pracy nad zbieraniem materiałów do planu inwestycyjnego 6-letniego, a w szczególności inwestycyjnego na rok 1949 dla przedsiębiorstw i zakładów przemysłowych. W związku z tym delegowani byli urzędnicy do poszczególnych zjednoczeń przemysłowych. Nadto przez 8 dni delegowani byli urzędnicy w teren w związku z akcją spisu rolnego i spisu magazynów zbożowych.-

W okresie sprawozdawczym Wydział opracował preliminarze zbożowe i ziemniaczane. Przeprowadził szereg interwencji telefonicznych z późniejszym potwierdzeniem pisemnym.- W ubiegłym kwartale Wydział skontrolował 131 młynów, 195 piekarń. Referaty karno-administracyjne wymierzyły i ściągęły z piekarzy grzywny pieniężne na łączną sumę 84.100 zł zaś z młynarzy 180 tys. zł. Delegatura Komisji Specjalnej ukarała winnych młynarzy i piekarzy na ogólną sumę zł. 332.000.-

Wydział brał udział w 4 konferencjach w związku z inwestycjami. Wydano 12 opinii technicznych i 80 różnych opinii w związku z zakładami przemysłowymi. Załatwiono 43 sprawy kotłów parowych i wydano 5 zezwoleń na odbiór kotłów parowych.-

W związku z likwidacją obiektów przemysłowych poniemieckie miały miejsce 2 wyjazdy służbowe i w związku z wydaniem opinii technicznych 2 wyjazdy. W okresie sprawozdawczym przeprowadzono badania 107 planów urządzeń Zakładów Przen. W związku z Komisją Społeczno-Fachową przeprowadzono 2 konferencje i 4 wyjazdy w związku z kontrolą Składnic Złomu.-

11/ Wydział Opieki Społecznej.

W okresie sprawozdawczym Wydział przydzielił żłóbkom zabawki i zorganizował biblioteczki, wysyłając szereg wydawnictw popularyzujących zagadnienia opieki nad matką i dzieckiem.-

Wydział opracował instrukcje i wzory odnośnie odwiedzin dzieci żłóbkowych w domach, prowadzenia kart indywidualnych opisowych, racjonalnego odżywiania matek ciężarnych, karmiących oraz dzieci.-

Od dnia 1.VII br. Wydział wprowadził w ośrodkach rolnych osobną rachunkowość /księgowość/. Wprowadzenie jej napotyka jednak na duże trudności z powodu braku znajomości w jej prowadzeniu a kierowników poszczególnych ośrodków rolnych.-

12/ Wydział Odbudowy.

W początkowym okresie III kwartału Wydział dążył na całym terenie do jak najspieszniejszego wykonaniu remontów szkół powazecznych, szkół średnich i zawodowych. Przygotowano na czas dokumentację techniczną, wytypowanie obiektów szkolnych, oraz asygnowanie wszystkich kredytów na szkolnictwo po uprzednim wydaniu zleceń sektorom państwowym, spółdzielczym, społecznym i prywatnym.- Kończąc III kwartał Wydział przygotowuje się już do akcji dokumentarnej planu 1949 roku, która rozpocznie się w pierwszym miesiącu IV kwartału.-

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Odbudowy Wydział opracował szczegółowy preliminarz oszczędnościowy, zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 1948 r. w sprawie oszczędności wydatków na powiększenie dochodów w gospodarce uspołecznionej w roku 1948. Nakazana oszczędność wyniosła dla obiektów w miastach 25.000.000 zł., na wsi 39.000.000 zł.-

W zakresie zaopatrzenia wytwórni materiałów budowlanych w surowce rozdysponowano 155 ton cementu jako ostatni kontygent, gdyż zgodnie z zarządzeniem Min.Odbudowy z dn. 24.VI.1948 Ldz.III/7720/5/48 otrzymanego dnia 9.VIII.48 czynności dotychczas sprawowane przez Wydział w zakresie planowania, sprawozdawczości i zaopatrzenia niepaństwowych wytw.mat.budowlanych, zostały zlecone Izbon Przemysłowo-Handlowym.-

Na zarząd i administrację nieprzekazanych nieruchomości państwowych rozprowadzono na 12 powiatów kwotę 100.000 zł z kredytów dz. III § 21. Z tychże samych kredytów opłacono koszt wykonania druków kasowych niezbędnych przy zmienionym trybie ściągania opłat komornianych i dzierżawnych za użytkowanie budynków i placów państwowych, wydatkowano kwotę 70.930 zł.-

Z kredytów dz. III § 9 na remont nieruchomości państwowych wyrozchodowano 767.624 zł.-

Grobownictwo wojenne.

Ukończono ekshumację grobów w Kołobrzegu i najbliższej okolicy. Pochowano żołnierzy polskich 728, żołnierzy radzieckich 31, za kwotę łączną 1.285.000 zł. /250.000.- Wydz. Pom. Kołobrzeg, 35.000.- Zarząd Miejski-Kołobrzeg/ Rozpoczęto ekshumację w b. obozie jeńców Gross - Born początkowo 800 sztuk, po odryciu masowych grobów okazuje się ponad 10.000 zwłok. W związku z tym uzyskano dostęp do kredytów Woj. Rady Narodowej w sumie 2.000.000 zł.- Poleciono kwotę 1,600.000 zł. przekazać na Gross-Born Ponadto na ten cel uzyskano obietnicę kredytu specjalnego z Min. Odbudowy w wysokości 5.000.000 zł.-

Zaprojektowano cmentarz jeńców w Gross-Bornie początkowo na 800 zwłok, w przeróbce projekt na 10.000 zwłok. Nawiązano kontakt z 12 Dyw. W.P. odnośnie pomocy przy budowie cmentarza wojennego w Szczecinie. Zlustrowano wszystkie nowopowstałe cmentarze, przekazano do Myśliborza, Kamienia i Człuchowa łącznie kwotę 70.000 zł. na uporządkowanie. Zlustrowano stan grobów wojennych w Słupsku celem rozpoczęcia końcowej fazy ekshumacji na terenie m. Słupska /kwota 400.000 zł. z budżetu Woj. Rady Narod. /-

Tereny Zielone.

Zlustrowano: Międzyzdroje, Kołobrzeg, Myśliborz. Wykonano zestawienia statystycznego dotyczące terenów zielonych całego województwa. Wzięto udział w zjeździe Sekcji terenów zielonych w Wroclawiu, gdzie ogłoszono referat "Stan i potrzeby terenów zielonych wojew. szczecińskiego".-

Inspekcje w terenie.

Inspektorzy Wydziału przeprowadzili w okresie sprawozdawczym kontrole ogólne i doraźne /w miarę konieczności dwukrotnie/ ref. odbudowy starostw w powiatach: Złotowie, Wolinie, Pyrzycach, Kamieniu, Stargardzie, Białogardzie, Miastku, Szczecinku, Gryficach, Koszalinie, Słupsku, Wyliborzu, Sławnie i w Drawsku.-

13/ Wydział Pomiarów.

Dla akcji osiedleńczej rolnej po dostarczeniu podkładów katastralnych zgodnie z planem rocznym do 1 lipca br. wykonano nowe zamówienia wykreślając około 20 matryc, uzupełniając 320, oraz wykonano obliczenia i zestawienia powierzchni poszczególnych gromad w ilości 72. Poza tym wykonano kilkaset odbitek światłoczułych.-

Wszczęto pracę dostarczenia podkładów mapowych dla P.W.Z. w Szczecinie. W pierwszym rzucie wykonano dla majątków ziemskich na terenie 8-miu powiatów 864 odbitek, dla pozostałych powiatów prace w toku,- Dla akcji osiedleńczej miejskiej wykonano wyciągów z matrykuł i odrysów z map katastralnych dla około 14.500 obiektów, oraz około 25.600 odbitek światłoczułych.

W terenie powierzono i zakończono prace polowe portu Kołobrzeg o pow. około 50 ha, pomierzono na terenie portu szczecińskiego wyspy Świę. Grodzką i okolice dworca szczecińskiego łącznie około 110 ha. Wykonano także plany około 30 plansz z w/w terenów.

Wszczęto pomiary portów Ustki i Darłowa oraz nabrzeża portu szczecińskiego i zlecono do pomiaru części portu dwu firmom.

Zinventaryzowano 875 punktów trygonometrycznych w terenie, sporządzono około 500 opisów topograficznych tychże punktów oraz 31 map przeglądowych z naniesieniem spórzędnych p. trygonometrycznych oraz sporządzono 56 wykazów spórzędnych.-

Prowadzono prace pomiarowo-regulacyjne przez 19 mierniczych na terenie 57 obiektów o pow. około 29.000 ha. Wykonano obliczenia i dowody pomiarowe szybowiska

Nowy Młyn.-

Z prac katastralnych przeprowadzano nadal prace re-

konstrukcyjne materiału katastralnego ksiąg i map. Odnowiono 6 matrykuł z 3456 artykułami i 11 ksiąg parcel z 8950 pozycjami oraz 4 matryce map kastralnych.-

Wykonano dla stron 2785 wyciągów, które przyniosły ogółem wpływów około 571.000 zł.-

Wydział Pomiarów dokonywał sprzedaży map i wydawnictw G.U. P.K. i własnych. Osiągnięto w wyniku sprzedaży przez Wydział i Referaty w kwartale sprawozdawczym około 48.000 zł. Zakłady Reprodukcyjne Wydziału wykonały 130 zamówień łącznie 1098 odbitek światłoczułych, osiągając wpływ 214.000 zł. nie licząc prac dla akcji parcelacyjno-regulacyjnej, uwłaszczeniowej miejskiej i dla celów służbowych.

Dokonano 21 inspekcji w terenie, jak Powiatowych Referatów Pomiarów, tak prac pomiarowych.-

W Woj. Archiwum Mierniczym przeprowadzono nadzór ewidencję dokumentów i map katastralnych oraz druków katastralnych, poza tym dostarczono licznych materiałów Wydziałowi i stronom w związku z akcją parcelacyjną i akcją P.N.Z.-

14/ Wydział Komunikacyjny.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono odbudowę szlaków drogowych Szczecin-Gdańsk i Szczecin-Poznań oraz inne odcinki dróg związane z aktywizacją portu.-

W czwartym kwartale Wydział Komunikacyjny planuje zakończenie robót drogowych, dalszą odbudowę mostów zaplanowanych na rok bieżący.-

15/ Wydział Zdrowia.

Naczelnik Wydziału Zdrowia brał udział w dniu 4.VII.1948 w przyjęciu dzieci czeskich z Zaolzia w Dziwnowie, a w dniu 8.VII.1948 r. z delegacją z Ministerstwa Zdrowia w inspekcji kolonii letnich w Dziwnowie i w Wisiełce.-

Wydział zorganizował w P.C.K. Szkołę Pielęgniarstwa, która dnia 1.VIII.1948 rozpoczęła naukę. Na I-szy kurs przyjęto 63 słuchaczki, stawiło się do szkoły 58 z czego w dniu sprawozdawczym zostało 53.-

Stosownie do rozporządzenia Ministerstwa Zdrowia z dnia 28.V.br. Nr 1.4701/48 opracowano sieć szpitala województwa szczecińskiego na okres 1948 - 1955 r. poprzedzoną konferencją z udziałem przedstawicieli Wojew. Urzędu Odbudowy, Rejonowego Urzędu Planowania, przedstawicieli Zarządu Miejskiego w Szczecinie, przedstawicieli Wydziału Sani-

tarnego D.O.K.P. i Szczecińską Dyрекcją Odbudowy.-
Zwołano konferencję w sprawie opracowania budżetu na rok 1949 z uwzględnieniem zagadnień gospodarki szpitalnej. Na konferencji tej podano kwotę kredytu inwestycyjnego, rozdzielono go na poszczególne szpitale i wydano odpowiednie formularze wniosków inwestycyjnych.-

Zostało opracowane sprawozdanie z wykonania planu inwestycyjnego na rok 1948 i sprawozdanie z przygotowania P.P.I. na rok 1949. Otwarte kredyty za I, II i III kwartał 1948 r. w wysokości 2.8000.000 zł. zostały w całości przekazane w teren. Przyznany kredyt inwestycyjno-zaopatrzeniowy nie pokrywa wszystkich wydatków na adaptację budynków, brakujące sumy wyrównały miejscowe samorządy powiatowe oraz Wojewódzki Wydział Zdrowia z subwencji miesięcznych z dz.9 § 23.- Kredyty z P.P.I. na rok 1949 zostały rozdzielone w teren.-

Zawiadomienia o przyznaniu limitów rozesłano na powiaty do Przewodniczących Wydz.Pow.- Na podstawie wniosków inwestycyjnych Wojew.Wydział Zdrowia sporządził spisy tytułów inwestycyjnych i przesłał je w terminie do dnia 20.IX.48 r. do Ministerstwa Zdrowia.-

Inne, bardziej szczegółowe dane o działalności Wydziału Zdrowia, podane są w poz.1/ rozdziału drugiego niniejszego sprawozdania.-

16/ Wydział Kultury i Sztuki.

W okresie sprawozdawczym Konserwator Wojewódzki przeprowadził inspekcje terenowe w 17 miejscowościach województwa, nadto wziął udział w Ogólnopolskim Zjeździe Historyków Sztuki i Kultury w Toruniu oraz w Ogólnopolskim Zjeździe Konserwatorów w Łańcucie, gdzie zastępca konserwatora wygłosił referat pt. "Materiały do badań nad kościołem sw.Ottona na zamku w Szczecinie."

Konserwacja zabytków nieruchomych:

Rozpoczęto prace przy następujących obiektach zabytkowych

- 1/ Brama miejska i mury obronne w Gryfinie - naprawy i zabezpieczenia,
- 2/ Brama miejska t.zw."Chrobrego" w Goleniowie - naprawa uszkodzonych szczytów, przemurowanie przyziemia.
- 3/ Kołobrzeg - Kolegiata p.wzw.N.Marii P. - odgruzowanie

wnętrza, przygotowanie do budowy dachu nad prezbiterium,
4/ Swidwin - kościół parafialny pod wezw. N.M.P. - przy-
krycie dachem stałym nawy południowej i wieży.

5/ Choszczno - kościół parafialny p.w. N.M.P. - konty-
nuacja odbudowy sklepień w nawie głównej.

6/ Stargard - Brama "Pyrzycka" - naprawa pokrycia.

7/ " " " "Wodna" /Młyńska/ - naprawa uszko-
dzonej wieżyczki i przemurowanie w partii przyziemia.

8/ Stargard - ratusz: przeprowadzono odgruzowanie wną-
trza i przystąpiono do odbudowy.

9/ Kołbacz, powiat Gryfino - zabudowania pocysterskie :
Wydano zlecenie na prace zabezpieczające przy gotyckiej
stodole.

Zebrano ścisłe dane statystyczne dotyczące bibliotek
stałych ruchomych i kompletów dobieranych na terenie
województwa szczecińskiego. Przeprowadzono szereg
inspekcji w świetlicach Związków Zawodowych w Szczecinie!
oraz w świetlicach fabrycznych w Szczecinie, Gumieńcach,
Stołecznynie. Zwrócono specjalną uwagę na organizację
życia świetlicowego i położono nacisk na tworzenie
sekcji szkoleniowych i samokształceniowych. Opracowano
obszerny biuletyn Woj. Wydz. Kult. i Sztuki poruszający
wyczerpujące zagadnienia dotyczące teatru, plastyki,
literatury, muzyki, ochrony zabytków, muzeów, zamku
piastowskiego w Szczecinie i zjazdów powiatowych refe-
rentów. -

17/ Wydział Weterynaryjny.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono inspekcje fa-
chowe terenowe we wszystkich powiatach tut. województwa,
co pochłonęło 42 dni delegacyjnych w terenie. Głównie
skontrolowano akcję zwalczania zaraźliwych chorób zwie-
rzęcych, objętych obowiązkiem ustawowego zgłaszania
oraz organizację państwowych zakładów leczniczych zwie-
rzęcych. Koordynowano pracę państwowych lekarzy wet.
z czynnikiem społecznym zwłaszcza na terenie tych po-
wiatów, gdzie współpraca wymagała pozytywnej poprawy.
Zwracano przede wszystkim na przebieg akcji ochronnego
szczepienia nierogacizny przeciw różycy świni nową me-
todą wedle Prof. Staube, zarządzanego przez Ministra

Rolnictwa i Ref.Rol.- Ludność na ogół odniosła się do tych szczepień przychylnie, a Powiatowe Rady Narodowe uchwałyły przymus szczepienia, co niewątpliwie przyczyniło się również do większego zainteresowania się szczepieniami świń.-

Stan zaraźliwych chorób zwierzęcych i jej likwidacja przebiega w granicach normalnych.- Przeprowadzono z urzędu 2 odprawy szkoleniowe. Sprawa organizacji państwowego lecznictwa była prowadzona intensywnie tak, iż obecnie za wyjątkiem pow.Gryfino w każdym powiecie znajduje się państwowy zakład leczniczy.-

18/ - 23/ Dział Rolnictwa i Reform Rolnych.

Przebudowa ustroju rolnego.

Wykonanie planu prac regulacyjnych wyniosło w kwartale sprawozdawczym około 85%.-

W kwartale sprawozdawczym prowadzona była w powiatach wzmożona akcja wdrożeniowa celem przygotowania obiektów do planu na 1949 r. Akcją wdrożeniową objęto 1/3 całego województwa i dotychczas opracowano już wnioski na ok. 400 obiektów.-

Opracowane 36 wniosków Nadleśnictw o wydzielenie gruntów pod zalesienie skierowano do Ministerstwa Rolnictwa i R.R. - dalsze wnioski są w opracowaniu. Prace wyłączeniowe nie są prowadzone w należyłym tempie z przyczyn omówionych wyżej w poz.e/ "sprawy rolne".-

Dla przyspieszenia akcji szacunkowej gospodarstw w wielu obiektach dokonano tylko częściowego oszacowania budynków, inwentarzy, by po otrzymaniu rejestru pomiarowo-klasyfikacyjnego i ustaleniu należności można było wydać orzeczenia z art.30.-

W okresie sprawozdawczym razem przejęto uruchomionych kredytów z P.P.I., skarbowych i ze środków własnych F.Z. zł.143.903.000 zł. Razem wydatkowano zł.104.250.510.- Plan finansowy wyznaczony przez Min.Rol.i Ref.Rol.na III kwartały 1948 r. został ogólnie wypełniony. Zamiast zł.130.000.000 - uzyskano wpływów wg danych posiadanych z Państw.Banków Rolnych 167.000.000 zł. co wynosi 37.000.000 zł. nadwyżki, a stanowi 28% ponad plan.-
Dokonano obliczeń szynszów za użytkowanie na rok 1948

dla 102 obiektów rolnych na terenie województwa - w zbożu i przeliczeniu na gotówkę - oraz przesłano wezwania.-

Zlikwidowano 43 zatargi wynikię w terenie, oraz przejęto 32 obiekty rolne od Jedn. Armii Radzieckiej. Ponadto wytypowano komisyjnie do przekazania przez Armię Radziecką Adm. Polskiej 62 majątki.-

Przygotowano zboże dla zwrotu Armii Radz. na ogólną sumę 2.772 q różnych zbóż. Od Niemców pracujących w majątkach użytkowanych przez Armię Radziecką przejęto 381 krów mlecznych I kondycji.-

Księgowość Rachunkowości Funduszu Ziemi prowadzona jest na 3-ich blatach przebitkowych. Otwarto ogółem 2.050 kont oraz zaksięgowano zaległości od 1.I.1948 r.-

Obrót ogólny wynosił w okresie sprawozdawczym około 108.000.000 zł.-

Załatwiono ponadto ogółem około 250 podań od osadników nabywców gospodarstw w sprawach odroczenia, umorzenia lub zmniejszenia wymiaru.-

Oświata Rolnicza.

W okresie sprawozdawczym Wydział dokończył starań w kierunku usprawnienia urzędowania w podległych mu Inspektoratach Oświaty Rolniczej i średnich szkołach rolniczych, przeprowadzając w terenie kursy, które miały na celu podniesienie poziomu wiedzy tak rolniczej jak i ogólnej. Ogólnie przeprowadzono 6 kursów dla instruktorów na terenie całego województwa szczecińskiego. Wiele czasu poświęcono również sprawie uświadomienia społecznego i politycznego pracowników w terenie.-

Inne dane o ważniejszych pracach wykonanych przez poszczególne Wydziały Działu Rolnictwa i Ref. Rol. podane już zostały powyżej w p.e/ "sprawy rolne" rozdziału drugiego niniejszego sprawozdania.-

24/ Wydział Spraw Inwalidzkich.

Wydział Spraw Inwalidzkich powstał w dniu 1 września 48r. po zlikwidowaniu Okręgowego Urzędu Inwalidzkiego w Szczecinie.-

Wydziałowi podlegają:

1/ Referat Spraw Inwalidzkich przy Starostwie Powiatowym w Koszalinie.

2/ Referat Spraw Inwalidzkich przy Starostwie Po-

wistowym w Szczecinie.

3/ Państwowy Zakład Szkolny dla inwalidów wojennych i wojskowych w Słupsku.-

W okresie sprawozdawczym Wydział Spraw Inwalidzkich dysponował kredytem w kwocie 5.435.010 zł. zapotrzebowanym w Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej na prowadzenie i utrzymanie Urzędów Inwalidzkich oraz Państwowego Zakładu Szkolnego w Słupsku. Sprawozdania z kredytów przesyłane są do tego Ministerstwa.-

W okresie sprawozdawczym z dotychczasowych zapomóg pieniężnych z funduszy na ten cel przeznaczonych korzystało inwalidów wojennych i wojskowych oraz pozostałych po nich wdów i sierot ogółem 134 osób. Wydatkowano kwotę ogólną 138.215 złotych.-

W dniu 13 września 1948 r. odbyło się uroczyste posiedzenie Rady Pedagogicznej w Państwowym Zakładzie Szkolnym dla inwalidów wojennych i wojskowych w Słupsku - pod przewodnictwem Naczelnika Wydziału z okazji otwarcia nowego roku szkolnego 1948/49.-

W dniu 25 września br. przeprowadził Naczelnik Wydziału inspekcję w Państwowym Zakładzie Szkolnym dla inwal. woj. i wojsk. w Słupsku, przy czym zbadano: stan kasy, oraz wpływy i wydatki Zakładu za mies. sierpień 1948r.- Posiedzenia Inwalidzkich Komisji Rewizyjno-Lekarskich oraz Inwalidzkiej Komisji Odwoławczej odbyło się 25.

Wznowiono	-	464 osób
Orzeczeń wydano	-	336
Do badania specjalistów skierowano	-	66 osób
Uznano za zaginionych na terenie i w czasie działań wojennych	-	89 "

25/ Regionalna Dyrekcja Planowania Przestrzennego.

W okresie sprawozdawczym wykonała następujące prace:

Dział Planu Regionalnego:

Projektowany układ dróg powiatowych, w nawiązaniu do siedlisk gmin zbiorowych w skali 1:300.000.

Projektowany układ powiązań kolejowych z siecią ogólnokrajową, ze specjalnym uwzględnieniem kierunków północno-południe w skali 1:300.000.-

Mapa 1:25.000 Puszczy Bukowej pod Szczecinem z uwidocznieniem terenów campingowych, sieci dróg i ścieżek, oraz pomników przyrody.

Mapa 1:25.000 warstwowa Puszczy Bukowej, dla studiów fizjograficznych.-

Planowanie Miast.

Uzgodniono w terenie z czynnikami miejscowymi uproszczone projekty zagospodarowania przestrzennego 13-u miast województwa.

Planimetrowanie powierzchni planów uproszczonych wraz z wyłączeniami własnościowymi dla 73 miast województwa.

Przeprowadzenie szczegółowej korekty kopii planów uproszczonych dla Ministerstwa Ziemi Odzyskanych 50 miast województwa szczecińskiego.

Zaopiniowanie 1820 wniosków o wyłączenie mienia nierolniczego.

Zaopiniowane dla Wydziału Osiedleńczego plany z podziałem na strefy ekonomiczne dla 7 miast.

Przedyskutowano i uzgodniono wszystkie uproszczone plany z przedstawicielami Generalnego Urzędu Konserwatorskiego przy Ministerstwie Kultury i Sztuki.

Planowanie Wsi.

W związku z nasileniem prac regulacyjno-parcelacyjnych, główną czynność Planowania Wsi stanowiło akceptowanie programów zagospodarowania terenowego oraz uzgadnianie odnośnych szkiców gospodarowania terenowego tj. 1:25.000 z siernicznymi, przeprowadzającymi pracę w terenie.- Jest to czynność zastępcza za Miejscowe Urzędy Planowania Przestrzennego, które na razie nie są jeszcze zorganizowane. Uzgadnianie odbywa się na podstawie wytycznych, opracowanych w ubiegłym kwartale, dla obszarów akcji skupionej /12 powiatów/, o ile zaś obiekt regulowany położony jest poza obszarem akcji skupionej - wytyczne opracowywane i udzielane są doraźnie. Od 1.VII.1948 r. akceptowano 196 programów zagospodarowania terenowego /ok, 200.2000 ha/ - odnośna akcja trwa nadal.-

Równocześnie przystąpiono do prac wstępnych nad sporządzeniem wytycznych dla obszarów skupionej akcji prac regulacyjno-parcelacyjnych, prze-

widzianych w roku 1949 /powiaty: Kołobrzeg, Koszalin, Białogard, Łobez, Choszczno, Słupsk, i Szczecinek/.-

Poza tym wykonano mapy rozmieszczenia odłogów w województwie szczecińskim w skali 1:100.000.-

Dział Projektów i Organizacji Podregionu P.C.M.

Projekt zagospodarowania gminy zbiorowej Warnica, Opracowanie kartoteki szczegółowej kalkulacji kosztów budowy zagrod wiejskich na przysiółku "B" w gromadzie Warnica.

Projekty i kosztorysy na szkołę rolniczą i powszechną i budynki na mieszkania dla nauczycieli, oraz dla urzędników gminnych na wsi Warnica.

Adaptacja majątku Reńsko.-

6. Działalność organów wykonawczych związków samorządu terytorialnego:

a/ Spraw organizacyjne i osobowe.

Organizacja pracy nie uległa w ub. kwartale zasadniczym zmianom.

Obsada stanowisk służbowych w Wydziałach Powiatowych, Zarządach Miejskich i Zarządach Gmin, szczególnie zaś w tych ostatnich, jest wciąż niedostateczna lub nieodpowiednia pod względem kwalifikacji.

Przyczyną tego stanu rzeczy jest przede wszystkim niskie uposażenia służbowe w porównaniu do płac w przedsiębiorstwach i zakładach prywatnych i spółdzielczych.-

W okresie sprawozdawczym zakończony został 3 mies. kurs samorządowy w Szczecinie.- W październiku r.b. ma się rozpocząć drugi taki kurs. Pracownicy, którzy odbyli kurs /na koszt Państwa i Samorządu/ zobowiązali się do przesłużenia w instytucjach samorządowych dłuższego okresu czasu. Uzyskane na kursie wiadomości teoretyczne z zakresu najważniejszych działów ustawodawstwa administracyjnego i przepisów samorządowych uczyniły z kursantów pracowników bardziej przydatnych i użytecznych - zdolnych do wykonywania trudniejszych funkcji w urzędach samorządowych.-

W okresie sprawozdawczym zwolniono dwóch burmistrzów i jednego wójta oraz ^{kilku} sekretarzy i pracowników zarządów gminnych.

15-tu absolwentów 1-go Wyższego Kursu Samorządowego skierowano na różne stanowiska w samorządzie /1 na stanowisko sekret. Wydziału Powiatowego, a 3-ch na stanowiska inspektorów samorządu gminnego.-

b/ Sprawy społeczne i gospodarcze samorządu.

Pracownicy jak i władze samorządowe biorą pełny udział w pracach społecznych przez swój udział i popieranie organizacyj społecznych i partyj politycznych.

W okresie sprawozdawczym związki samorządowe w szeregu powiatów ukończyły remont lub budowę szkół i świetlic i w związku z rozpoczęciem roku szkolnego - oddały je do użytku władz szkolnych. Kontynuowana była też nadal konserwacja dróg gminnych i powiatowych oraz wszędzie zaopatrzone drogi we właściwe drogowskazy i znaki drogowe. W większości powiatów uzupełniono sprzęt strażacki. Utworzono też szereg nowych ośrodków zdrowia. Obecny wysiłek niektórych związków samorządowych zmierza do zaopatrzenia ośrodków zdrowia w środki lokomocji niezbędne dla lekarzy dla odwiedzania chorych w odległych od ośrodka miejscowościach.-

c/ Sprawy finansowe /wykonanie budżetów, sprawy danin komunalnych i świadczeń w naturze i tp./

W okresie sprawozdawczym opracowywano wnioski inwestycyjne związków samorządowych na rok 1949. Praca ta z górną 2 mies. trwała. - Wnioski te przesłano Wydziałowi Wojewódzkiemu oraz -po zatwierdzeniu przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej- do Min. Ziem. Odzyskanych, Min. Odbudowy, Kancelarii Rady Państwa oraz do C.U.P. i innych Ministerstw.-

Wydział Samorządowy w okresie sprawozdawczym zatwierdzał budżety na rok 1949 wszystkich gmin wiejskich i miejskich i miast niewydziałonych.

W okresie tym opracowywano również budżety powiatowych związków samorządowych, które znowu w miesiącu wrześniu rozpatrywane były przez Wydział Wojewódzki i Prezydium W.R.N. Ogólna suma budżetów na rok 1949 powiatowych związków samorządowych wynosi 1.701.671.748 zł. zaś miasta Szczecina 1.504.133.000 zł. oraz miasta Słupska 152.960.000 zł.-

Oprócz budżetów na rok 1949 w okresie sprawozdawczym opracowano i przedłożono Prezydium W.R.N. do zatwierdzenia 12 budżetów dodatk. pow. zw. samorządowych za rok 1948 na ogólną kwotę 71.370.893. zł. oraz 2 budżety dodatkowe pow. zw. sam. za rok 1947 na kwotę 3.699.000 zł.-

W okresie sprawozdawczym wysłano do Prezydium W.R.N. 21 wniosków związków samorządowych o zapomogi z Samorządowego Funduszu Wyrównawczego. Ministerstwo Ziemi Odzyskanych przyznało kwotę 41.700.000 zł. tytułem dotacji na remont i zabezpieczenie gazowni, rzeźni, wodociągów, szpitali i Ośrodków Zdrowia.-

W terenie przeprowadzone akcje poboru podatku gruntowego oraz składek na Społeczny Fundusz Oszczędności. W III kwartale 1948 r. Wydział Wojewódzki odbył 9 posiedzeń, na których zaopiniował budżety wszystkich pow. zw. samorządowych na rok 1949 jak również zaprojektował budżet Wojewódzkiego Związku Samorządowego na rok 1949. Budżet ten po stronie wydatków i dochodów zwyczajnych zamyka się kwotą 80.616.700 zł. zaś w wydatkach, dochodach nadzwyczajnych kwotą 4.000.000 zł.- Budżet dodatkowy wojew. zw. samorz. dowego na rok 1948 zaprojektowano na kwotę 21.670.000 zł.-

Wykonanie budżetu wojew. zw. samorządowego na dzień 1.X.1948 r. wykazuje po stronie dochodów kwotę zł. 36.475.886 i po stronie wydatków kwotę 30.586.546 zł. na ogólną sumę budżetu 78.452.000 zł.-

Dochody z dania komunalnych są minimalne.

Prace szarwarkowe w III-cim kwartale były realizowane na ogół w mniejszym stopniu ze względu na okres żniw i innych pilnych robót polnych.-

Wojewoda Szczeciński:

/Leonard Borkowicz/

Załączniki do sprawozdania /w osobnej teczce/ :

- 1/ Szczeciński Dziennik Wojewódzki NN 12, 13, 14, 15, 16, 17
- 2/ Zarządzenia, obwieszczenia, okólniki wydane przez Wojewodę i poszczególne Wydziały Urzędu Wojewódzkiego,
- 3/ Odpisy ważniejszych sprawozdań inspekcji terenowych i zarządzenia poinspekcyjne.

Za zgodność:

Handwritten signature
Kierownik Kancelarii
Wydziału Ogólnego

Woj. biuro Statystyczne
w Szczecinie

Kat. "A"

Sprawa zgłoszenia Prezydenta
i wojewody z 1948 r.

Kart. 108